

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE TOMÁŠOV**

**NA OBDOBIE ROKOV
2015 - 2022**

OKTÓBER 2015

Tabuľka 1 Hlavička dokumentu PHSR

Názov diela:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášov na roky 2015 -2022
Územné vymedzenie :	Bratislavský kraj, obec Tomášov
Územný plán obce schválený:	<i>áno</i>
Dátum schválenia PHSR:	19. 10. 2015
Dátum platnosti:	19. 10. 2015 – 31. 12. 2022
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	21. 10. 2015
Zhotoviteľ:	Pro Implement, s.r.o. Štefanovičová 127 951 15 Štefanovičová
Spracovateľský kolektív:	Ing. Iveta Kostková doc. Ing. Viera Papcunová, PhD. Ing. Barbora Babjaková, PhD. Ing. Renáta Mravíková

Prameň: vlastné spracovanie

OBSAH

ÚVOD	5
ČASŤ A. ANALYTICKÁ ČASŤ	9
Časť A.I Analýza vnútorného prostredia	9
1. História obce a jej rozvoj	9
2. Hospodárska oblasť	12
2.1. Administratívne začlenenie a geografická poloha obce a väzby obce na póly ekonomického rozvoja	12
2.2. Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj.....	13
2.2.1. Ekonomická základňa obce	13
2.2.1. Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti.....	15
2.2.1. Ekonomika miestnej samosprávy	17
2.1. Technická infraštruktúra	24
2.1.1. Cestná sieť a dopravné systémy	24
2.1.1. Energetické hospodárstvo	25
2.1.1. Telekomunikácie	26
3. Sociálna oblasť	26
3.1. Obyvateľstvo	26
3.1.1. Veková štruktúra obyvateľstva	28
3.1.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	29
3.1.1. Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva	30
3.1.1. Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov obce	31
3.1. Sociálna infraštruktúra	33
3.1.1. Domový a bytový fond.....	33
3.1.1. Školstvo	36
3.1.1. Zdravotníctvo	37
3.1.1. Sociálna starostlivosť	37
3.1.1. Služby obyvateľstvu	38
4. Oblasť environmentu a ochrany životného prostredia	39
4.1. Prírodné zdroje	39
4.1.1. Štruktúra pôdneho fondu.....	39
4.1.1. Klimatické podmienky	40
4.1.1. Vodné pomery	40
4.1.1. Flóra a fauna.....	41
4.1. Technická infraštruktúra	41
4.1.1. Vodné hospodárstvo	42
4.1.1. Odpadové hospodárstvo	42
5. Zhrnutie analýzy endogénnych rozvojových faktorov	43
6. Analýza silných a slabých stránok územia.....	45
7. Analýza príčin a dôsledkov obce Tomášov.....	46
8. Postoje a názory obyvateľov obce na život a dianie v obci a perspektívy jej ďalšieho vývoja	47

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Časť A. II Analýza vonkajšieho prostredia	53
1. Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území	53
2. Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj obce Tomášov	54
Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu obce Tomášov	54
1. SWOT analýza obce Tomášov	55
2. Analýza možných rizík a hrozieb, identifikácia kritických oblastí rozvoja	56
3. Identifikácia východísk a možných riešení	57
4. Odhad budúceho možného vývoja (Analýza silových polí)	59
Časť A.IV Ex-post hodnotenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášov (2013 – 2016)	60
ČASŤ B. STRATEGICKÁ ČASŤ	62
1. Rozvojová vízia	62
2. Strategické, špecifické a vecné ciele obce Tomášov	62
3.1 Prioritná oblasť 1 – ekonomická: Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj.	64
3.2 Prioritná oblasť 2 – sociálna: Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život	64
3.3 Prioritná oblasť 3 – environmentálna: Životné prostredie a vzhľad obce	65
4 Súlad PHSR obce Tomášov s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020	65
ČASŤ C. PROGRAMOVÁ ČASŤ	66
1. Popis opatrení	67
ČASŤ D. REALIZAČNÁ ČASŤ	71
1. Akčný plán	72
2. Monitorovanie a hodnotenie stratégie	76
ČASŤ E. FINANČNÁ ČASŤ	80
1. Indikatívny finančný plán obce Tomášov	80
2. Viacdrojové financovanie projektov a aktivít a možnosti financovania projektov	80
2.1 Financovanie z verejných zdrojov	81
2.2 Financovanie zo súkromných zdrojov	83
ZÁVER	84
ZOZNAM PRÍLOH	85

ÚVOD

Potreba tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) obce vyplýva zo Zákona 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ukladá obciam povinnosť vypracovávať a aktualizovať PHSR obce podľa potreby. PHSR predstavuje strednodobý programový dokument, ktorý vychádza z podrobnej socio-ekonomickej analýzy a stanovuje smer ďalšieho rozvoja obce, ciele a prvoradé potreby a úlohy v zabezpečení všestranného rozvoja. Výsledkom je stratégia rozvoja obce a akčný plán, ktorý transformuje definované strategické ciele do konkrétnych realizačných krokov. Vypracovanie tohto programového dokumentu je takisto podmienkou pre využitie finančných národných zdrojov ako i zdrojov EÚ.

Stratégia rozvoja vyjadruje predstavu obce o svojom budúcom rozvoji, ktorý sa bude snažiť dosahovať. Definovanie takejto stratégie, teda stanovenie *„kam sa chce obec dostať v období nasledujúcich 5 rokov“*, dáva obci, jej obyvateľom, podnikateľom a ďalším aktérom možnosť rozhodovať o svojom budúcom rozvoji. Obec je živý organizmus. Jednotlivé články žijú vlastným životom, avšak ovplyvňujú aj životy druhých, a takisto ovplyvňujú aj život obce ako celku. Obyvatelia obce menia priestor, v ktorom žijú rôznymi aktivitami, čo môže viesť k pozitívnemu rozvoju. Často však občania vytvárajú svojimi nekoordinovanými aktivitami bariéry, ktoré brzdia rozvoj celej obce. Práve Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Tomášov na roky 2015 – 2022 vytvára dôležitý priestor pre koordinovanie aktivít realizovaných v obci, ktoré prinesú synergický úžitok celej obci. Pred samotným procesom spracovania stratégie je potrebné pripraviť Zámer spracovania PHSR (tabuľka 2) spolu s Harmonogramom aktivít (tabuľka 3), ktorý umožňuje všetkým subjektom zúčastňovať sa aktívne na tvorbe a následne aj naplňaní PHSR.

Ak však má takýto dokument spĺňať svoju úlohu, je nevyhnutné, aby sa jeho prípravy ako aj realizácie zúčastnili všetky záujmové skupiny (obyvatelia, podnikatelia, samospráva, spolky, združenia, ďalší dôležití aktéri) a aby boli využité rôzne metódy, ktoré vedú k zapojeniu všetkých aktérov (tabuľka 4). Diskusia všetkých záujmových skupín ponúka príležitosť dozvedieť sa o rozdielnych pohľadoch na problémy v obci, o možnostiach ich riešenia, ako aj dozvedieť sa o plánoch jednotlivcov. Preto aj pri príprave tejto stratégie boli realizované 3 workshopy so zástupcami rôznych aktérov a dotazníkový prieskum. Spoločné plánovanie sa zároveň môže stať priestorom pre začatie spolupráce, pre vytváranie inovatívnych riešení medzi rôznymi aktérmi.

Obec v podobe programu rozvoja získava nielen nástroj na proaktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien, ale predstavuje aj určitý kontrolný nástroj naplňania stanovených aktivít. Z tohto hľadiska ho možno vnímať ako dôležitý nástroj marketingovej komunikácie. Obec vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 2 Zámer spracovania PHSR

Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášov na roky 2015 – 2022
Forma spracovania	s pomocou externých odborníkov (<i>úplné spracovanie „na kľúč“</i>)
Riadenie procesu spracovania	Súčasťou zámeru tvorby PHSR bude vymedzenie projektového tímu, ktorý sa bude skladať z riadiaceho tímu, ktorý bude tvoriť gestor zodpovedný za celkové spracovanie dokumentu, koordinátor zodpovedný za administratívu a organizačnú časť spracovania dokumentu, metodik zodpovedný za metodickú pomoc pri spracovaní dokumentu; odborný konzultant vedie pracovné skupiny tvorené miestnymi aktérmi rozvoja, obyvateľmi a podnikateľskými subjektmi. Zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (starosta obce, poslanci OZ, obyvatelia, podnikateľské subjekty, cirkev, občianske združenia, spolky a ďalšie organizácie pôsobiace v obci), zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou bude zabezpečená viacerými formami; prostredníctvom workshopov, elektronickej komunikácie a dotazníkového prieskumu, ktorý bude distribuovaný v textovej podobe do domácností a zároveň bude zverejnený na stránke obce v elektronickej mutácii. O realizácii dotazníkového prieskumu a jeho význame pri tvorbe strategického dokumentu budú obyvatelia informovaní prostredníctvom miestneho rozhlasu, web-stránky obce, úradnej tabule obce a ďalších miestnych informačných zdrojoch.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania: apríl – október 2015 Realizácia dotazníkového prieskumu – výstupom bolo spracovanie výsledkov dotazníkového prieskumu prezentovaného na 1. workshope 1. workshop – výstupom sú získané informácie k dopracovaniu analytickej časti a SWOT analýzy Analytická časť – výstupom je spracovaná analýza zdrojov poslaná na pripomienkovanie 2. workshop – výstupom je problémová analýza a strom cieľov, na základe ktorého je spracovaná strategická časť Strategická časť – výstupom je spracovaná strategická časť poslaná na pripomienkovanie 3. workshop – výstupom sú podklady pre dopracovanie dokumentu Programová časť, Realizačná časť, Finančná časť – výstupom sú spracované kapitoly implementácie stratégie poslané spolu so strategickou časťou na pripomienkovanie Pripomienkovanie a finalizácia – výstupom sú spripomienkované časti Programu rozvoja obce, finalizácia dokumentu a odovzdanie vytlačenej a elektronickej verzie na schválenie pred OZ <i>Podrobnejší harmonogram spracovania vid' Tabuľka 3</i>
Financovanie spracovania	náklady na vlastné spracovanie – 4 experti x 30 hodín náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky: 150,- Eur náklady na stretnutia – pracovné skupiny a verejnosť: 350,- Eur náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, úprava elektronických

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

	médií: 20,- Eur
--	-----------------

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 3 Harmonogram spracovania PHSR

Termín	HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR V MESIACOCH						
	2015						
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Realizácia dotazníkového prieskumu							
1. workshop							
Analytická časť							
2. workshop							
Strategická časť							
3. workshop							
Programová časť							
Realizačná časť							
Finančná časť							
Pripomienkovanie a finalizácia							

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 4 Využitie participatívne metódy

METÓDA	INFORMOVANIE VEREJNOSTI	ZÍSKAVANIE NÁZOROV VEREJNOSTI	ZOHĽADNENIE NÁZOROV VEREJNOSTI
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	X		
Využitie existujúcich médií			
Stretnutia	X		
Internetové stránky – vrátane verejných pripomienok tzv. chatrooms	X	X	X
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	X	X	X
Ťažiskové skupiny (reprezentatívne skupiny predstavujúce verejnosť)	X	X	X
Verejné stretnutia	X	X	X
Návšteva v dotknutom území	X	X	X
Verejné semináre	X	X	
Verejné vypočutie	X	X	X
Verejné vypočutie (s odbornou skupinou)	X	X	X

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	X	X	X
Brainstormingové stretnutia s verejnosťou	X	X	X
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre širokú verejnosť	X	X	X
Prieskumy verejnej mienky	X	X	X
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	X	X	X
Odborné poradné skupiny	X	X	X
Pracovné skupiny	X	X	X
Riešenie problémov a metódy dosiahnutia konsenzu			
Využitie nezávislého moderátora/facilitátora	X	X	X
Brainstorming	X	X	X

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ A. ANALYTICKÁ ČASŤ

Časť A.I Analýza vnútorného prostredia

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce Tomášov s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja, pričom hodnotí aj možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia obce, jeho limitov a rozvoja v rámci Bratislavského samosprávneho kraja.

1. HISTÓRIA OBCE A JEJ ROZVOJ

Obec je prvýkrát listinne doložená v listine - rozhodnutí palatína Rolanda zo 4. decembra 1250, v ktorom sa uvádza ako obec Feel. Patrila k majetkom Bratislavského hradu. Obec okrem hlavného sídelného celku spolutvorila historicky dochované osady Tomášov - kolónia, Doma, Malý Madarás a Tomášov. Názov obce vznikol v závere 40-tych rokov (1948), kedy pôvodný názov Fél bol premenovaný na Tomášov podľa názvu osady Tomášov - kolónia. Koncom 13. storočia sa spomínajú ako vlastníci tunajší lénni zemepáni povýšení do šľachtického stavu zrejme z tunajších poddaných. V roku 1330 sa obec spomína ako Veľký a Malý Feel (Maior at Minor Feel, resp. Nagy Feel) a v listine z roku 1390 pod menom Fele. V 16. storočí sa stala majetkom rodu grófov zo Svätého Jura a Pezinka a časť majetkom Eberhardského panstva (Malinovo). V 16. storočí sa vo Féli vyrábali pasce na odchyt jeseterov rybárom svätøjurského panstva. V roku 1647 vlastnila časť obce rodina Kerekesovcov a časť prislúchala eberhardskému panstvu. V 16. storočí časť obyvateľov Félu prijala kalvínsku vieru, pričom pôsobenie kalvínskej farnosti potláčali vtedajší arcibiskupi Lippay a Szelepcsényi. Kalvíni boli vyhnaní z obce a usadili sa v časti obce Čičov, ktorú nazvali Fél. V 18. storočí tu vlastnili majetky Jeszenákovci a panstvo Fél sa osamostatnilo. Majetky po Moholányiovcoch dedili Apponyiovci, ktorí sídlili neskôr v kaštieli v Malinove. Po Jeszenákovcoch panstvo dedili Draskóczyovci a majetky v obci vlastnili aj Csenkeyovci, a neskôr aj Némethovci a Csillinyiovci. V tom období sa uvádza tiež nemecký názov obce Feilendorf. V 2. polovici 19. storočia sa do rodiny Draskóczyovcov priženil D. Vay. V roku 1908 od vdovy grófa Vaya odkúpila panstvo rodina Strasserovcov. V obci pôsobili Juraj Strasser st. a J. Strasser mladší. Do roku 1945 tu boli väčšími zemepánmi aj Csillinyiovci. V rokoch 1938 až 1945 bola obec pripojená k Maďarsku. Bola oslobodená dňa 1. apríla 1945.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú tieto nehnuteľné kultúrne pamiatky:

- **barokový kaštieľ Majorháza** s parkom, zapísaný v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR č. 549/1-2
- **katolícky kostol sv. Mikuláša biskupa**, postavený v roku 1750-55 na staršom základe, s organom, zapísaný v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 11 077
- **kaplnka sv. Kríža** na cintoríne, z konca 19. storočia
- **budova pôvodne ľudovej školy**, postavená okolo roku 1933

Barokový kaštieľ Majorháza si dala postaviť rodina Jeszenákovcov v osade - časti Majorháza. Je to rozsiahla dvojpodlažná budova stavaná na báze pôdorysu v tvare písmena U.

Barokovo-klasicistický kaštieľ bol upravovaný v záverečnej štvrtine 18. storočia. Neobarokovou úpravou, najmä ornamentálnymi prvkami boli pozmenené najmä vstupné časti budovy. Po roku 1946 tu bola umiestnená škola a rôzne ďalšie inštitúcie. V roku 1953 bol kaštieľ upravovaný a nadstavovaný v rámci prestavby v duchu historických slohov a stal sa sídlom detského domova. V roku 1993, v rámci reštitúcií bol vrátený do majetku rodiny Strasserovcov. Tí ho v roku 2005 odpredali novým vlastníkom, ktorí chátrajúci historický objekt zadaptovali na hotelové zariadenie vysokého štandardu a citlivo obnovili všetky jeho rokmi zdevastované a zaniknuté výtvarné, slohové a estetické hodnoty. Vrátili mu bývalú slávu a nefalšovaný aristokratický luxus.

Za budovou barokového kaštieľa bol založený park na počesť kráľovnej Alžbety nazývaný ako Alžbetina záhrada. Ide o rozsiahly a pomerne dobre zachovaný anglický park.

Obrázok 1 Barokový kaštieľ Majorháza

Obrázok 2 Kostol sv. Mikuláša

Prameň: <http://www.tomasov.sk/xdetail.php?sectime=1228335703&aldatum=03.12.2008&album=Na%9Aa>

Kostol je listinne doložený v roku 1546. Súčasný rímskokatolícky **kostol sv. Mikuláša biskupa** dal postaviť arcibiskup Szelepcsényi v 2. polovici 17. storočia na mieste staršej kostolnej stavby, a to v rannobarokovom slohu. Kostol bol prestavovaný v rokoch 1750 - 55 a v záverečnej štvrtine 19. storočia. Nad portálom hlavného vchodu je v nike umiestnená baroková socha patróna kostola sv Mikuláša biskupa, realizovaná v tvrdom, pravdepodobne dobrovodskom pieskovci, s kamenným erbom arcibiskupa Szelepcsényiho. Na južnej strane kostola sú osadené slnečné hodiny z druhej polovice 19. storočia, s reliéfnym motívom slnka.

Kaplnka sv. Kríža je neogotická stavba z konca 19. storočia. Okolo roku 1965 vyhorela a obnovili ju do pôvodnej podoby. Kaplnka v súčasnosti slúži ako dom smútku.

Obrázok 3 Budova pôvodnej ľudovej školy

Obrázok 4 Kaplnka sv. Kríža

Pramene: <http://www.pohrebnictvo.sk/dom-smutku-v-tomasove/>

<http://www.tomasov.sk/xdetail.php?sectime=1228335492&aldatum=03.12.2008&album=Na%9Aa%20obec>

Budovu pôvodne ľudovej školy postavili vedľa budovy starej školy okolo roku 1933 podľa projektu architektov F. Floriansa a J. Scheibera. Zlepšiť kvalitu životného prostredia a vzhľad obce. Je to funkcionalistická stavba na obdĺžnikovom pôdoryse. Táto budova v súčasnosti slúži pre potreby MŠ.

V obci sa vyskytujú ďalšie nezanedbateľné architektonické pamiatkové objekty, a to niekdajšie zemepanské sídla, sakrálne stavby a objekty, resp. pomníky, pôvodná školská stavba a budovy, resp. pozostatky niekdajších funkčných stavieb. V obci sa nachádza **zemepanská kúria Csenkeyovcov** z 1. polovice 19. storočia.

Pôvodná **budova cirkevnej školy** je situovaná vedľa rímsko - katolíckeho kostola, bola postavená v roku 1850. V obci sa nachádza aj studňa pri platane z roku 1919.

V osade Malý Madarász je dochovaná **zvonica z roku 1914**, vysoká stavba na štvorcovom pôdoryse. Na začiatku miestnej časti sa nachádza **Božia muka**, objekt z 2. polovice 19. storočia. Pri ceste k osade je **pamätník v tvare náhrobku**, ktorý bol postavený po prvej svetovej vojne v roku 1916.

Na námestí v osade Tomášov sa nachádza **pomník obetiam 1.a 2. svetovej vojny** postavený v 40-tych rokoch. V obci a osadách sa nachádza viacero architektonicky riešených krížov. Pri kostole **kamenný kríž** z roku 1873 so znakmi romantizujúceho historizmu. Prícestné kríže sú v strede obce, a to zvyšok prícestného kríža oproti budove obecného úradu, so srdcovitou spodnou časťou. Druhý **prícestný kríž je z roku 1889**.

Pri ceste k osade Malý Madarász je **prícestný Trojičný kríž z roku 1878**. Na cintoríne v Tamášháze je **ústredný drevený kríž** z roku 1949. Ústredný kríž v Malom Madarászi z 2. polovice 20. storočia je liatinový a osadený na betónovom podstavci.

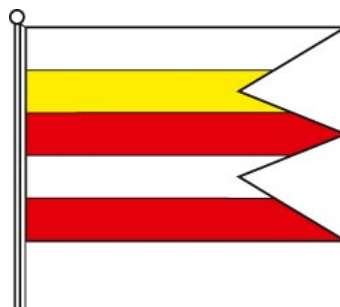
Zo stavieb technického charakteru sa v obci zachovala takmer v pôvodnom stave, **stavba valcového mlyna** postavená v roku 1908 - 10.

Okrem toho sa v obci nachádzajú aj vzácne stromy – platan v centre obce a 2 topole.

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať. V červenom štíte je biskup - svätý Mikuláš - v striebornom zlateleťom rúchu, v pravici pred sebou s tromi zlatými guľami na striebornej položenej knihe, v ľavici so zlatou berlou.

Obrázok 5 Erb obce Tomášov

Obrázok 6 Vlajka obce Tomášov

Prameň: http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=1124

2. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

2.1. ADMINISTRATÍVNE ZAČLENENIE A GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE A VÄZBY OBCE NA PÓLY EKONOMICKÉHO ROZVOJA

Obec Tomášov leží v západnej časti okresu Senec v Podunajskej nížine na agradačnom vale Malého Dunaja, v severozápadnej časti Žitného ostrova. Obec leží v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov.

Obec Tomášov je tvorená oficiálne troma katastrálnymi časťami - Tomášov, Doma, Malý Madaras, ale v území obce sa nachádza aj časť Tomášov – osada. Obec Tomášov susedí zo západnej strany s obcami Most pri Bratislave a Malinovo (okres Senec), zo severu s obcami Bernolákovo a Nová Dedinka (okres Senec), z východu s obcami Vlky (okres Senec) a Janíky (okres Dunajská Streda) a z južnej strany s obcami Čakany a Štvrtok na Ostrove (okres Dunajská Streda), súčasne táto hranica tvorí aj hranicu medzi Bratislavským a Trnavským krajom.

Z hľadiska územno–správneho členenia patrí obec do okresu Senec a do Bratislavského samosprávneho kraja.

Obrázok 7 Geografická poloha obce Tomášov

Prameň: <https://www.google.sk/maps>

Dopravná poloha obce je vo väzbe na región pomerne priaznivá. Obec leží 11,6 km od okresného mesta Senec a 23,9 km od regionálneho centra a súčasne hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

Od pólov ekonomického rozvoja nadnárodného významu akými sú Győr či Viedeň je obec vzdialená 66,3 km (Győr, Maďarská republika), 98,7 km (Viedeň, Rakúsko).

Od pólov ekonomického rozvoja širšieho regionálneho významu a regionálneho významu je vzdialená nasledovne:

- Senec 11,6 km
- Šamorín 28,2 km

2.2. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ

Ekonomické, t.j. výrobné činnosti patria medzi základné faktory ovplyvňujúce socioekonomickú úroveň obce. Ich význam spočíva v tom, že ovplyvňujú nielen ekonomickú, ale i sociálnu úroveň v obci. Sú zdrojom pracovných príležitostí, dávajú zamestnancom mzdu, tvoria verejné príjmy, zhodnocujú podmienky územia, v ktorom sú alokované a iné. Ekonomické činnosti v obci môžeme hodnotiť cez sektorovú štruktúru (zastúpenie činností primárneho, sekundárneho či terciárneho sektora) alebo cez štruktúru podnikov.

2.2.1. Ekonomická základňa obce

Ekonomickú základňu obce reprezentujú najmä súkromné podniky. Podnik predstavuje právnickú osobu, ktorá vykonáva sústavnú činnosť s cieľom dosahovať zisk. Patria sem korporácie (podniky vo vlastníctve skupiny subjektov, ako napr. akciové spoločnosti, družstvá, spoločnosti s ručením obmedzeným a pod.) a kvázikorporácie (podniky vo vlastníctve jedného subjektu). Podniky môžu mať podobu právnických osôb (ďalej PO) alebo fyzických osôb – podnikateľov (ďalej FO).

Právnické osoby sú právne jednotky, existenciu ktorých upravuje zákon nezávisle od jednotlivcov alebo inštitúcií, ktoré ich vlastnia alebo sú jej členmi. Neziskové inštitúcie tvoria právnické osoby slúžiace finančným a nefinančným korporáciám, štátnej správe a domácnostiam, ako napr. rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, ktorých tržby z činnosti nepresahujú 50 % vykazovaných nákladov, ďalej občianske združenia, spolky a kluby, politické strany, cirkvi a iné.¹

V obchodnom registri SR je evidovaných k júlu 2015 102 podnikateľských subjektov – právnických osôb, z toho 4 sú v likvidácii. Z tabuľky 5 vyplýva, že počas obdobia rokov 2009 – 2013 mal vývoj počtu právnických osôb v obci rastúci trend. Na náraste sa podieľali právnické osoby ziskové, ktorých nárast v roku 2013 v porovnaní s rokom 2009 predstavoval 63,3% a zároveň aj právnické osoby neziskové, ktoré v roku 2013 v porovnaní s rokom 2009 ich počet narástol o 28,57%.

---

¹ http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index_txt.htm

Tabuľka 5 Vývoj počtu právnických osôb podľa ziskovosti v rokoch 2009-2013

UKAZOVATEĽ \ ROK	2009	2010	2011	2012	2013	INDEX 2013/2009
Právnické osoby ziskové	49	55	59	65	80	1,63
Právnické osoby neziskové	14	14	15	18	18	1,29
Spolu	63	69	74	83	98	1,56

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Fyzické osoby - podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri sú osoby podnikajúce na vlastnú zodpovednosť podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona, napr. advokáti, lekári, audítori a iní) a samostatne hospodáriaci roľníci.

Počas obdobia rokov 2009 – 2013 (tabuľka 6) vykazoval vývoj počtu fyzických osôb kolísavý trend. V období rokov 2009 – 2012 každoročne klesal počet fyzických osôb, pričom na poklese sa podieľali živnostníci, ktorých počet každoročne klesal. V roku 2012 pokles živnostníkov v obci v porovnaní s rokom 2009 predstavoval 7%. V roku 2013 v porovnaní s rokom predchádzajúcim vzrástol počet fyzických osôb v obci o 4 subjekty, čo predstavovalo 1,7% - ný nárast. V tomto roku síce poklesol počet SHR v obci, avšak vzrástol počet živnostníkov v obci o 1,8%.

Tabuľka 6 Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v rokoch 2009-2013

UKAZOVATEĽ \ ROK	2009	2010	2011	2012	2013	INDEX 2013/2009
Živnostníci	228	225	218	212	216	0,95
Slobodné povolania	5	5	6	6	8	1,6
Samostatne hospodáriaci roľníci	16	17	17	19	17	1,06
Spolu	249	247	241	237	241	0,97

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

V živnostenskom registri SR je k júlu 2015 evidovaných 190 fyzických osôb podnikateľov, z ktorých 85 už svoju živnosť ukončilo a 5 podnikateľov má pozastavenú činnosť.

Z hľadiska sektorovej štruktúry je primárny sektor v obci (poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybné hospodárstvo a ťažba) zastúpený Poľnohospodárskym družstvom Tomášov, ktoré má 34 zamestnancov a zameriava sa na rastlinnú aj živočíšnu výrobu, ale aj ťažbou nerastných surovín – kameňolom Tomášov.

Sekundárny sektor je v obci zastúpený potravinárskym priemyslom – bitúnok Tomášov, ale aj stavebníctvom – Prodom – stav.s.r.o.

V terciárnom sektore (sektor služieb) prevádzkuje svoju činnosť prevažná časť podnikateľských subjektov. V obci svoje služby ponúka Art Hotel kaštieľ, Tlačiareň Slanička, autoservis a maloobchodné prevádzky.

Podnikateľské subjekty v obci predstavujú predovšetkým skupinu tzv. samozamestnávateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Senec). Potvrďuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2011 (87,34 %).

2.2.1. Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci za obdobie rokov 1991 – 2011 vykazoval kolísavý trend. Kým v roku 2001 došlo k poklesu počtu EAO v porovnaní s rokom 1991, v roku 2011 opäť narástol počet EAO v obci. Obdobný trend sa prejavil aj v rámci počtu pracujúcich. Aj v dôsledku štrukturálnych zmien nielen na miestnej úrovni, ale aj na národnej úrovni došlo za obdobie rokov 1991 - 2001 k nárastu počtu nezamestnaných v obci, no už v roku 2011 mierne poklesol počet nezamestnaných v obci.

Tabuľka 7 Ekonomická aktivita obyvateľov v obci v rokoch 1991 - 2011

Ukazovateľ \ Rok	jednotky	1991	2001	2011	index 2011/2001
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	abs.	1 082	1 069	1 256	1,16
Počet pracujúcich	abs.	771	680	1 098	1,42
Podiel pracujúcich na EAO	%	71,26	63,61	87,42	1,22
Počet nezamestnaných	abs.	30	113	77	2,56

Prameň: vlastné spracovanie na základe SODB 2001 a 2011

Na základe údajov o ekonomickej aktivite obyvateľstva získaných prostredníctvom SODB 2011 (tabuľka 8) môžeme konštatovať, že obyvatelia obce sú najväčším podielom zamestnaní vo veľkoobchode a maloobchode, verejnej správe a školstve. Obyvatelia obce bez ohľadu na odvetvie, v ktorom sú aktívni, výraznou mierou dochádzajú do zamestnania mimo obec, 100 % dochádzku do zamestnania sme zaznamenali vo viacerých skúmaných odvetviach.

Tabuľka 8 Ekonomicky aktívne osoby podľa odvetvia ekon. činností v roku 2011

Ukazovateľ	spolu	Podiel (v %)	z toho dochádza do zamestnania	Podiel (v %)
Odvetvie ekonomickej činnosti				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	36	2,87	30	83,33
Lesníctvo a ťažba dreva	3	0,24	2	66,67
Ťažba uhlia a lignitu	1	0,08	1	100,00

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

Dobývanie kovových rúd	2	0,16	2	100,00
Výroba potravín	7	0,56	6	85,71
Výroba textilu	3	0,24	2	66,67
Výroba odevov	14	1,11	10	71,43
Výroba kože a kožených výrobkov	4	0,32	2	50,00
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	4	0,32	4	100,00
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	0,08	1	100,00
Tlač a reprodukcia záznamových médií	9	0,72	7	77,78
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	13	1,04	12	92,31
Výroba chemikálií a chemických produktov	6	0,48	5	83,33
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	1	0,08	1	100,00
Výroba výrobkov z gumy a plastu	11	0,88	10	90,91
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	11	0,88	10	90,91
Výroba a spracovanie kovov	4	0,32	4	100,00
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	13	1,04	9	69,23
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	4	0,32	3	75,00
Výroba elektrických zariadení	9	0,72	9	100,00
Výroba strojov a zariadení i. n.	15	1,19	13	86,67
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	12	0,96	8	66,67
Výroba nábytku	6	0,48	4	66,67
Iná výroba	1	0,08	1	100,00
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	6	0,48	6	100,00
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	6	0,48	5	83,33
Zber, úprava a dodávka vody	4	0,32	4	100,00
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	10	0,80	6	60,00
Výstavba budov	29	2,31	29	100,00
Inžinierske stavby	11	0,88	10	90,91
Špecializované stavebné práce	60	4,78	55	91,67
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	20	1,59	17	85,00
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	72	5,73	63	87,50
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	99	7,88	88	88,89
Pozemná doprava a doprava potrubím	47	3,74	39	82,98
Vodná doprava	2	0,16	1	50,00
Letecká doprava	6	0,48	6	100,00
Skladové a pomocné činnosti v doprave	17	1,35	17	100,00
Poštové služby a služby kuriérov	15	1,19	15	100,00
Ubytovanie	26	2,07	23	88,46
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	42	3,34	37	88,10
Nakladateľské činnosti	12	0,96	10	83,33
Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	1	0,08	1	100,00
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	4	0,32	4	100,00
Telekomunikácie	12	0,96	11	91,67
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	16	1,27	16	100,00
Informačné služby	2	0,16	1	50,00
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového	18	1,43	15	83,33

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

zabezpečenia				
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	5	0,40	5	100,00
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	6	0,48	6	100,00
Činnosti v oblasti nehnuteľností	17	1,35	16	94,12
Právne a účtovnícke činnosti	12	0,96	10	83,33
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	11	0,88	9	81,82
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	15	1,19	14	93,33
Vedecký výskum a vývoj	5	0,40	5	100,00
Reklama a prieskum trhu	11	0,88	11	100,00
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	3	0,24	3	100,00
Prenájom a lízing	1	0,08	1	100,00
Sprostredkovanie práce	4	0,32	3	75,00
Bezpečnostné a pátracie služby	9	0,72	9	100,00
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	15	1,19	15	100,00
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	12	0,96	9	75,00
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	118	9,39	108	91,53
Vzdelávanie	108	8,60	100	92,59
Zdravotníctvo	59	4,70	51	86,44
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	10	0,80	9	90,00
Sociálna práca bez ubytovania	2	0,16	1	50,00
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	7	0,56	5	71,43
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	5	0,40	4	80,00
Činnosti herní a stávkových kancelárií	2	0,16	2	100,00
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	3	0,24	3	100,00
Činnosti členských organizácií	9	0,72	5	55,56
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	5	0,40	5	100,00
Ostatné osobné služby	12	0,96	7	58,33
Zamestnávateľ v zahraničí	3	0,24	3	100,00
Nezistené	60	4,78	43	71,67
Spolu	1 256	100,00	1 097	87,34

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

2.2.1. Ekonomika miestnej samosprávy

Podmienky pre vplyv miestnej samosprávy na rozvoj obce určujú tri zásadné faktory:

1. disponibilné finančné prostriedky, ktoré má v príjmovej časti rozpočtu,
2. majetok obce, ktorý má vo vlastníctve,
3. kvalita samosprávneho manažmentu, ktorý rozhoduje o využití majetku a o finančných prostriedkoch.

Zo zákona o obecnom zriadení a z kompetenčného zákona vyplývajú obciam mnohé kompetencie, na realizáciu ktorých je potrebný rovnako majetok ako aj finančné prostriedky. Problémom je, že rozhodujúca časť činností, ktoré zabezpečuje obec pre obyvateľov či

podnikateľov má charakter verejných úžitkov (miestne komunikácie, osvetlenie, kultúrne a športové aktivity, sociálna starostlivosť a i.), ktoré nie sú oceňované.

Obec teda nezískava späť do rozpočtu financie za náklady, ktoré sú spojené s výkonom jej kompetencií v plnom rozsahu, ale len z malej časti.

2.2.1.1. Finančné hospodárenie miestnej samosprávy

Finančné hospodárenie samosprávy charakterizuje rozpočet obce, konkrétne jeho príjmová a výdavková časť a narábanie s disponibilnými finančnými prostriedkami. Okrem stálych príjmov, ktoré zabezpečujú obci dane, a to tak miestne ako i podielové, sa na vlastných príjmoch podieľajú aj príjmy nedaňové – predovšetkým príjmy z využívania majetku.

Fiškálna decentralizácia uplatňovaná od 1.1.2005 priniesla obciam zásadné zmeny týkajúce sa ich financovania. Ďalšou výraznou zmenou je aj zásada tvorby viacročných rozpočtov (3 roky) a s tým súvisiaca aj povinná štruktúra rozpočtu vo forme jednotlivých programov, ktoré by mali byť úzko previazané práve s PHSR obce.

2.2.1.1.1. Bežný rozpočet

Bežný rozpočet sa zostavuje ako bilancia bežných príjmov a bežných výdavkov vzťahujúcich sa k rozpočtovému roku. Bežný rozpočet slúži obci na zabezpečovania bežného (každodenného) chodu obce. Ide o príjmy a výdavky, ktoré sa pravidelne opakujú (napr. príjmy z podielových a miestnych daní, mzdy a odvody zamestnancov, nákup krátkodobého vybavenia, náklady spojené s bežnou údržbou a pod.). Bežný rozpočet má obec povinnosť plánovať ako vyrovnaný (príjmy = výdavky). alebo ako prebytkový (príjmy prevyšujú výdavky).

Príjmy bežného rozpočtu

Z tabuľky 9 vyplýva, že v období rokov 2009 až 2013 obec vykazovala kolísavý trend v bežných príjmoch. V období rokov 2009 – 2011 každoročne klesali bežné príjmy obce, už v nasledujúcich dvoch rokoch sledujeme nárast bežných príjmov predovšetkým v dôsledku nárastu výnosu z podielovej dane. Napriek tomu v porovnaní rokov 2009 a 2013 došlo k poklesu celkových bežných príjmov obce o 0,19%.

V rámci daňových príjmov je možné sledovať obdobný trend ako pri celkových bežných príjmoch, s tým rozdielom, že nárast daňových príjmov nastáva už od roku 2011. Tým, že počas sledovaného obdobia narastal počet obyvateľov obce, narastal aj príjem z podielovej dane, ktorého nárast v roku 2013 v porovnaní s rokom 2009 predstavoval 13,34%. Obec v rámci miestnych daní vyrubuje pre svojich obyvateľov okrem dane z nehnuteľnosti aj daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva a daň za nevýherné hracie automaty. Pri dani z nehnuteľnosti, ale aj pri ostatných miestnych daniach, sa celkový objem získaných finančných prostriedkov menil iba nepatrne resp. udržiaval sa na rovnakej úrovni.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

V rámci nedaňových príjmov najväčší objem finančných prostriedkov tvorili príjmy z administratívnych poplatkov, ktoré sú prevažne tvorené príjmami z pokút, správnych poplatkov za osvedčenie podpisov a listín, vydávanie povolení v stavebnom konaní, vydávanie potvrdení a licencií na hracie automaty a pod. Okrem toho obec v rámci týchto príjmov získavala finančné prostriedky aj z poplatkov za predaj výrobkov a služieb ako aj z poplatkov za školské zariadenia. Príjmy z využívania majetku tvorili príjmy z prenajatých obecných budov, priestorov a pozemkov. Iné nedaňové príjmy boli tvorené predovšetkým úrokmi z vkladov, príjmami z náhrad z poistného plnenia, dobropisov a pod.

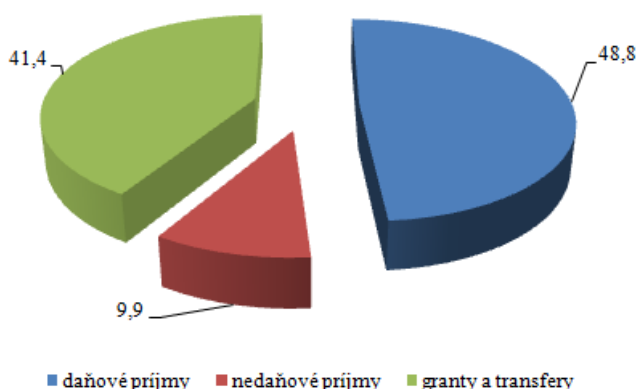
Granty a transfery boli účelovo viazané a predstavovali predovšetkým príjmy na prenesený výkon štátnej správy.

Tabuľka 9 Príjmy bežného rozpočtu obce Tomášov za obdobie rokov 2009 – 2013
(v tis. €)

Klasifikácia príjmov	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
100 Daňové príjmy spolu	592,2	539,1	622,0	633,8	666,0	1,12
z toho výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	458,6	405,9	484,4	494,3	519,8	1,13
dane z nehnuteľností	78,2	84,3	87,0	83,8	87,8	1,12
miestne dane	17,3	9,7	9,1	13,6	14,7	0,85
odvoz TKO	38,1	39,2	41,5	42,1	43,7	1,15
200 Nedaňové príjmy spolu	224,8	182,6	196,1	207,3	134,9	0,60
z toho z využívania majetku	113,4	73,7	85,6	82,2	78,5	0,69
administratívne poplatky	105,8	107,1	107,6	116,8	47,7	0,45
iné nedaňové príjmy	5,6	1,8	2,9	8,3	8,7	1,55
300 Granty a transfery	551,2	590,7	486,7	513,2	564,7	1,02
Z toho dotácie na prenesený výkon	551,2	590,7	486,7	513,2	564,7	1,02
ostatné transfery	0	0	0	0	0	-
Bežné príjmy spolu	1 368,2	1 312,4	1 304,8	1 354,3	1 365,6	0,99
Daňová sila obce (v €)	256,6	229,01	259,6	262,2	271,9	1,06
Ekonomická sila obce (v €)	592,8	557,5	544,6	560,3	557,6	0,94

Prameň: Obecný úrad Tomášov, vlastné spracovanie

Z obrázku 8 vyplýva, že najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (48,8 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku predstavujú 9,9 % a granty a transfery tvoria 41,4 % - ný podiel.

Obrázok 8 Štruktúra bežných príjmov obce v roku 2013 (v%)

Prameň: záverečné účty, vlastné spracovanie

Výdavky bežného rozpočtu

Obec Tomášov v období rokov sledovala bežné výdavky podľa ekonomickej klasifikácie výdavkov. Vývoj celkových bežných výdavkov v obci mal kolísavý trend. V roku 2010 v porovnaní s rokom predchádzajúcim vzrástli o 28,28%, no už v roku nasledujúcom poklesli o 19,31%. V roku 2012 pokračoval trend znižovania bežných výdavkov, avšak v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 došlo k nárastu bežných výdavkov o 7,81%.

V rámci štruktúry výdavkov počas sledovaného obdobia došlo iba k nepatrným zmenám.

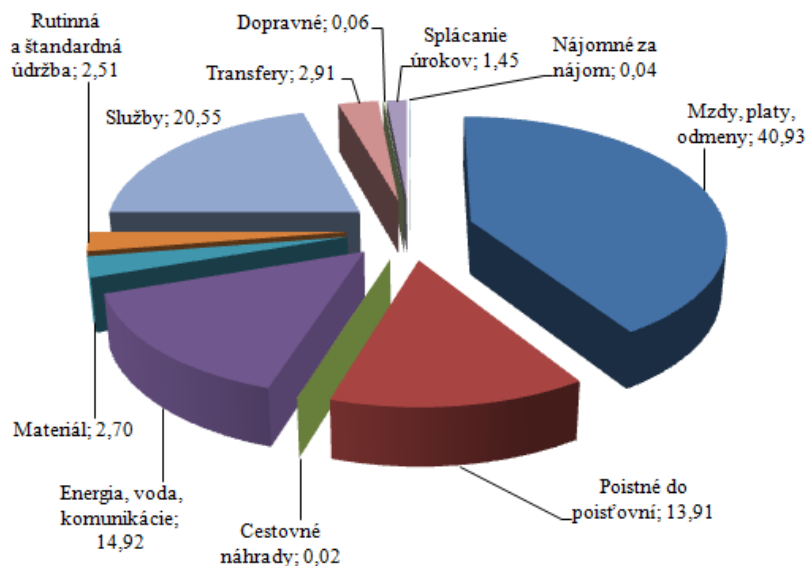
V rámci položky *mzdy, platy a odmeny* sú evidované výdavky súvisiace s odmeňovaním samosprávnych orgánov obce (starosta, poslanci) ako aj výkonných zamestnancov obecného úradu. Položka *poistné do poisťovní* v sebe zahŕňa výdavky spojené s odvodmi do sociálnej poisťovne, dôchodkových poisťovní a zdravotných poisťovní. Výdavky spojené s tuzemskými a zahraničnými služobnými cestami sú súčasťou položky *cestovné náhrady*. Výdavky spojené s energiami, vodným, stočným a komunikačnou infraštruktúrou sú evidované v rámci položky *energia, voda, komunikácie*. Výkyvy v rámci tejto položky sú spôsobené nielen spotrebou jednotlivých energií, ale aj zmenami cien týchto energií. Materiálne zabezpečenie výkonu obecného úradu je súčasťou položky *materiál*. Údržba výpočtovej techniky, strojov a budov vo vlastníctve obce je súčasťou položky *rutinná a štandardná údržba*. Výdavky spojené predovšetkým so školením, kurzami a konferenciami sú súčasťou položky *služby*. Transfery príspevkovým, rozpočtovým organizáciám ako aj transfery VÚC na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sú súčasťou položky *transfery*. Výdavky spojené so servisom dopravných prostriedkov vo vlastníctve obce sú súčasťou položky *dopravné*. Obec spláca úver, ktorého úroky eviduje na položke *splácanie úrokov*. Výdavky spojené s platbou nájomného za stroje, resp. techniky a náradia sú súčasťou položky *nájomné za nájom*.

Tabuľka 10 Výdavky bežného rozpočtu obce Tomášov za obdobie rokov 2009 – 2013
(v tis. €)

Jednotlivé položky	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
Mzdy, platy, odmeny	266,6	265,0	264,6	277,2	295,4	1,11
Poistné do poisťovní	83,3	90,8	90,7	90,5	100,4	1,21
Cestovné náhrady	0,12	0	3,6	0,09	0,18	1,5
Energia, voda, komunikácie	95,68	130,6	68,7	111,91	107,7	1,13
Materiál	36,9	28,1	28,6	17,2	19,49	0,53
Rutinná a štandardná údržba	27,3	185,7	103,6	20,6	18,1	0,66
Služby	113,9	116,6	98,4	107,7	148,3	1,30
Transfery	25,7	26,8	22,1	26,5	21,0	0,82
Dopravné	5,8	5,9	4,6	7,7	0,43	0,82
Splácanie úrokov	17,4	13,7	12,6	9,8	10,5	0,60
Nájomné za nájom	0,9	0,9	0,3	0,3	0,3	0,33
Bežné výdavky spolu	673,6	864,1	697,2	669,5	721,8	1,07

Prameň: Obecný úrad Tomášov, vlastné spracovanie

Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvoria výdavky spojené so mzdovými nárokmi (40,93%) a s tým súvisiace odvody do poisťovní (13,91%). Takmer 21% obec vynakladá na služby a takmer 15% na výdavky spojené s prevádzkou infraštruktúry. V priemere do 3% vynakladá obec finančné prostriedky na transfery, materiál a rutinnú a štandardnú údržbu. Na ostatné oblasti vynakladá obec v priemere do 1,5 % z bežných výdavkov.

Obrázok 9 Štruktúra bežných výdavkov obce v roku 2013 (v %)

Prameň: záverečné účty, vlastné spracovanie

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

2.2.1.1.1. Kapitálový rozpočet

Kapitálový rozpočet sa týka tvorby dlhodobých aktív, čo znamená, že slúži na tvorbu a zhodnocovanie majetku, má investičný charakter. Kapitálový rozpočet môže byť plánovaný ako prebytkový (príjmy preyšujú výdavky), ako vyrovnaný (príjmy = výdavky), ale môže byť aj schodkový (príjmy sú nižšie ako výdavky), ale len za podmienok stanovených zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších noviel.

Tabuľka 11 Kapitálový rozpočet obce Tomášov za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	2009	2010	2011	2012	2013
Kapitálové príjmy spolu	366,01	260,4	183,4	76,1	2,6
Kapitálové výdavky spolu	525,1	274,9	166,2	261,8	80,5

Prameň: Obecný úrad Tomášov, vlastné spracovanie

Z tabuľky 11 vyplýva, že počas celého obdobia rokov 2009 -2013 obec realizovala investičné aktivity. Kapitálové príjmy získavala obec vo forme kapitálových transferov, ale príjmov z predaja majetku.

Každoročne vynakladala obec finančné prostriedky predovšetkým na rekonštrukciu a modernizáciu svojho majetku a v menšej miere aj na výstavbu nových objektov. V roku 2013 obec použila kapitálové výdavky na nákup traktora, vybudovanie vsakovačiek, repasáciu verejného osvetlenia a zhotovenie prístrešku na dome smútku v cintoríne Osada.

Tabuľka 12 Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia obce Tomášov za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

ROZPOČTY	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
Bežné príjmy spolu	1 368,2	1 312,4	1 304,8	1 354,3	1 365,6	0,99
Bežné výdavky spolu	673,6	864,1	697,2	669,5	721,8	1,07
Kapitálové príjmy spolu	366,01	260,4	183,4	76,1	2,6	0,007
Kapitálové výdavky spolu	525,1	274,9	166,2	261,8	80,5	0,15
Finančné operácie príjmové	182,1	154,4	32,2	149,9	34,8	0,19
Finančné operácie výdavkové	54,5	55,2	118,4	95,7	61,4	1,13

Prameň: Obecný úrad Tomášov, vlastné spracovanie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

2.2.1.1. Disponibilný obecný majetok a jeho využitie

Majetok obce je dôležitým nástrojom rozvoja obce. Obec neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť. Obec Tomášov neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť a nemá zriadené ani založené žiadne právnické osoby a tiež obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Tabuľka 13 Hodnota a štruktúra aktív obce Tomášov v roku 2013

AKTÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1. Neobežný majetok spolu (A+B+C)	6 821,6	93,8
z toho		
A. Dlhodobý nehmotný majetok celkom	18,6	0,3
B. Dlhodobý hmotný majetok celkom	6 003,9	82,6
z toho		
Pozemky	669,9	
Stavby	5 334,0	
C. Dlhodobý finančný majetok	799,1	11,0
2. Obežný majetok	445,8	6,1
3. Časové rozlíšenie	2,2	0,0
Majetok spolu (1+2+3)	7 269,6	100,0
Majetková sila obce (v €)	2 377,4	

Prameň: Obecný úrad Tomášov, vlastné spracovanie

Z tabuľky 13 vyplýva, že na celkovej hodnote majetku najväčší podiel tvorí dlhodobý hmotný majetok (92,3 % z celkovej hodnoty majetku). Obec vlastní pozemky v celkovej hodnote 669,9 tis. € a stavby v hodnote 5 334 tis. €. Dlhodobý finančný majetok tvoria realizovateľné cenné papiere a podiely. Obežný majetok tvorí predovšetkým zúčtovanie transferov rozpočtu obce a VÚC ako aj krátkodobé pohľadávky (ide o pohľadávky z nedaňových a daňových príjmov obce) a tiež aj finančné prostriedky na účtoch v banke. Časové rozlíšenie predstavujú náklady budúcich období.

Tabuľka 14 Hodnota a štruktúra pasív obce Tomášov v roku 2013

PASÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1. Vlastné imanie spolu	2 969,9	51,0
z toho		
Výsledok hospodárenia	21,9	
2. Záväzky spolu	638,9	10,97
z toho		
Rezervy	18,7	2,93
Dlhodobé záväzky	457,6	71,62
Krátkodobé záväzky	40,7	6,37
3. Časové rozlíšenie	2 213,3	38,03
Vlastné imanie a záväzky spolu (1+2+3)	5 822,2	100,0

Prameň: Obecný úrad Tomášov, vlastné spracovanie

Z hľadiska hodnotenia pasív tvorí vlastné imanie 51,0 % a záväzky 10,97 % - ný podiel na celkovej hodnote pasív. Dlhodobé záväzky sú tvorené záväzkami zo sociálneho fondu a krátkodobé záväzky tvoria predovšetkým záväzky voči dodávateľom, zamestnancom, voči sociálnej a zdravotnej poisťovni. Časové rozlíšenie predstavujú výdavky budúcich období.

2.1. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je významným rozvojovým faktorom v každom sídle, pretože vytvára podmienky pre rozvoj podnikania i pre kvalitu života jej obyvateľov.

2.1.1. Cestná sieť a dopravné systémy

Cesta III/5037 vchádza do územia obce zo severnej strany. Cesta prepája cestný koridor I/61 a cestu II/510. Komunikácia alternuje v nižšom dopravnom – urbanistickom význame smerovanie dopravy do smeru Bratislava. Z pohľadu obce je táto doprava dopravou tranzitujúcou. V severnej časti obce dopravná – kompozičnú os tvorí miestna komunikácia prechádzajúca po Hlavnej ulici. Diagonálne prepojenie obce v orientácii východ – západ sleduje vedenie cesty II/510. Cesta III/0632 prechádza po Mierovej ulici.

Celková dĺžka miestnych komunikácií je 8 km. V niektorých častiach obce sú miestne komunikácie vo vyhovujúcom stave, v niektorých častiach je potrebná rekonštrukcia. V obci sú vybudované chodníky v 2/3 obce, v celkovej dĺžke 4,5 km, najmä popri hlavnej ceste. V niektorých častiach obce chodníky potrebujú rekonštrukciu, v niektorých častiach obce je nutné ich vybudovať.

Železničná doprava

Obec nemá priame železničné napojenie, v obci preto nie je situovaná ani železničná stanica. Najbližšia železničná stanica pre obyvateľov je v obci Kvetoslavov, ktorá je vzdialená 10,5 km, v obci Dunajská Lužná - Nové Košariská, ktorá je vzdialená 8,8 km alebo v obci Veľký Biel, ktorá je vzdialená tiež 8,8 km.

Autobusová doprava

V obci sa nachádza 6 obojsmerných autobusových zastávok. Obcou prechádzajú spoje spoločnosti Slovak Lines smerom na Bratislavu a Šamorín. Frekvencia spojov oboma smermi je vyhovujúca, približne v hodinových intervaloch.

Letecká doprava

Najbližšie letisko medzinárodného významu sa nachádza v Bratislave, vzdialené približne 23,9 km. V okolí obce sa nachádza aj malé miestne letisko v Kráľovej pri Senci (12,8 km).

2.1.1. Energetické hospodárstvo

Energetické hospodárstvo v obci tvoria elektrické rozvodné siete a plynofikácia.

Energetické siete

Katastrálnym územím obce Tomášov sú vedené nasledovné nadradené energetické sústavy:

- 400 kV vedenie: č. 429 Gabčíkovo - Podunajské Biskupice, č. 439 Križovany-Podunajské Biskupice.
- 110 kV vedenie: Podunajské Biskupice-Senec č. 8774, Podunajské Biskupice-Dunajská Streda č. 8204, Podunajské Biskupice-Dunajská Streda č. 8899.

Na území obce sa nenachádza žiadna elektrárňa ani závodná elektrárňa a celé územie je zásobované elektrickou energiou z distribučných vzdušných 22 kV liniek, a to: 22 kV linka Podunajské Biskupice-Senec č. 435, 22 kV linka Podunajské Biskupice č. 221.

Uvedené 22 kV linky sú v súčasnosti zásobované zo 110/22 kV transformovne Podunajské Biskupice. Vzdušné 22 kV vedenia sú prierezu 3x95 AlFe. Zásobovanie odberateľov v celom katastrálnom území sa uskutočňuje prostredníctvom 12-tich 22/0,4 kV transformačných staníc o celkovom inštalovanom výkone 4660 kVA. Distribučné stanice sú stožiarové, stĺpové a murované, napojené na 22 kV vzdušné vedenie vzdušnými 22 kV prípojkami prierezu 3x35 mm², 3x50 mm², 3x70 mm² AlFe.

Plynofikácia

V súčasnosti je obec Tomášov plynofikovaná. Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie obce je VTL plynovod DN 500, PN 40 Bratislava -Nová Dedinka, prechádzajúci vedľa obce. Na tento plynovod je VTL prípojkou DN 100, PN 40 o celkovej dĺžke 220 m pripojená regulačná stanica plynu RS 2000/2/1 s výkonom 2000 m³/hod, ktorá je v správe SPP a.s. OZ Bratislava. Ide o dvojradovú regulačnú stanicu jednostupňovú.

Regulačná stanica plynu sa nachádza na okraji obce pri ceste III/5037 smerom na Štvrtok na Ostrove. Z tejto regulačnej stanice je obec zásobovaná zemným plynom. Tlaková hladina stredotlakových plynovodov je 90 kPa. STL plynovody sú z oceľového potrubia. Výstup STL z regulačnej stanice je DN 150. Toto potrubie tvorí nosnú kostru verejného plynovodu. Z neho sú do jednotlivých ulíc vysadené odbočky DN 100 a DN 80. Pri areáli Poľnohospodárskeho družstva sa nachádza ďalšia regulačná stanica RS2 1000 Nm³/hod, ktorá slúži pre reguláciu zo stredného tlaku na nízky tlak pre potreby družstva, STL tlak PN 90 na NTL 2,1 kPa hlavne pre potreby sušičky. Táto regulačná stanica je v správe PD. V miestnej STL sieti sú vytvorené podmienky pre úplnú plynofikáciu obce aj do budúcnosti.

V západnej časti katastrálneho územia sú v jednom koridore situované jestvujúci ropovod Družba z Ruska do areálu Slovnaft DN 500 a jestvujúce produktovody vedené zo Slovnaftu.

2.1.1. Telekomunikácie

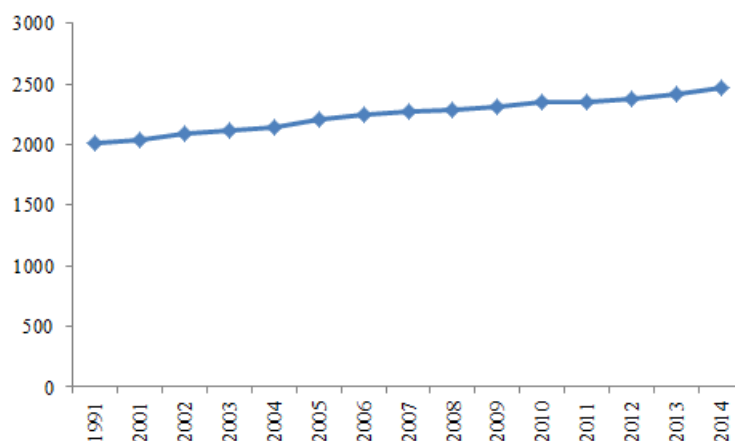
V súčasnosti sú účastníci v obci z hľadiska telefonizácie zaradení do PO (primárna oblasť) Bratislava. V obci je vybudovaná automatická telefónna ústredňa (ATÚ) na Mierovej ulici typu EW SD, ktorá je napojená na riadiacu hlavnú digitálnu ústredňu v Podunajských Biskupiciach na Uzbeckej ulici. Ústredňa bola v obci inštalovaná v roku 1996-1997. V obci bolo realizované ukladanie telefónnych káblov do zeme (miesto vzdušného vedenia). Územím prechádza OOK Hrubý Šúr – Tomášov + pripokládky mts. Optický kábel zabezpečuje digitálne spojenia pre uzly Hrubý Šúr – Tureň – Nová Dedinka – Tomášov. V obci je vybudovaná káblová televízia okrem častí Doma a Osada. Celé územie je pokryté signálom všetkých mobilných operátorov – Telekom, Orange a O2.

Obyvatelia majú možnosť využívať aj internetové pripojenie cez vyššie uvedených operátorov prostredníctvom wifi resp. káblovými linkami. Optické káble zatiaľ nie sú v celej obci, chýbajú v časti Madarás. Obec neprevádzkuje vlastnú TV. Verejný rozhlas, ktorý obec využíva na informovanie obyvateľov obce je vedený na stĺpoch verejného osvetlenia, ktorý je po rekonštrukcii. Verejné osvetlenie je takisto po rekonštrukcii.

3. SOCIÁLNA OBLASŤ

3.1. OBYVATELSTVO

Obec Tomášov sa počtom obyvateľov zaraďuje k stredne veľkým obciam Slovenska. Z vývoja počtu obyvateľov zaznamenaného od roku 1991 až po súčasnosť (obrázok 10) vidieť, že počet obyvateľov každoročne narastal. V roku 2014 v porovnaní s rokom 1991 narástol počet obyvateľov obce o 22,43%. K 31.12.2014 mala obec 2 467 trvalo bývajúcich obyvateľov.

Obrázok 10 Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 1991 – 2014

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics

Na základe analýzy pohlavnej štruktúry obyvateľov je možné konštatovať, že v roku 1991 prevládali muži nad ženami. No už od roku 2001 až po rok 2014 každoročne prevládal počet žien nad mužmi (tabuľka 15). Tieto zmeny potvrdzuje aj index maskulinity, ktorý

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

v roku 1991 dosiahol hodnotu 102, čo znamená, že na 100 žien pripadlo 102 mužov, no už v roku 2001 dosiahol hodnotu 99 a v roku 2014 dokonca už len hodnotu 92, čo znamená, že na 100 žien pripadlo len už 92 mužov. Na druhej strane však dochádzalo k nárastu indexu feminity – v roku 1991 dosiahol hodnotu 98, čo znamená, že na 100 mužov pripadalo iba 98 žien, no už v roku 2014 na 100 mužov pripadalo 109 žien.

Tabuľka 15 Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 1991-2014

Rok Ukazovateľ	jednotky	1991	2001	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celkový počet obyvateľov	abs.	2 015	2 059	2 308	2 354	2 396	2 417	2 449	2 467
Počet mužov	abs.	1 017	1 018	1 118	1 133	1 138	1 138	1 150	1 183
Index maskulinity	počet mužov/ na 100 žien	102	99	94	93	94	92	91	92
Počet žien	abs.	998	1 024	1 190	1 221	1 217	1 241	1 262	1 284
Index feminity	počet žien / na 100 mužov	98	100	106	108	107	109	110	109
Hustota obyvateľov	počet obyvateľov na km ²	101,6	103,3	115,2	120,0	116,7	118,6	120,0	123,6

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Celkový počet obyvateľov v obci je ovplyvnený pohybom obyvateľov. Prirodzený pohyb obyvateľov súvisí s prirodzenou schopnosťou človeka, t.j. reprodukciou. V rámci prirodzeného pohybu sa sledujú dve základné zložky, a to pôrodnosť vyjadrená cez počet narodených a úmrtnosť vyjadrená cez počet zomrelých. Výsledkom prirodzeného pohybu je prirodzený prírastok. Z tabuľky 16 vyplýva, že počas obdobia rokov 2001 – 2014 obec dosahovala s výnimkou rokov 2001 a 2014 prirodzený prírastok obyvateľov, čo znamená, že viac obyvateľov sa narodilo ako zomrelo. Najviac detí sa narodilo v roku 2013, naopak najmenej v roku 2001.

Ďalším pohybom, ktorý ovplyvňuje celkový počet obyvateľov v obci, je mechanický pohyb, ktorý skúma najmä dva javy, imigráciu vyjadrenú cez počet prisťahovaných a emigráciu vyjadrenú cez počet vystťahovaných. Výsledkom mechanického pohybu je migračné saldo. V období rokov 2001 – 2014 obec získavala obyvateľov prisťahovaním. Z analýzy vyplýva, že obec získava obyvateľov prirodzeným pohybom, ale aj prisťahovaním obyvateľov.

Tabuľka 16 Vývoj pohybu obyvateľstva v obci v rokoch 2001 - 2014

Rok Ukazovateľ	jednotky	2001	2009	2010	2011	2013	2014
Počet narodených	abs.	13	21	25	30	33	19
	na 1000 obyv.	6,31	9,09	10,62	12,52	13,47	7,70
Počet zomrelých	abs.	16	19	15	18	14	22

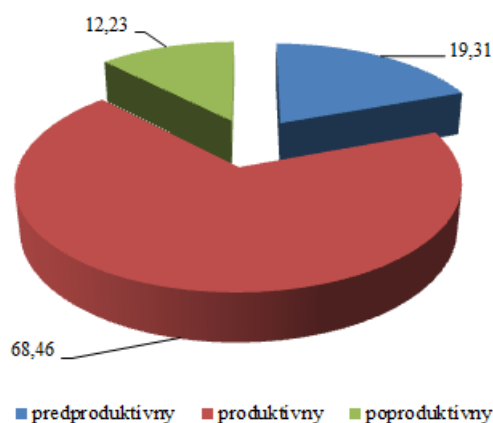
**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

	na 1000 obyv.	7,78	8,23	6,37	7,51	5,72	8,91
Prirodzený prírastok/úbytok	abs.	-3	2	10	12	19	-3
	na 1000 obyv.	-1,46	0,87	4,25	5,00	7,76	-1,22
Počet prisťahovaných	abs.	47	65	61	63	48	86
	na 1000 obyv.	22,8	28,16	25,91	26,29	19,59	34,86
Počet vystťahovaných	abs.	13	37	25	27	35	28
	na 1000 obyv.	6,31	16,03	10,62	11,27	14,29	11,35
Migračné saldo	abs.	34	28	36	36	13	58
	na 1000 obyv.	16,5	12,13	15,29	15,03	5,31	23,51
Celkový prírastok/úbytok	abs.	31	30	46	48	32	55
	na 1000 obyv.	15,1	12,99	19,54	20,03	13,07	22,29

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk a interných podkladov obce

3.1.1. Veková štruktúra obyvateľstva

Významným ukazovateľom hodnotenia obyvateľstva v obci patrí veková štruktúra. Na základe vekovej štruktúry je možné rozdeliť obyvateľov na tri základné vekové skupiny: obyvateľov v predproduktívnom veku (deti od 0-14 rokov veku), obyvateľia v produktívnom veku (muži od 15 do 59 rokov veku a ženy od 15 do 54 rokov veku) a obyvateľia v poproduktívnom veku (muži nad 60 rokov veku a ženy nad 55 rokov veku). Z hľadiska posúdenia vekovej štruktúry je pre rozvoj obce nutné poznať podiel zastúpenia jednotlivých vekových kategórií na celkovej populácii v obci, nakoľko každá skupina obyvateľov má svoje špecifické potreby a nároky.

Obrázok 11 Podiel základných vekových skupín v obci Tomášov roku 2011

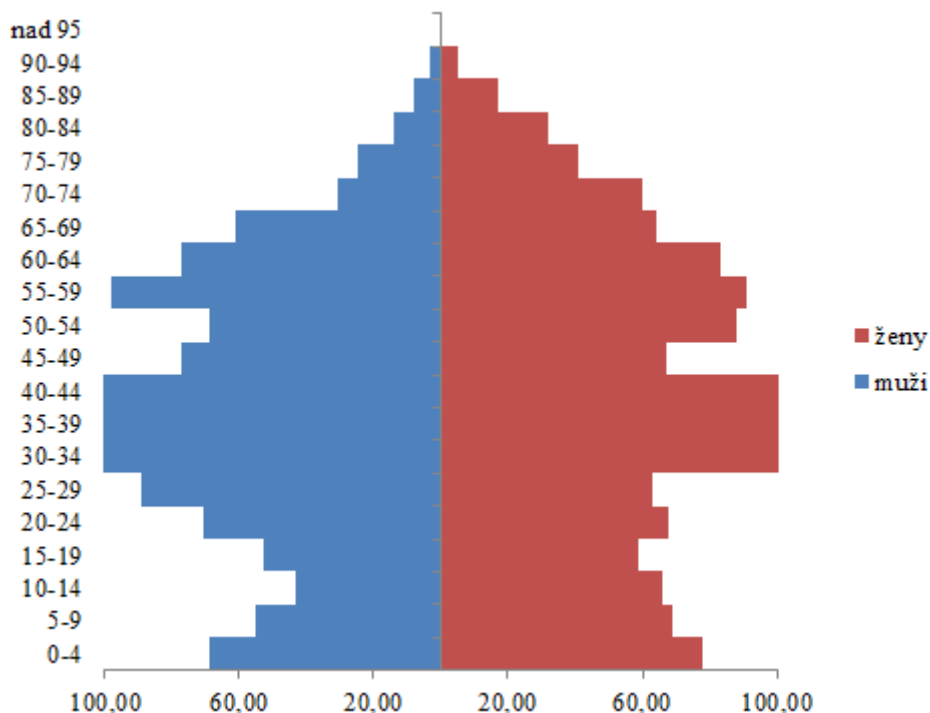
Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z SODB 2011

Podľa posledného sčítania obyvateľov tvorilo obyvateľstvo v produktívnom veku 68,48% z celkového počtu obyvateľov obce. Predproduktívna zložka obyvateľov tvorila 19,31% a poproduktívne obyvateľstvo tvorilo 12,33% - ný podiel.

Matematicky je možné vekovú štruktúru obyvateľstva vyjadriť cez index starnutia, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľov. Index

starnutia dosiahol hodnotu 63, čo znamená, že na 100 obyvateľov predproduktívneho veku pripadá 63 obyvateľov poproduktívneho veku. Na základe hodnoty indexu sa veková štruktúra obce charakterizuje ako progresívna, nakoľko predproduktívna zložka obyvateľstva prevláda nad poproduktívnou.

Vekovú štruktúru je možno graficky zaznamenať do vekovej pyramídy, v rámci ktorej je možné predpokladať zmeny vo vekovej štruktúre v ďalších rokoch.

Obrázok 12 Veková pyramída obyvateľstva v obci Tomášov v roku 2014

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov ŠÚ SR

3.1.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva delí populáciu podľa výšky dosiahnutého vzdelania. Na základe výšky dosiahnutého vzdelania obyvateľa ovplyvňujú štruktúru výroby, ale aj dynamiku početnosti firiem. Vzdelané obyvateľstvo (na každom stupni) je viac informované, rýchlejšie sa zapája do výrobného procesu, skôr nachádza riešenia aj z krízových situácií, je ochotné meniť zamestnanie. Je rozhodne aktivizujúcim prvkom ekonomického rozvoja nielen obce, ale aj celého regiónu. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry v obci prevládajú obyvatelia s ukončeným úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (18,63%) a takmer rovnakým podielom sú zastúpení obyvatelia so základným vzdelaním (15,71%), učňovským vzdelaním bez maturity (14,04%) ako aj bez školského vzdelania (14,52%).

Tabuľka 17 Štruktúra obyvateľov obce podľa stupňa ukončeného vzdelania v roku 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	abs.	%
Základné	366	15,71
Učňovské (bez maturity)	327	14,04
Stredné odborné (bez maturity)	269	11,55
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	94	4,04
Úplné stredné odborné (s maturitou)	434	18,63
Úplné stredné všeobecné	114	4,89
Vyššie	36	1,55
Vysokoškolské bakalárske	48	2,06
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	232	9,96
Vysokoškolské doktorandské	26	1,12
Ostatní bez udania školského vzdelania	45	1,93
Ostatní bez školského vzdelania	338	14,52
Spolu	2 329	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 2011

3.1.1. Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry došlo v obci k zmenám počas obdobia rokov 1991 – 2011. V obci narastal podiel obyvateľov slovenskej národnosti (nárast v roku 2011 v porovnaní s rokom 1991 predstavoval 1,35%), naopak klesal podiel obyvateľov maďarskej národnosti (pokles v roku 2011 v porovnaní s rokom 1991 predstavoval 0,75%). Ostatné národnosti dosahovali menej ako 1% - ný podiel a poklesol aj podiel obyvateľov nezistenej národnosti.

Tabuľka 18 Štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti v rokoch 1991-2011 (v %)

Národnostná štruktúra	1991	2001	2011
Slovenská	38,36	41,37	51,78
Maďarská	60,15	55,40	45,04
Rómska	0,69	0,05	0,13
Ukrajinská	0,05	0,09	0,04
Česká	0,65	0,73	0,64
Moravská	0,05	-	0,08
Rusínska	0,05	-	-
Nemecká	-	-	0,04
Srbská	-	-	0,04
Ostatná	-	-	0,43
Nezistená	-	2,36	1,77
Spolu	100,00	100,00	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 1991, 2001, 2011

Z hľadiska konfesijnej štruktúry došlo iba k nepatrným zmenám. V roku 2001 v porovnaní s rokom 1991 narástol podiel obyvateľov rímskokatolíckej cirkvi, no už v roku 2011 poklesol podiel tejto skupiny veriacich. Viac ako 3% obyvateľov sa v roku 2011 prihlásilo k evanjelickej cirkvi a.v. Z celkového počtu obyvateľov v roku 2011 viac ako 11% obyvateľov bolo bez vierovyznania a ich podiel v porovnaní s rokom 1991, ale aj 2001, sa zvýšil. Ostatné cirkvi predstavujú podiel menej ako 1%.

Tabuľka 19 Štruktúra obyvateľov obce podľa náboženského vierovyznania v rokoch 1991-2011 (v %)

Náboženské vyznanie / cirkev	1991	2001	2011
Rímskokatolícka cirkev	80,25	84,89	77,63
Gréckokatolícka cirkev	-	0,24	0,30
Pravoslávna cirkev	-	0,09	0,09
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	3,42	3,22	3,05
Reformovaná kresťanská cirkev	-	0,54	0,69
Evanjelická cirkev metodistická	-	0,09	0,21
Bratská jednota baptistov	-	0,05	-
Cirkev československá husitská	-	0,05	0,04
Cirkev adventistov siedmeho dňa	-	0,05	0,09
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	-	0,24	0,09
Kresťanské zbory	-	-	0,30
Apoštolská cirkev	-	-	0,04
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	-	-	0,04
Bez vyznania	3,62	6,19	11,63
Ostatné	0,05	0,05	0,39
Nezistené	12,66	4,3	5,41
Spolu	100,00	100,00	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 1991, 2001, 2011

3.1.1. Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov obce

Pre kultúrno – spoločenské aktivity majú obyvatelia k dispozícii kultúrny dom, ktorého súčasťou je veľká sála s pódium, situovaný v samostatnom objekte na ulici 1. Mája, ktorý je po čiastočnej rekonštrukcii. V rámci kultúrno – spoločenských organizácií najvýraznejšie vyvíjajú aktivity: ZO Slovenského zväzu záhradkárov, SPZ - Poľovnícke združenie Priateľstvo, ktoré má 25 členov, Združenie maďarských rodín na Slovensku, ZO Slovenského červeného kríža, ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých, MO Matice Slovenskej, Združenie maďarských skautov na Slovensku, Csemadok, Klub dôchodcov, rocková kapela Robsfelos, ktorá má 5 – 6 členov, OZ Pre náš Tomášov, ktoré vzniklo za účelom skvalitnenia spoločenského života v Tomášove. V obci pôsobí p. Maroš Plavec – hudobník, umelec, ktorý vyrába hudobné ľudové nástroje – gajdy.

Klub dôchodcov sa zameriava na napĺňanie kultúrnych a spoločenských záujmov a udržiavanie fyzickej a psychickej aktivity starších občanov.

ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých poskytuje pomoc ľuďom s telesným postihnutím pri riešení sociálnych a spoločenských potrieb, kultúrno-spoločenské aktivity a šport.

Pre športové aktivity obyvateľov je k dispozícii futbalové ihrisko pri ZŠ, športový areál ŠK Tomášov (futbalové ihrisko, cvičné ihrisko) a 2 telocvične – nová a stará. Okrem toho v obci pôsobí Futbalový oddiel, Šachový oddiel, hádzanársky oddiel, modelársky krúžok, kynologický klub, Dobrovoľný hasičský zbor, Športový klub ŠK Tomášov, Športový klub polície ŠKP Tomášov, Tomášovskí vodáci. Obyvatelia obce môžu využívať v rámci kaštiel'a 25 m bazén, fitnes, saunu, kolkáreň a poľovnícku strelnicu a momentálne je vo výstavbe v rámci areálu kaštiel'a aj golfové ihrisko.

Zo športových podujatí sa v obci uskutočňuje Šachový turnaj, majstrovské futbalové zápasy žiakov, menší dorast, dorast, súťaž Dobrovoľných hasičov „O pohár starostu obce“, hádzanárske súťaže, verejný strelecký pretek, florbalový turnaj, kynologické súťaže.

Obec je členom viacerých záujmových združení – ZMOS, Medzinárodné združenie na ochranu ovzdušia - Climabindis (jediná obec v SR), Združenie obcí Podunajskej oblasti, mikroregión Malý Dunaj.

Obec vyvíja aktivity aj v rámci cezhraničnej spolupráce, čoho dôkazom sú aj partnerské mestá – Halászi, Berg, Mórágý.

Kultúrne podujatia

Obec Tomášov počas roka organizuje viacero kultúrno – spoločenských podujatí pravidelného aj nepravidelného charakteru:

- Tradičná rodičovská zábava ZŠ slovenskej (január)
- Víťanie detí do života (február)
- Tradičná rodičovská zábava ZŠ maďarskej (február)
- Pochovávanie basy – ukončenie fašiangov (február)
- Koncert Plavec Marián (február)
- Výročné členské schôdze – klub dôchodcov, Zväz telesne postihnutých, ŠK Tomášov (január – február)
- MO Csemadok – hudobné vystúpenie (marec)
- Výročná členská schôdza ŠK Tomášov (marec)
- Tradičná rodičovská zábava MŠ (marec)
- Odber krvi (marec)
- Zábava – Dobrovoľný hasičský zbor (apríl)
- Deň matiek – ZŠ maďarská (máj)
- Gastronomické súťaže (jún, september)
- Jubilanti (október)
- Stavanie mája (máj)
- Hody (máj)

- Plesy pre spoločenské organizácie – Skauti, Csemadok, OZ Pre náš Tomášov (máj – jún)
- Deň detí (jún)
- Vatra zvrchovanosti (august)
- Deň obce (september)
- Úcta k starším
- Obecný Mikuláš (december)

Na uvedených podujatiach spravidla vystupujú so svojim programom deti z MŠ a ZŠ, ale aj umelci z okolia, či pozvaní umelci zo Slovenska. Kultúrno – spoločenské podujatia sa odohrávajú predovšetkým v kultúrnom dome, ale aj na verejných priestranstvách v intraviláne obce.

3.1. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra je dôležitá pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva, ale má vplyv aj na rozmiestnenie niektorých výrobných podnikov. Rozmiestnenie sociálnej infraštruktúry je spojené najmä so štruktúrou obyvateľstva, ako aj veľkosťou obcí v území.

3.1.1. Domový a bytový fond

Bývanie v obci je typicky vidiecke. Ponuka bývania a stav domového a bytového fondu sú kľúčovými faktormi, ktoré vplývajú na rozvoj obce a sú predpokladom naplňovania jej obytnej funkcie. Obytná funkcia obce Tomášov je základnou funkciou tejto obce.

Tabuľka 20 Počet bytov v obci v rokoch 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet bytov celkom	676	786	1,16
z toho			
Počet trvale obývaných bytov	596	724	1,21
Počet neobývaných bytov	80	62	0,78
% podiel neobývaných bytov	11,83	7,89	0,67

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

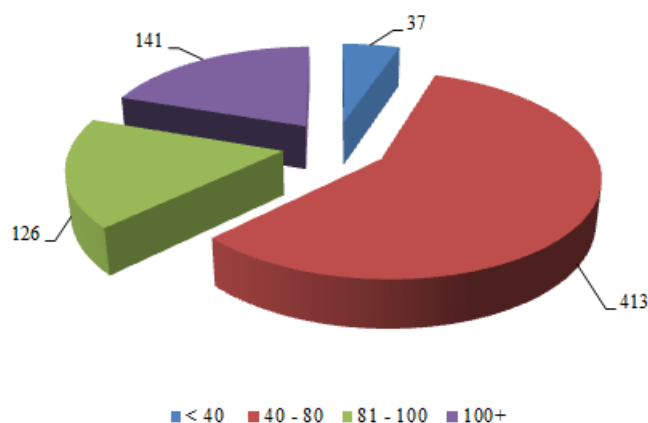
Z tabuľky 20 vyplýva, že v roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 narástol celkový počet bytov v obci o 110 bytov. Počas obdobia 10 rokov vzrástol počet trvale obývaných bytov, a zároveň sa znížil aj počet neobývaných bytov v obci.

Tabuľka 21 Počet bytov podľa vlastníctva v roku 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet trvale obývaných	596	724	1,21
z toho			
Vlastné byty v bytových domoch	546	589	1,08
Byty v rodinných domoch	40	83	2,08
Obecné byty	0	9	-
Družstevné byty	9	7	0,78
Iné	10	20	2,00

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Obec v roku 2011 evidovala 9 obecných bytov. Sú to nájomné byty prednostne určené pre seniorov. V roku 2001 obec evidovala 9 družstevných bytov, avšak v dôsledku ich prechodu do súkromného vlastníctva, ich obec v roku 2011 už evidovala len 7. V obci prevládajú byty v rodinných domoch, čo je dôsledkom vidieckeho charakteru obce. Počas obdobia 10 rokov sa zvýšil počet bytov v rodinných domoch aj v bytových domoch.

Obrázok 13 Obývané byty podľa veľkosti obytnej plochy v m²

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

V rámci veľkosti obytnej plochy u trvalo obývaných bytov prevládajú v obci byty s rozlohou 40-80 m² (413 bytov, čo predstavuje 57,04% z celkového počtu trvale obývaných bytov). Veľkometrážne byty nad 100 m² predstavujú z celkového počtu trvale obývaných bytov 19,48 % - ný podiel. Byty s rozlohou 81-100 m² tvoria 17,40% - ný podiel a malometrážne byty 5,11% - ný podiel.

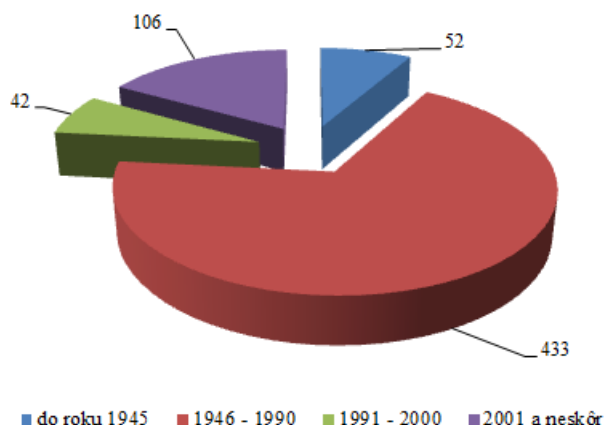
Z celkového počtu trvale obývaných bytov je 65,33 % bytov napojených na ústredné kúrenie, 81,49 % bytov využíva na vykurovanie plyn, 4,83% bytov využíva na vykurovanie elektrinu a 4,14 % bytov používa na vykurovanie pevné palivo.

Tabuľka 22 Počet domov v obci v rokoch 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet domov celkom	637	711	1,12
z toho trvalo obývané:			
Rodinné domy ²	548	629	1,15
Bytové domy ³	8	12	1,5
Iné	5	1	0,2
% podiel neobývaných domov	11,93	6,75	0,57

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Z porovnania rokov 2001 a 2011 vzrástol celkový počet domov, ale aj počet trvalo obývaných domov. Počas obdobia desiatich rokov sa zvýšil počet rodinných domov ale aj bytových domov. Pozitívne je možné hodnotiť pokles podielu neobývaných domov v obci. Najčastejším dôvodom neobývanosti je, zmena vlastníkov (48,94% z celkového počtu neobývaných domov v obci).

Obrázok 14 Obývané domy podľa roku výstavby

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

V rámci hodnotenia rokov výstavby obývaných domov v obci je možné konštatovať, že najviac domov sa postavilo v období rokov 1946 - 1990 (68,40 z celkového počtu trvalo obývaných domov). Do roku 1945 sa v obci postavilo 52 domov, čo predstavuje 8,21% - ný podiel. V období rokov 1991 – 2000 sa postavilo v obci 42 domov, čo predstavuje 6,64%. Výrazný rozvoj výstavby bol v obci zaznamenaný po roku 2001, kedy bolo postavených 106 trvalo obývaných domov.

² Bytový dom je budova určená na bývanie, ktorá má štyri a viac bytov prístupných zo spoločnej chodby alebo schodiska. Za bytové domy na účely sčítania sa považovali aj vily nespĺňajúce podmienky rodinného domu.

³ Rodinný dom je budova určená na bývanie; môže mať najviac tri samostatné byty, najviac dve nadzemné podlažia a podkrovia

3.1.1. Školstvo

V obci fungujú 2 základné plno - organizované školy. Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) a základná škola s vyučovacím jazykom slovenským (VJS), sú lokalizované v 1 spoločnej budove v spoločnom areáli. Spoločná budova disponuje aj jedálňou.

Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským zabezpečuje nároky na školskú dochádzku aj pre žiakov zo spádových obcí Vlky, Malinovo, Nová Dedinka, Janíky. Žiaci vo svojom voľnom čase po vyučovaní môžu navštevovať tieto záujmové krúžky: príprava na Testovanie 9, krúžok mini hádzanej, krúžok hádzanej, krúžok pohybovej terapie, mediálny krúžok, zumba, krúžok anglického jazyka a krúžok matematiky. Modernú telocvičňu škole na vyučovanie telesnej výchovy a krúžkovú činnosť bezplatne poskytuje na celý školský rok Obecný úrad. V základnej škole pracuje 15 pedagogických zamestnancov a 3 nepedagogickí zamestnanci.

Tabuľka 23 Počet detí v základnej škole s jazykom maďarským

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	107	87	79	85	80	91

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Školský klub v základnej škole s jazykom maďarským pre žiakov 1. až 6. ročníka nemá osobitnú miestnosť, dve skupiny používajú po vyučovaní 1. a 2. triedu.

Tabuľka 24 Počet detí v školskom klube v základnej škole s jazykom maďarským

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	24	32	37	37	34	73

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

V základnej škole s vyučovacím jazykom slovenským pracuje 15 pedagogických zamestnancov, 3 vychovávateľky ŠKD a 5 nepedagogickí zamestnanci. Okrem toho sú v rámci školy dve oddelenia klubov. Žiaci dochádzajú zo školského obvodu - Tomášov, Vlky, Malinovo, Janíky. Dochádzajú ešte aj mimo školského obvodu - Zlaté Klasy, Eliášovce, Tonkovce, Vojtechovce, Kvetoslavov, Štvrtok na Ostrove. Žiaci vo svojom voľnom čase po vyučovaní môžu navštevovať tieto záujmové krúžky: hudobno - spevácky krúžok, športové hry I., športové hry II., cvičenia z matematiky, cvičenia zo slovenského jazyka, hravá slovenčina, tvorivá angličtina, ekokrúžok, mladý zdravotník, hravá matematika.

Tabuľka 25 Počet detí v základnej škole s jazykom slovenským

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	197	245	238	239	231	226

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

V rámci školského klubu v základnej škole s jazykom slovenským fungujú krúžky: detský svet, smelí rytieri, zručný indián.

Tabuľka 26 Počet detí v školskom klube v základnej škole s jazykom slovenským

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	66	69	63	70	68	44

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

V obci Tomášov nie je zriadená ZUŠ. Žiaci navštevujú ZUŠ Zlaté Klasy. Od septembra 2006 je však na škole alokované pracovisko ZUŠ Ivanka pri Dunaji. Pracuje tu výtvarný odbor, tanečno-dramatický odbor, hudobný odbor - hra na gitare.

V súčasnosti sa predškolská výchova v obci poskytuje v jednom zariadení materskej školy s vyučovacím jazykom slovenským (VJS) a maďarským (VJM). Súčasťou budovy je aj jedáleň. Do zariadenia dochádzajú deti z obcí Vlky, Janíky a ostatných obcí. V rámci slovenskej materskej školy fungujú 2 triedy a v rámci maďarskej materskej školy 1 trieda. Z tabuliek 27 a 28 vyplýva, že počet detí v jednotlivých rokoch sa menil iba nepatrne.

Tabuľka 27 Počet detí v materskej škole s jazykom maďarským

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	23	24	21	21	26	28

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Tabuľka 28 Počet detí v materskej škole s jazykom slovenským

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	68	69	71	71	70	71

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

3.1.1. Zdravotníctvo

Priamo v obci poskytuje svoje služby všeobecný lekár pre dospelých, ktorý ordinuje 5 dní v týždni, pediater, ktorý ordinuje 3x do týždňa, stomatológ, ktorý ordinuje 5 dní v týždni a gynekológ, ktorý ordinuje 1x do týždňa. Lekári ordinujú v rámci zdravotného strediska, ktoré je majetkom obce, ktorá prenajíma priestory pre lekárov.

V obci sa nachádza aj lekárňa. Za špecializovanou zdravotnou starostlivosťou dochádzajú obyvatelia do Bratislavy a do Senca, kde majú k dispozícii aj nemocnice.

3.1.1. Sociálna starostlivosť

Obec v súčasnosti zavádza opatrovateľskú službu. Okrem toho obec pre svojich obyvateľov zabezpečuje donášku stravy. V obci sa nenachádza pobytové sociálne zariadenie, ale obec vytvára podmienky pre stretávanie seniorov v rámci klubu dôchodcov. V obci funguje denný stacionár pre deti, ktorého kapacita je 12 detí.

3.1.1. Služby obyvateľstvu

V obci sa nachádzajú tri ubytovacie zariadenia. Najväčším počtom lôžok 40 disponuje Art hotel Kaštieľ. Ďalším ubytovacím zariadením, ktoré disponuje 25 lôžkami je Zlatá rybka. Ubytovňa v telocvični ZŠ disponuje 17 lôžkami.

Tabuľka 29 Vývoj počtu lôžok ubytovacích zariadení v obci

NÁZOV UBYTOVACIEHO ZARIADENIA	POČET LÔŽOK V ROKOCH 2009 - 2014		
	2009	2011	2014
Art hotel Kaštieľ	0	40	40
Zlatá rybka	25	25	25
Ubytovňa v telocvični ZŠ	17	17	17

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Zo stravovacích zariadení sa v obci nachádzajú 2 reštaurácie – U Juhoša a Alex pub. Okrem toho stravovacie služby poskytuje Al Pachino pizzeria. Okrem toho základná škola aj materská škola má svoju vlastnú jedáleň. V obci sa nachádzajú 3 predajne potravín, 1 predajňa mäsiarstva – bitúnok, 2 predajne kvetinárstva, 1 predajňa ovocia a zeleniny a 1 predajňa domácich potrieb. Okrem toho svoje služby v obci poskytuje aj kaderníctvo, kozmetika, pneuservis a autoservis. Obecný úrad sa nachádza v budove, ktorá je čiastočne rekonštruovaná.

V obci sa nachádzajú tri cintoríny. Cintorín v Tomášove je pre výhľadové obdobie kapacitne postačujúci, cintorín v časti Malý Tomášov pre výhľadové obdobie postačuje. Cintorín v časti Malý Madaras v súčasnosti kapacitne postačuje. Každý z cintorínov má vlastný dom smútku. V obci sa nachádza pošta, ktorá poskytuje aj služby poštovej banky, ale zároveň sa v obci nachádza aj bankomat Slovenskej sporiteľne. Obecná knižnica sa nachádza spolu s lekárnou v jednom objekte na Mierovej ulici a obyvatelia ju môžu využívať 4x do týždňa okrem stredy. Obec vydáva obecné noviny pod názvom Obecný spravodaj s frekvenciou 2 x do roka. Obec Tomášov je sídlom spoločného stavebného úradu pre okolité obce.

4. OBLASŤ ENVIRONMENTU A OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

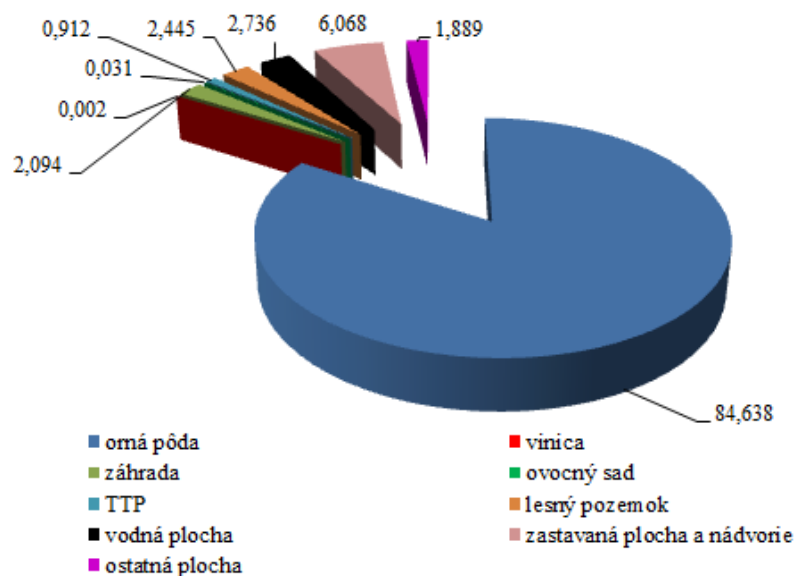
Územie obce patrí do najintenzívnejšie poľnohospodársky využívanej časti Podunajskej nížiny. V katastri obce nie sú v evidencii Štátnej ochrany prírody a krajiny evidované žiadne chránené prvky ochrany prírody.

4.1. PRÍRODNÉ ZDROJE

Z hlavných pôdných typov sa v katastri obce nachádzajú fluvizeme typické, karbonátové, ľahké v celom profile vysychavé, fluvizeme typické karbonátové stredne ťažké až ťažké, fluvizeme typické, stredne ťažké až ľahké, plytké, fluvizeme typické, stredne ťažké s ľahkým podorničím, vysychavé, černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ťažké, černozeme typické, plytké na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké, väčšinou karbonátové, černozeme typické karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké.

4.1.1. Štruktúra pôdneho fondu

Z hľadiska štruktúry pôdneho fondu tvorí najväčší podiel orná pôda (84,638%). Viac ako 6% z celkovej výmery pôdneho fondu zaberajú zastavané plochy. Nad 2% hranicou sa pohybuje výmera záhrad (2,094%), lesných pozemkov (2,445%), vodné plochy (2,736%). Ostatné súčasti pôdneho fondu zaberajú max. do 2% z celkovej výmery pôdneho fondu. V obci sa nenachádzajú chmeľnice.

Obrázok 15 Využitie pôdneho fondu obce Tomášov k 31.12.2014 (v %)

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Na základe vývoja využitia pôdneho fondu, ktoré je prezentované v tabuľke 30 môžeme skonštatovať, že zastúpenie jednotlivých kultúr sa v sledovanom období menil iba

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

nepatrne. V rámci poľnohospodárskej pôdy najväčší podiel tvorí orná pôda (97,44% z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy). Naopak najmenšiu výmeru v rámci poľnohospodárskej pôdy majú vinice – 0,002%. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy dominuje zastavaná plocha, ktorá tvorí 46,19% z celkovej nepoľnohospodárskej pôdy. Najmenšiu výmeru v rámci nepoľnohospodárskej pôdy má ostatná plocha – 37,7 ha.

Tabuľka 30 Štruktúra využitia pôdy v katastri obce v rokoch 2009-2014 (v ha)

ROK	2009	2011	2013	2014	INDEX 2014/2009
Celková výmera územia obce	1995,8	1995,8	1995,8	1995,8	1,00
<i>Poľnohospodárska pôda - spolu</i>	1735,9	1736,5	1734,0	1733,5	0,99
- orná pôda	1695,6	1696,3	1689,3	1689,2	0,99
- chmeľnica	-	-	-	-	-
- vinica	0,03	0,03	0,03	0,03	1,00
- záhrada	37,4	37,7	42,2	41,8	1,12
- ovocný sad	0,62	0,62	0,62	0,62	1,00
- trvalý trávny porast	21,4	18,2	18,2	18,2	0,85
<i>Nepoľnohospodárska pôda - spolu</i>	259,9	259,3	261,8	262,2	1,009
- lesný pozemok	50,2	48,8	48,8	48,8	0,97
- vodná plocha	54,6	54,6	54,6	54,6	1,00
- zastavaná plocha a nádvorie	119,0	119,8	120,4	121,1	1,02
- ostatná plocha	36,1	36,0	38,0	37,7	1,04

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Obec má spracovaný ROEP a komasácia pôdy prebehla len v niektorých častiach obce. Obec má schválený územný plán.

4.1.1. Klimatické podmienky

Obec leží v oblasti, ktorá patrí k podnebiu miernych širok s prevládajúcim západným a severozápadným prúdením. Oblasť je bez zväčšeného výskytu extrémnych teplôt s miernou a suchou zimou. Obec sa nachádza v klimatickom regióne veľmi teplom, veľmi suchom, nížinnom, kde dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C je 242 dní. Priemerná teplota v januári je -1 až -2°C a priemerná teplota cez vegetačné obdobie je 16 až 17 °C.

4.1.1. Vodné pomery

Cez územie obce preteká tok Malého Dunaja v zregulovanom koryte. V povrchu chotára sú viditeľné ešte pôvodné miesta toku Malého Dunaja. Územie obce leží v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Katastrálne územie obce Tomášov patrí po hydrologickej stránke do povodia toku Malý Dunaj. Obec je situovaná na jeho pravom brehu.

Malý Dunaj je ramenom Dunaja, ktorý sa rozvetvuje v rkm 1865,430. Prietoky v koryte Malého Dunaja sú ovládané štyrmi regulačnými objektmi - starý a nový vtokový objekt, hať Nová Dedinka a hať Čierna Voda - a sú závislé vo veľkej miere od úrovne hladiny v Dunaji.

1/3 vodnej elektrárne, ktorá sa rozprestiera na území obcí Malinovo, Nová Dedinka, Bernolákovo sa nachádza v katastri obce.

4.1.1. Flóra a fauna

V katastri obce v drevinnej skladbe sú predovšetkým zastúpené vrba biela, topoľ, jelša lepkavá. Krovinnú etáž tvorí trnka, baza čierna, šípka obyčajná. Ekologicky sú najhodnotnejšie plochy a pásy vzrastlej zelene pozdĺž Malého Dunaja a jeho ramennej sústavy, kde je často prítomný agát biely, topole, vrby, jaseň štíhly, javor poľný, javor mliečny, brest, šípka, trnka, hloh, vtáčí zob, lieska obyčajná, orech kráľovský, brečtan popínavý.

Územie obce patrí do zoogeografického regiónu Podunajská rovina, oblasti Panonicum, Juhoslovenského obvodu a Dunajského okrsku. Vyskytujú sa tu najmä teplomilné druhy živočíchov charakteristické pre panónsku oblasť Podunajskej roviny, typická je pôvodná vysoká diverzita biotopov a na ne viazaných spoločenstiev živočíchov.

Obrázok 16 Pohľad na zrekonštruované námestie so zelenou oddychovou zónou obce

Prameň:

<http://www.tomasov.sk/xdetail.php?sectime=1228335633&aldatum=03.12.2008&album=Na%9Aa%20obec>

4.1. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Vzhľadom k tomu, že sa všetky súčasti technickej infraštruktúry budujú z verejných zdrojov (štátnych, obecných) pre obyvateľstvo ako i pre podnikateľov plynú z nej tzv. aglomeračné efekty v podobe úspor vlastných nákladov, ktoré by museli vynakladať

z vlastných prostriedkov na zabezpečenie vody, kúrenia a likvidáciu odpadovej vody. Obec Tomášov má komplexne vybudovanú technickú infraštruktúru.

4.1.1. Vodné hospodárstvo

V obci Tomášov je vybudovaná vodovodná sieť vo všetkých častiach. Zdrojom pitnej vody je vodný veľkozdroj Šamorín. Je to 6 studní so súčasnou odporúčanou výdatnosťou 600 l/s a s možnosťou ďalšieho rozširovania na 1720 l/s. Okrem uvedeného zdroja je ďalším zdrojom vody prezásobovací systém daného územia aj vodný zdroj Kalinkovo, ktorý funguje ako záložný.

Z vodného zdroja Šamorín sa spoločným diaľkovodným výtlačným potrubím ocelovým DN 1200 dopravuje voda do akumulačného vodojemu v Podunajských Biskupiciach. Pred akumuláciou sa na toto potrubie napája diaľkovodné ocelové potrubie DN 500 z Podunajských Biskupíc do Bernolákova, ktoré cez čerpaciu stanicu v Bernolákove dotuje Podhorský skupinový vodovod. Za obcou Vrakuňa je na diaľkovod Podunajské Biskupice-Bernolákovo napojený Skupinový vodovod Most pri Bratislave-Malinovo, ktorý postupne zásobuje pitnou vodou obyvateľov obcí Most, Malinovo, Zálesie Ivanka pri Dunaji, Tomášov a Vlky.

Napojenie obecnej vodovodnej siete je realizované priamo z privádzača Skupinového vodovodu. Jestvujúca čerpacia stanica v Moste je vyradená z prevádzky. Prevádzkovateľom vodovodnej siete v obci je Bratislavská vodárenská spoločnosť.

4.1.1. Odpadové hospodárstvo

V obci je vybudovaná kanalizácia a ČOV v správe obce. Kanalizačná sieť v Tomášove je z PVC kanalizačných rúr DN 300 v celkovej dĺžke 7 725 m, výtlačné potrubia sú z PVC tlakových rúr DN 100 - dĺžka 749 m a DN 80 - dĺžka 170 m.

V severovýchodnej časti obce – na pravom brehu Malého Dunaja je vybudovaná čistiareň odpadových vôd typu CNP 300. Je to mechanicko-biologická čistiareň, jej čistiaci proces je založený na dlhodobej aktivácii s úplnou stabilizáciou kalu a prebieha v jednej nádrži v monobloku. Vyčistená voda je vypúšťaná cez výpustný objekt do Malého Dunaja.

V katastri obce sa nachádzala skládka na lokalite Majorháza o rozlohe 36 200 m², ktorá bola prevádzkovaná za osobitných podmienok do 31.07.2000. Obec v súčasnosti vyváža odpad na riadenú skládku Čukárska Paka. Odvoz komunálneho odpadu z obce zabezpečuje 1x dvجتýždne firma Marius Pedersen. V obci sa organizuje aj separovaný zber prostredníctvom tejto firmy. Firma zabezpečuje aj odvoz plastov, papiera a sklo.

Obec využíva časť dvora v rámci obecného úradu ako zberný dvor, pre lokalizáciu zberného dvora je potrebné uvažovať s vhodnejšou lokalitou. V obci je vybudované aj provízorne kompostovisko, ktoré je potrebné dobudovať.

5. ZHRNUTIE ANALÝZY ENDOGÉNNYCH ROZVOJOVÝCH FAKTOROV

Obec Tomášov leží v západnej časti okresu Senec v Podunajskej nížine na agradačnom vale Malého Dunaja, v severozápadnej časti Žitného ostrova. Obec leží v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Obec Tomášov je tvorená oficiálne troma katastrálnymi časťami - Tomášov, Doma, Malý Madaras, ale v území obce sa nachádza aj časť Tomášov – osada. Z hľadiska územno–správneho členenia patrí obec do okresu Senec a do Bratislavského samosprávneho kraja.

Obec je prvýkrát listinne doložená v listine - rozhodnutí palatína Rolanda zo 4. decembra 1250, v ktorom sa uvádza ako obec Feel. Patrila k majetkom Bratislavského hradu. Obec okrem hlavného sídelného celku spolutvorila historicky dochované osady Tomášov - kolónia, Doma, Malý Madarás a Tomášov. Názov obce vznikol v závere 40-tych rokov (1948), kedy pôvodný názov Fél bol premenovaný na Tomášov podľa názvu osady Tomášov - kolónia. Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať. V červenom štíte je biskup - svätý Mikuláš - v striebornom zlatolemom rúchu, v pravici pred sebou s tromi zlatými guľami na striebornej položenej knihe, v ľavici so zlatou berlou.

Ekonomická oblasť

V obchodnom registri SR je evidovaných k júlu 2015 102 podnikateľských subjektov – právnických osôb, z toho 4 sú v likvidácii. Počas obdobia rokov 2009 – 2013 mal vývoj počtu právnických osôb v obci rastúci trend. Počas obdobia rokov 2009 – 2013 vykazoval vývoj počtu fyzických osôb kolísavý trend. V živnostenskom registri SR je k júlu 2015 evidovaných 190 fyzických osôb podnikateľov, z ktorých 85 už svoju živnosť ukončilo a 5 podnikateľov má pozastavenú činnosť.

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci za obdobie rokov 1991 – 2011 vykazoval kolísavý trend. Podnikateľské subjekty v obci predstavujú predovšetkým skupinu tzv. samozamestnávateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Senec). Potvrďuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2011 (87,34 %).

V období rokov 2009 až 2013 obec vykazovala kolísavý trend v bežných príjmoch. Obec v rámci miestnych daní vyrubuje pre svojich obyvateľov okrem dane z nehnuteľnosti aj daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva a daň za nevýherné hracie automaty. Najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (48,8 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku predstavujú 9,9 % a granty a transfery tvoria 41,4 % - ný podiel. Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvoria výdavky spojené so mzdovými nárokmi (40,93%) a s tým súvisiace odvody do poisťovní (13,91%). Takmer 21% obec vynakladá na služby a takmer 15% na výdavky spojené s prevádzkou infraštruktúry. V priemere do 3% vynakladá obec finančné prostriedky na transfery, materiál a rutinnú a štandardnú údržbu. Na ostatné oblasti vynakladá obec v priemere do 1,5 % z bežných výdavkov. Počas celého

obdobia rokov 2010 -2013 obec realizovala investičné aktivity. Obec neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť.

Cesta III/5037 vchádza do územia obce zo severnej strany. Cesta prepája cestný koridor I/61 a cestu II/510. Komunikácia alternuje v nižšom dopravnom – urbanistickom význame smerovanie dopravy do smeru Bratislava. Z pohľadu obce je táto doprava dopravou tranzitujúcou. Obec nemá priame železničné napojenie. Celé územie obce je zásobované elektrickou energiou z distribučných vzdušných 22 kV liniek. V súčasnosti je obec Tomášov plynofikovaná. V obci je vybudovaná automatická telefónna ústredňa (ATÚ). Celé územie je pokryté signálom všetkých mobilných operátorov – Telekom, Orange a O2.

Sociálna oblasť

Obec Tomášov sa počtom obyvateľov zaraďuje k stredne veľkým obciam Slovenska. Počas obdobia rokov 2001 – 2014 obec dosahovala s výnimkou rokov 2001 a 2014 prirodzený prírastok obyvateľov, čo znamená, že viac obyvateľov sa narodilo ako zomrelo.

V období rokov 2001 – 2014 obec získavala obyvateľov prisťahovaním.

Podľa posledného sčítania obyvateľov tvorilo obyvateľstvo v produktívnom veku 68,48% z celkového počtu obyvateľov obce. Predproduktívna zložka obyvateľov tvorila 19,31% a poproduktívne obyvateľstvo tvorilo 12,33% - ný podiel. Z hľadiska vzdelanostnej štruktúry v obci prevládajú obyvatelia s ukončeným úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (18,63%). V obci narastal podiel obyvateľov slovenskej národnosti, naopak klesal podiel obyvateľov maďarskej národnosti. V roku 2001 v porovnaní s rokom 1991 narástol podiel obyvateľov rímskokatolíckej cirkvi, no už v roku 2011 poklesol podiel tejto skupiny veriacich.

V súčasnosti v obci pôsobí niekoľko záujmových združení v rôznych oblastiach. Obec je členom viacerých záujmových združení – ZMOS, Medzinárodné združenie na ochranu ovzdušia - Climabindis (jediná obec v SR), Združenie obcí Podunajskej oblasti, mikroregión Malý Dunaj. Obec vyvíja aktivity aj v rámci cezhraničnej spolupráce, čoho dôkazom sú aj partnerské mestá – Halászi, Berg, Mórógy.

Obytná funkcia obce Tomášov je základnou funkciou tejto obce. V roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 narástol celkový počet bytov v obci o 110 bytov. Z porovnania rokov 2001 a 2011 vzrástol celkový počet domov. V obci fungujú 2 základné plno - organizované školy. Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským (VJM) a základná škola s vyučovacím jazykom slovenským (VJS). Od septembra 2006 je na škole alokované pracovisko ZUŠ Ivanka pri Dunaji. V súčasnosti sa predškolská výchova v obci poskytuje v jednom zariadení materskej školy s vyučovacím jazykom slovenským (VJS) a maďarským (VJM).

Priamo v obci poskytujú služby lekári, ktorí ordinujú v rámci zdravotného strediska, ktoré je majetkom obce, ktorá prenájíma priestory pre lekárov. V obci sa nachádza aj lekárň. Obec v súčasnosti zavádza opatrovateľskú službu. V obci funguje denný stacionár pre deti, ktorého kapacita je 12 detí. V obci sa nachádzajú tri ubytovacie zariadenia. Obec vydáva obecné noviny pod názvom Obecný spravodaj s frekvenciou 2 x do roka. Obec Tomášov je sídlom spoločného stavebného úradu pre okolité obce.

Oblasť environmentu a ochrany životného prostredia

Z hľadiska štruktúry pôdneho fondu tvorí najväčší podiel orná pôda (84,638%). V obci sa nenachádzajú chmeľnice. Cez územie obce preteká tok Malého Dunaja v zregulovanom koryte.

V obci Tomášov je vybudovaná vodovodná sieť vo všetkých častiach a tiež aj kanalizácia a ČOV v správe obce. Obec v súčasnosti vyváža odpad na riadenú skládku Čukárska Paka. Odvoz komunálneho odpadu z obce zabezpečuje 1x dvojtyždenne firma Marius Pedersen. V obci sa organizuje aj separovaný zber prostredníctvom tejto firmy. Firma zabezpečuje aj odvoz plastov, papiera a sklo.

6. ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNOK ÚZEMIA

Silné stránky predstavujú faktory, ktoré majú na rozvoj obce pozitívny vplyv. Zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody obce pre rôzne typy rozvojových aktivít. V obci Tomášov boli identifikované nasledovné silné stránky:

V oblasti dostupnosti a občianskej vybavenosti:

- + výhodná geografická poloha obce k okresnému mestu, dobrá dopravná dostupnosť do obce,
- + vybudovaná telekomunikačná sieť, elektrická sieť, existujúci rozvod zemného plynu, vodovod, vybudovaná kanalizácia, ČOV
- + dostatočné pokrytie signálom mobilných operátorov, separovaný zber,
- poškodené miestne komunikácie v niektorých častiach obce, poškodené chodníky v niektorých častiach obce, absencia chodníkov v niektorých častiach obce
- nevyhovujúci stav niektorých obecných budov, zaťažovanie miestnych komunikácií ťažkými automobilmi z kameňolomu

V oblasti ekonomiky, cestovného ruchu a pracovných príležitostí:

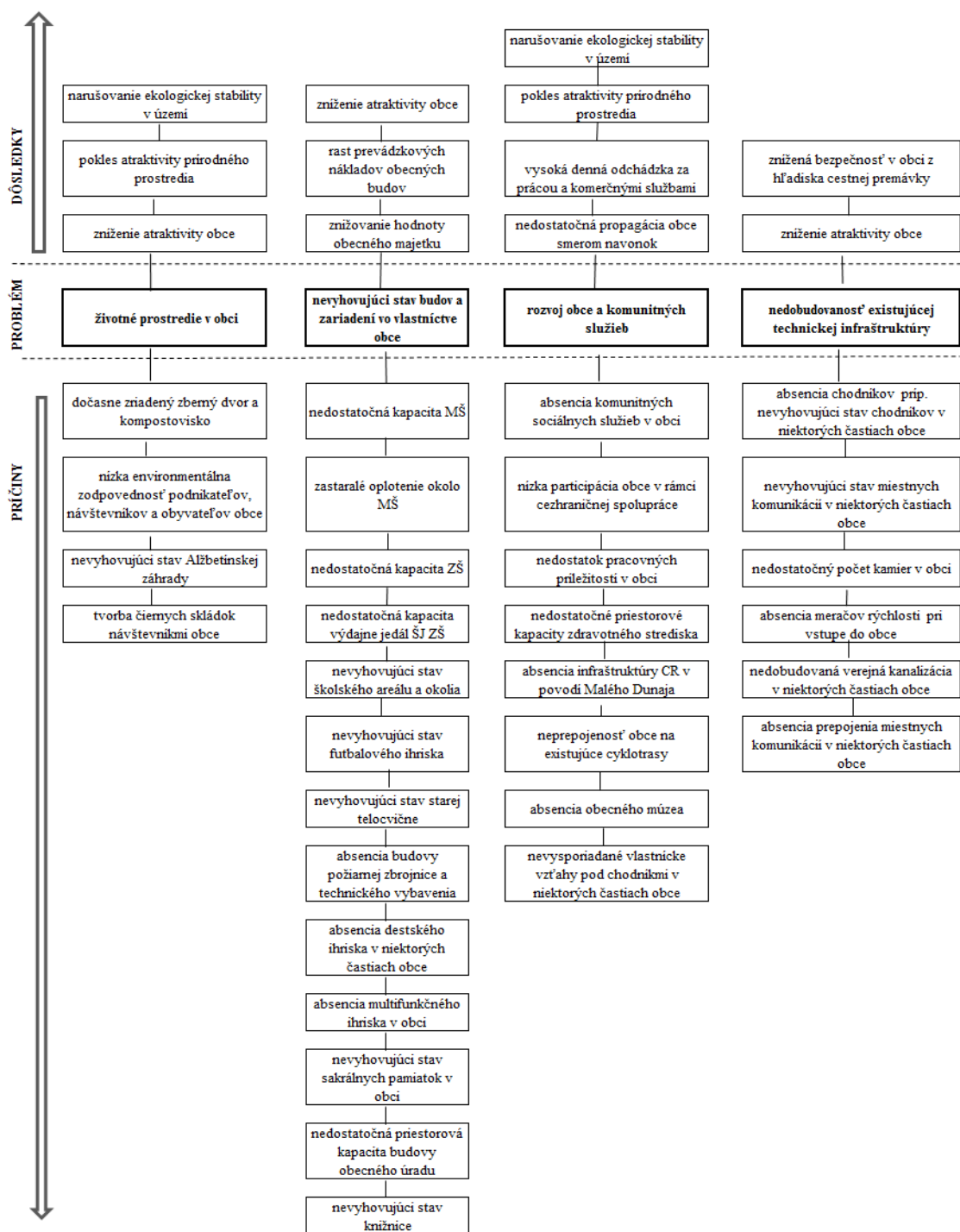
- + pekné a kľudné prírodné prostredie, zachovanie vidieckeho charakteru obce, existencia pomerne veľkého množstva kultúrno – historických pamiatok
- + dostatok pracovných príležitostí priamo v obci, dobrá spolupráca obce so súkromným sektorom
- slabšia ponuka komerčných služieb v obci

V oblasti komunitného života a ľudských zdrojov:

- + pretrvávajúci lokálpatriotizmus u domáceho obyvateľstva, veľmi dobrá spolupráca zastupiteľstva a starostu, dobré susedské vzťahy, aktívny samosprávny manažment,
- + široké možnosti kultúrneho, spoločenského a športového vyžitia, široké spektrum záujmových organizácií, záujem obyvateľov o verejné dianie, vysoká účasť obyvateľov na zasadnutiach OZ,
- nedisciplinovanosť obyvateľov a návštevníkov vo vzťahu k životnému prostrediu (psíčkari)

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

7. ANALÝZA PRÍČIN A DÔSLEDKOV OBCE TOMÁŠOV

8. POSTOJE A NÁZORY OBYVATEĽOV OBCE NA ŽIVOT A DIANIE V OBCI A PERSPEKTÍVY JEJ ĎALŠIEHO VÝVOJA

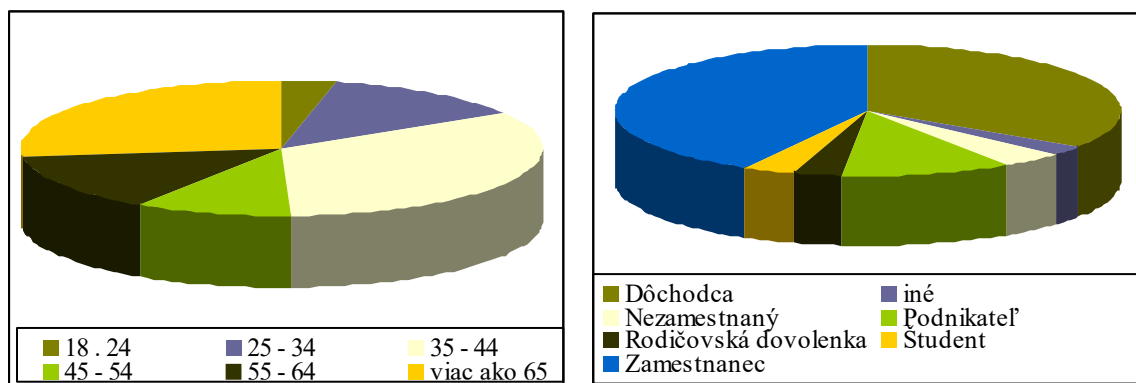
Tabuľka 31 Plánovací formulár prieskumu

DÔLEŽITÉ OTÁZKY	ZDÔVODNENIE	POZNÁMKY
Prečo je potrebné získať informácie prostredníctvom prieskumu?	Prieskum priamo v teréne prináša primárne údaje o území, jeho jednotlivých rozvojových faktoroch, zachytáva potreby miestneho obyvateľstva, miestnych podnikateľov, záujmových skupín, ako aj predstaviteľov miestnej samosprávy. Ďalším dôvodom sú nedostatočne zachytené a reprezentované údaje v sekundárnych databázach až po úroveň samotných obcí.	Pred spracovaním analytickej časti sa v obci uskutočnil dotazníkový prieskum medzi miestnym obyvateľstvom, v ktorom obyvatelia hodnotili súčasný stav rozvoja obce a načrtávali možnú víziu obce. Očakávaným výsledkom bolo získanie spätnej väzby minimálne od prieskumu, 10 % obyvateľov.
Čo je jeho cieľom?	Cieľom prieskumu je získanie primárnych informácií a hodnotenie súčasného stavu obce očami miestnych obyvateľov. Súčasťou je poznanie potrieb obyvateľov, ich očakávaní z hľadiska dlhodobého sociálno-ekonomického rozvoja obce.	Prieskum sa uskutočnil na území obce, bol zameraný na vnímanie obce ako priestoru pre bývanie, prácu, voľno časové aktivity, uspokojovanie základných životných potrieb a rozvoj obce.
Akým spôsobom sa bude uskutočňovať?	Prieskum sa bude realizovať prostredníctvom dotazníkového hárka, ktorý bude v tlačenej forme distribuovaný do domácností a súčasne bude sprístupnený aj v elektronickej podobe na web-stránke obce.	Dotazník bol distribuovaný v počte 1 ks do každej domácnosti, pričom ostatní členovia domácnosti sa mohli zapojiť prostredníctvom web stránky.
Aké budú finančné nároky?	Predpokladané náklady	150,- Eur
Aké budú časové nároky?	Dotazníkový prieskum bude prebiehať jeden kalendárny mesiac.	1 mesiac, dotazník bol distribuovaný prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s.
Kto bude za realizáciu prieskumu zodpovedný?	Spracovateľ PHSR a samotná obec	Spracovateľ PHSR a obec prostredníctvom lokálnych médií (rozhlas, TV, web, noviny) a úradnej tabule informovať o realizácii a význame prieskumu na

Prameň: vlastné spracovanie

V obci Tomášov sa v apríli roku 2015 realizoval dotazníkový prieskum zameraný na hodnotenie života v obci Tomášov, na zhodnotenie služieb poskytovaných v obci, na zhodnotenie vzťahov v obci a na zistenie názorov a návrhov obyvateľov na budúci rozvoj obce. Prieskumu sa zúčastnilo 93 obyvateľov, čo predstavuje 3,9% zo všetkých obyvateľov. Vzorka respondentov je vysoká, aj keď najmä pre nízky počet obyvateľov obce. Vzorka respondentov je nízka, preto pri vyhodnocovaní nebude možné zovšeobecniť tieto výsledky na celú obec, ale podnety a názory respondentov sú dôležité pri ďalšom plánovaní rozvoja obce Tomášov.

Čo sa týka charakteristiky respondentov, možno povedať, že prieskumu sa zúčastnilo viac žien (60%) ako mužov. Z pohľadu vekovej štruktúry boli zastúpené všetky vekové kategórie, najvýznamnejšie vekové skupiny 35 – 44 rokov a nad 65 rokov. Z pohľadu sociálneho postavenia bola prevažná skupina respondentov zamestnaných, ďalšiu väčšiu skupinu tvoria dôchodcovia. Skoro 13% respondentov sa prisťahovalo v posledných 5 rokoch, ostatní respondenti žijú v obci dlhšie ako 5 rokov. Možno predpokladať, že tí ktorí v obci žijú dlhodobo veľmi dobre poznajú problémy ako aj potenciál obce, kým tí, ktorí sa prisťahovali len nedávno môžu priniesť nový pohľad a nové nápady, ako riešiť problémy.

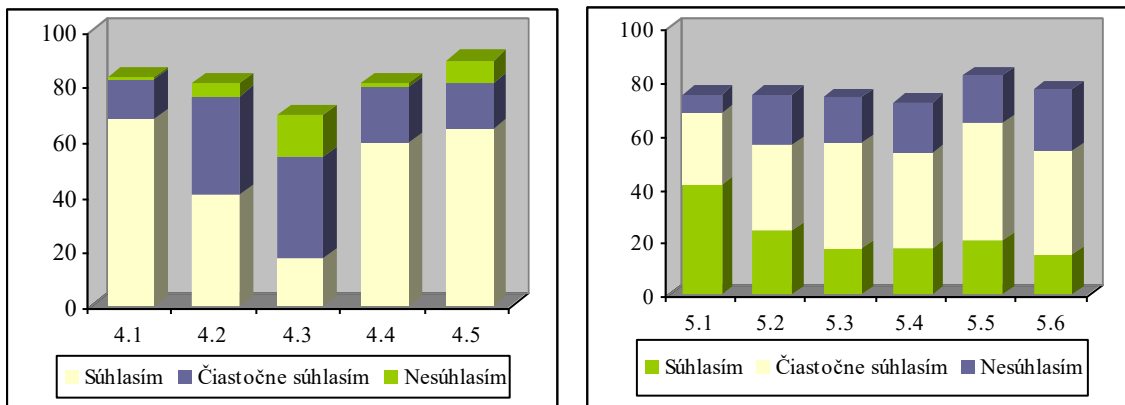

Obrázok 17 Charakteristika respondentov podľa veku a sociálneho statusu

Prameň: vlastné spracovanie

Prvá časť dotazníka bola zameraná na výhody a nevýhody života v obci a na hodnotenie služieb poskytovaných v obci. podľa respondentov sú najväčšie výhody života v obci hlavne v tom, že 4.1 Život je tu pokojnejší ako v meste. a 4.5 Mám tu rodinu a blízkych priateľov. Okrem toho respondenti vyzdvihovali väčšiu možnosť chovať zvieratá a pestovať plodiny, väčšiu súdržnosť a pochopenie sa vďaka zmiešaným národnostiam a jeden respondent sa vyjadril nasledovne: „Spoločenstvo obyvateľov je menšie než spoločenstvo obyvateľov miest, čo umožňuje bezprostrednejšiu interakciu, priamejší vzťah medzi jednotlivcom, komunitou a orgánmi obce, čo vytvára priestor pre operatívnejšie reagovanie na potreby obyvateľov.“ Čo sa týka nevýhod, tu obyvatelia väčšinou súhlasili s tvrdeniami 5.1 Málo pracovných príležitostí. a 5.5 Znečistené životné prostredie. Najčastejšie nesúhlasili s výrokom 5.5 Znečistené životné prostredie. Okrem toho respondenti uviedli aj nevýhody ako vypúšťanie odpadových vôd, množstvo odpadu vedľa ciest a pri M. Dunaji, prejazdy nákladných vozidiel, chýbajúce športové možnosti, záujmové krúžky pre deti, doterajšie správanie sa OZ, zložité vybavovanie na OÚ, chýbajú zdravotné služby, mali by sa obmedziť používanie zábavnej pyrotechniky.

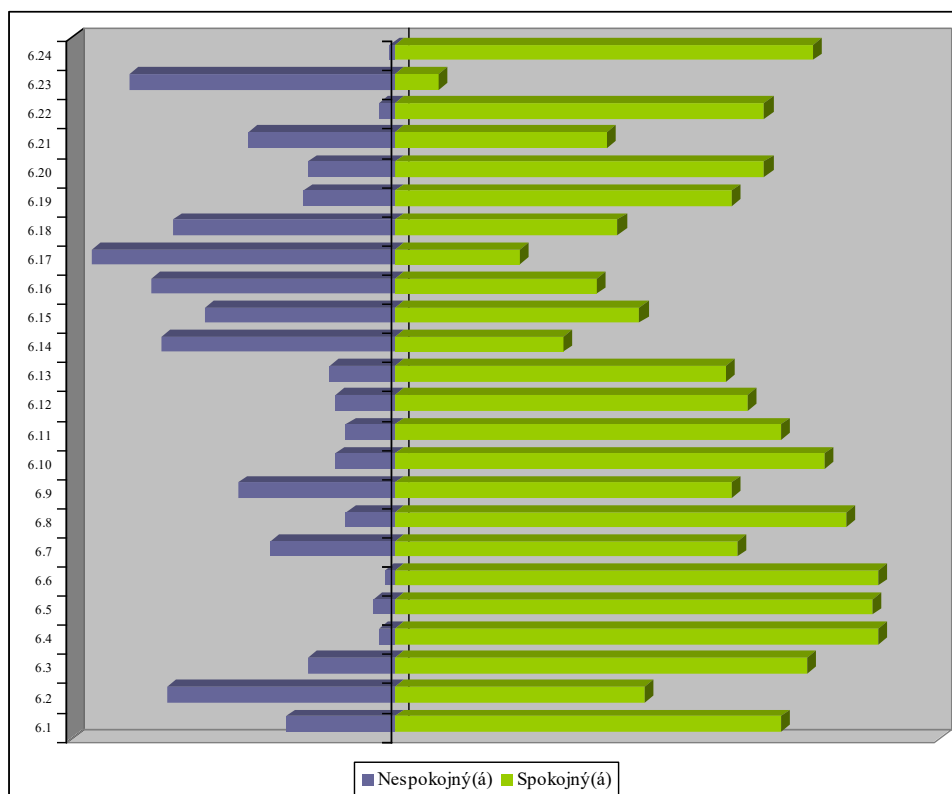

Obrázok 18 Výhody a nevýhody života v obci

Prameň: vlastné spracovanie

V oblasti hodnotenia služieb boli respondenti prevažne spokojní so službami v obci, najviac s 6.4 vybavenosťou obce verejným vodovodom, 6.5 plynom a 6.6 elektrinou. Najviac nespokojní sú naopak s 6.17 možnosťami pre rekreáciu, 6.23 činnosťou obecnej polície a 6.2 stavom chodníkov a ciest. Ďalej respondentom chýba kanalizácia, kontrola verejných priestranstiev, vyhadzovania odpadu a likvidácie odpadových vôd, autobus po 22 hodine, centrum voľného času, materské centrum, multifunkčné ihrisko, denný stacionár pre seniorov, zdravotné služby, zlepšenie vybavenosti stomatológa, činnosť obecnej polície, bankomat, čistiareň šatstva, obuvník, remeselné služby, čerpacia stanica pohonných hmôt, dostupnosť optickej siete (pomalý internet), reštauračné zariadenia, cukráreň, multifunkčná budova s bytmi a priestormi na prenájom pre podnikanie v rozumnej cene, rehabilitačné stredisko, fitness, elektronické služby (eGOV) (respondent odporúča hľadať možnosť zapojiť sa do projektu IOM, v rámci možnosti do DCOM). Obec by mala vyriešiť odvod dažďových vôd na križovatke Ažbetínska – Rastická, opraviť a dobudovať cesty (pred križovatkou Alžbetínska) a chodníky, ilegálne skládky, zimnú údržbu ciest a chodníkov, častejší zvoz kontajneru pri Zlatej Refke, pravidelné kontajnery na stavebný a bio odpad, nadmerný výrub stromov okolo Malého Dunaja. Respondentom vadí aj nadmerný prejazd nákladných áut a spôsobujúci hluk, nebezpečnosť cestnej premávky, málo kultúrnych predstavení v KD, možností športových aktivít, knižnica v zlom stave, nedostatočné využitie telocvične, školského dvora, slabo fungujúca webstránka obce, slabšie osvetlenie v noci po výmene lúčov.

Obrázok 19 Zhodnotenie služieb poskytovaných obcou

Prameň: vlastné spracovanie

Z pohľadu pracovných príležitostí v obci bolo 60% respondentov nespokojných s pracovnými príležitosťami pre mladých, o niečo menej pre ženy a mužov (52%). Podľa respondentov by nové pracovné miesta mali vznikať najmä v remeselnej výrobe, sociálnej oblasti a poľnohospodárstve, vinárstve, lesníctve. Za hlavné dôvody, pre ktoré nové miesta nevznikajú, respondenti považujú nezáujem zo strany podnikateľov a obce.

Ďalšia časť prieskumu sa týkala sociálneho života a vzťahov v obci. Sociálny život v obci je veľmi dôležitý pre celkový dobrý život v obci. Pokiaľ sú vzťahy v obci narušené, ďalší rozvoj v obci je veľmi obtiažny. Naopak, pokiaľ sú medzi obyvateľmi dobré vzťahy, obec sa rozvíja omnoho ľahšie a úspešnejšie. V obci Tomášov 69% respondentov označilo medzisusedské vzťahy za dobré, pri hodnotení medziľudských vzťahov boli zdržanlivejší, 53% respondentov sa vyjadrilo, že vzťahy nie sú ani dobré ani zlé a 40% potvrdilo, že vzťahy sú dobré. Necelých 42% respondentov sa zaujíma o dianie v obci často, 55% sporadicky. Respondenti však prejavili záujem o zapájanie sa, 25% sa vyjadrilo, že sú aj členmi spolkov a združení, konkrétne Csemadok, SČK, ZMRS, Červený kríž, DHZ, Klub dôchodcov, ŠK – Tomášov. 33% respondentov je ochotných podieľať sa na živote v obci, ale zatiaľ nie sú aktívni a 31% nevie ako sa zapojiť. Respondenti najčastejšie súhlasili s názorom, že *V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci.* a Niektorí obyvatelia kazia snahu iných. Naopak, nesúhlasili s názormi, že *Obyvatelia sú aktívni a snažia sa zatriktívniť život v obci, či spríjemniť prostredie.* a *Obyvatelia majú dostatok možností na sebarealizáciu.* Z odpovedí možno usúdiť, že obec by

sa mala zamerať aj na oblasť aktivizácie obyvateľstva a na vytváranie priestoru pre sebarealizáciu. Jeden respondent sa vyjadril: „*Obec by mala vytvárať priestor pre využitie potenciálu tých, ktorí chcú, a podnecovať aj tých, ktorí z rôznych dôvodov váhajú v záujme rozvoja vzťahov v komunite. Bohatá obec je tá, kde si ľudia pomáhajú, a to čo vedia, realizujú sami.*“ Obyvatelia sa o dianí v obci najčastejšie dozvedajú z obecného rozhlasu, tlačovín, úradnej tabule alebo z internetu.

Posledná časť dotazníka sa týkala budúceho rozvoja obce. Respondenti odpovedali na otázky týkajúce sa investícií v obci v budúcnosti a vízie. Podľa respondentov by najviac finančných prostriedkov malo byť použitých na 16.1 vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry, 16.2 vybudovanie, resp. rekonštrukciu školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení a 16.3 vytvorenie podmienok pre kultúrno-spoločenský a športový potenciál. Jeden respondent poznamenal „*Bohatá je tá obec, ktorá nekupuje to, čo si vie urobiť za pomoci obyvateľov sama, kupuje to, čo si urobiť (vyrobiť) nevie. 16.2, 16.3, 16.4, 16.5, 16.6, 16.9, 16.12⁴ realizovať prostredníctvom participatívneho rozpočtovania, prioritne na materiál.*“

Konkrétnejšie respondenti dali tieto návrhy:

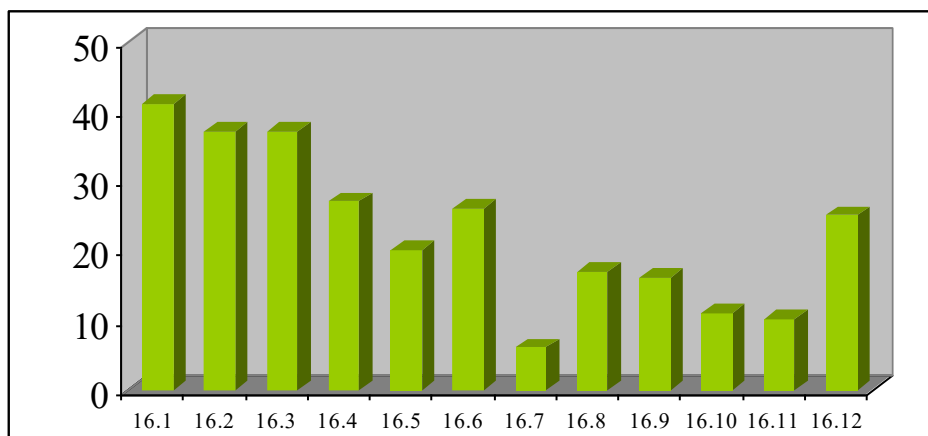
- Vybudovať a rekonštruovať cesty a chodníky, cyklotrasy (spojiť s okolitými obcami), vybudovať inžinierske siete na novovzniknutých uliciach, kanalizáciu, dopravné riešenie vstupov do obce (retardéry, osadiť radar pri vjazde od Malinova), obmedzenie rýchlosti vozidiel, zmena organizácie dopravy (jednosmernosť hlavného ťahu vo vnútri obce: Hlavná, Agátová), osvetlenie a svetelná signalizácia prechode pre chodcov pri cintoríne, vybudovať parkovisko pri cintoríne, riešenie problému s dažďovými vodami, dobudovať dopravné napojenie do Bratislavy alebo Senca (rýchlostná cesta, diaľnica alebo železničná preprava)
- Vyčistiť katastrálne územie a kontrola čistoty, výsadba a ochrana stromov, vybudovanie oddychovej zóny pri M. Dunaji, úprava brehov Malého Dunaja, odstrániť ilegálne skládky, znížiť percento krádeží, vytvoriť obecnú políciu,
- Aktivity pre rôzne skupiny, záujmové krúžky (ľudové tance, hra na hudobné nástroje), centrum voľného času, letné tábory, priateľské zápasy a stretnutia pre deti a mládež, rozvoj vodného športu (vybudovať pri Malom Dunaji malú požičovňu lodiek a prístavisko), plaváreň/ kúpalisko, tanečná sála, kolkáreň, fitness centrum s masérom a bazénom, tenisové ihrisko, vytvoriť možnosti na letné a zimné športy, vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli školy, rekonštrukcia bežeckej dráhy a celého šport. areálu, sprístupniť telocvičňu pre verejnosť za nižšie poplatky, zlepšiť stav knižnice, obnoviť KD, vytvoriť ľudovú školu umenia (aktivity aj pre dospelých, krúžky tance, maľovanie, hudba)
- obnova zdravotného zariadenia, rozšíriť polikliniku, skvalitniť zariadenie a služby stomatológa, vybudovať stacionár zo stálou službou pre starších obyvateľov, služby

---

⁴ 16.2 Na vybudovanie, resp. rekonštrukciu školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení, 16.3 Na vytvorenie podmienok pre kultúrno-spoločenský a športový potenciál, 16.4 Na kultúrno-spoločenské a športové aktivity, 16.5 Na zatriaktivnenie okolia, 16.6 Na zlepšenie životného prostredia, 16.9 Na podporu rozvoja cestovného ruchu a rekreáciu, 16.12 Na rozvoj špecifických sociálnych skupín (mládež, dôchodcovia, nezamestnaní a pod.)

pre seniorov (dovoz jedla, výpomoc, miesto pre stretávanie sa), nové sociálne zariadenie na ZŠ, oplotenie školského areálu, oprava jedálne v predškolskom zariadení, využitie školského dvora, zmodernizovanie školy, zvýšiť kvalitu cudzích jazykov, zvýšiť kapacitu škôlky, centrum voľného času,

- Rozvoj viníc, agroturistiky, vybudovať kemp (pri Dunaji), vytvoriť nákupné centrum, čistiareň, benzínovú čerpaciu stanicu, rozvoj a rekreovanie pri M. Dunaji, propagácia M. Dunaja, obnoviť pekáreň, zapojiť nezamestnaných do údržby čistoty, podpora družstva, súkromných pestovateľov, podpora tvorby pracovných príležitostí v obci.

Obrázok 20 Oblasť, kam by mali byť vynaložené investície v najbližšom období

Prameň: vlastné spracovanie

Víziu, ktorá prezentuje predstavu o tom, ako by mala obec vyzeráť o 30 – 40 rokov, si respondenti vybrali z pomedzi 4 verzií:

Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrnospoločenským životom.

Okrem toho respondenti doplnili víziu aj o niekoľko podnetov ako:

- *nedovoliť veľké výstavby, polyfunkčné centrá, rozvinúť lodnú dopravu*
  - *„Rozvoj Bratislavy a priľahlého regiónu je dynamický a chaotický. Ukazuje sa, že novopristaňovaní obyvatelia sú s ohľadom na dopravu odsúdení do role nocľazníkov v nových obciach. Jednoducho proces ich začleňovania sa bude dlhý a zložitý.“*
  - *„bude sa žiť všetkým lepšie, keď prisťahovaní z mesta sa prispôbia k životu na dedine a budú sa podriaďovať organizácii života na dedine“*
- *„Predstavujem si sebavedomú a súdržnú komunitu, ktorá využíva miestne zdroje a podporuje svojou spotrebou miestnych producentov, ktorým tým vytvára stabilné prostredie pre rozvoj a konkurencieschopnosť aj do širšieho okolia. Sebavedomú a súdržnú komunitu“*

Časť A. II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie zahŕňa makroprostredie a konkurenčné prostredie, v ktorom sa obec Tomášov nachádza. Vstupy vonkajšieho prostredia môžu predstavovať externé ľudské zdroje, materiálne technické zdroje, finančné aj informačné zdroje, ako aj legislatívne prostredie.

1. ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

STEEP analýza je analýza širšieho prostredia obce Tomášov zameraná na komplex sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických a politických faktorov v rámci územia obce. Výsledkom je tak hodnotenie prostredia, ktoré podmieňuje spôsob a riadenie samotného rozvoja obce.

Makro prostredie je vonkajšie prostredie obce, ktoré obec nemôže vôbec ovplyvniť. Naopak toto prostredie ovplyvňuje obec a tá nemá inú možnosť ako sa prvkom tohto prostredia čo najlepšie prispôbiť.

Analýza sociálnych faktorov sa zameriava na vzťah k tradíciám a tradičným hodnotám, technická a ekonomická analýzy sa zameriava na priebeh, prejavy a dôsledky zmien na úrovni národnej. Analýza ekologických faktorov sa zaoberá zmenami na národnej úrovni v rámci riešenia otázok životného prostredia a analýza politického prostredia sa zaoberá legislatívnym prostredím na národnej úrovni.

Tabuľka 32 STEEP analýza obce Tomášov (analýza externého prostredia)

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Zmeny populácie	Úroveň vybudovania technickej infraštruktúry	Nové trhy a nové príležitosti	Nedisciplinovanosť obyvateľov vo vzťahu k životnému prostrediu	Dopady politických rozhodnutí štátu na obec	Nárast socio- patologických javov
Zmeny postoje a správania obyvateľov	Pokrytie územia signálom mobilných operátorov a internetu	Znížené príjmy z využívania obecného majetku	Novela zákona o odpadoch	Legislatíva	Bohatý duchovný život
Zmeny správania volených predstaviťel'ov	Zavádzanie e-governmentu	Alokácia obce v BSK	Vytváranie čiernych skládok v obci predovšetkým návštevníkmi obce	Etické kódexy pre volených predstaviťel'ov a zamestnancov úradov US	Tímová spolupráca a budovanie partnerstiev v obci
Zmeny správania podnikateľských subjektov	Dostupnosť informácií prostredníctvom miestnych kanálov	Príchod nových investorov do obce	Zaťažovanie miestnych komunikácií ťažkými automobilmi v dôsledku poškodzovania značky obmedzujúcej prejazd ťažkých vozidiel obcou	Zmena národnej vlády ako výsledok volieb na život v obci	Osobné hodnoty

Prameň: vlastné spracovanie

2. ANALÝZA PRÍLEŽITOSTÍ A OHROZENÍ PRE RAST A ROZVOJ OBCE TOMÁŠOV

Príležitosti tvoria faktory, ktoré plynú prevažne z vonkajšieho prostredia a môžu rozvoj obce ovplyvňovať pozitívne. Pre obec Tomášov boli identifikované nasledovné príležitosti:

V oblasti občianskej vybavenosti:

- rozšírenie kamerového systému
- zriadenie miestneho múzea
- rekonštrukcia miestnych komunikácií v niektorých častiach obce
- rekonštrukcia a tvorba nových miestnych komunikácií a chodníkov v časti Osada
- rekonštrukcia chodníkov
- rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce

V oblasti rozvoja ekonomiky, cestovného ruchu a pracovných príležitostí:

- podporovať rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
- podporovať rozvoj zážitkovej turistiky
- rozvoj svadobného turizmu (Art hotel Kaštieľ)
- vybudovanie cyklotrás ako súčasť cestnej dopravy
- prepojenie cyklotrás na existujúce cyklotrasy v okolí
- zlepšiť propagáciu obce
- rozšíriť domácu a cezhraničnú spoluprácu

V oblasti rozvoja komunitného života a ľudských zdrojov:

- vytvoriť podmienky pre funkciu obecného kronikára
- vytváranie partnerstiev vo vnútri obce a navonok
- zlepšenie demografickej situácie obcí prisťahovaním obyvateľov mladších vekových kategórií

Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu obce Tomášov

Zhodnotenie súčasného stavu obce Tomášov predstavuje dôležitý vstup a informačnú základňu pre tvorbu spracovania stratégie rozvoja obce. Zmyslom tohto hodnotenia je vytvoriť rámcový prehľad problémových okruhov, určiť ich pôvod, poznať hlavné príčiny vzniku a identifikovať možné dôsledky. Na základe zhodnotenia súčasného stavu obce Tomášov bude možné navrhnúť stratégiu rozvoja obce na vopred stanovené obdobie.

1. SWOT ANALÝZA OBCE TOMÁŠOV

SWOT analýza je jednoduchá a pritom výstižná, vyčerpávajúca a objektívna charakteristika silných a slabých stránok obce a jej možných príležitostí a ohrození. Súčasne zahŕňa základné analytické poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja územia a faktoroch, ktorým je potrebné v navrhovanej rozvojovej stratégii čeliť, resp. ich eliminovať.

Tabuľka 33 SWOT analýza obce Tomášov

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> výhodná geografická poloha v blízkosti hlavného mesta SR dobrá dopravná dostupnosť vhodné pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku prvovýrobu vybudovaná telekomunikačná sieť, elektrická sieť, existujúci rozvod zemného plynu vybudovaná kanalizácia a vodovod zachovanie vidieckeho charakteru obce pekné a kľudné prírodné prostredie udržiavaná a čistá obec dobré susedské vzťahy pretrvávajúci lokalpatriotizmus súdržnosť obyvateľov obce v rozhodujúcich situáciách funkčná web stránka obce aktívny duchovný život v obci pomerne široké spektrum záujmových organizácií existencia zdravotnej a sociálnej starostlivosti v obci existencia MŠ a ZŠ organizácia kultúrnych podujatí v obci zachovávanie kultúrnych tradícií existencia pomerne veľkého množstva kultúrno – historických pamiatok aktívny samosprávny manažment (starosta, poslanci OZ) dobrá spolupráca medzi starostom a poslancami OZ záujem obyvateľov o verejné dianie vysoká účasť na podujatiach v obci dostatok pracovných príležitostí priamo v obci dobrá spolupráca obce so súkromným sektorom 	<ul style="list-style-type: none"> lokalizácia obce v Bratislavskom samosprávnom kraji z hľadiska čerpania EÚ fondov slabšia ponuka komerčných služieb v obci malé čierne skládky v obci vytvárané predovšetkým turistami poškodené chodníky v niektorých častiach obce absencia chodníkov v niektorých častiach obce poškodené miestne komunikácie v niektorých častiach obce nevyhovujúci stav niektorých obecných budov nedisciplinovanosť obyvateľov a návštevníkov vo vzťahu k životnému prostrediu (psíčkari) zaťažovanie miestnych komunikácií ťažkými automobilmi z kameňolomu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podporovať rozvoj vidieckeho cestovného ruchu • podporovať rozvoj zážitkovej turistiky • rozvoj svadobného turizmu (Art hotel Kaštieľ) • rozšírenie kamerového systému • zriadenie miestneho múzea • vytvoriť podmienky pre funkciu obecného kronikára • vybudovanie cyklotrás ako súčasť cestnej dopravy • prepojenie cyklotrás na existujúce cyklotrasy v okolí • vytváranie partnerstiev vo vnútri obce a navonok • zlepšenie demografickej situácie obcí prisťahovaním obyvateľov mladších vekových kategórií • rekonštrukcia miestnych komunikácií v niektorých častiach obce • rekonštrukcia a tvorba nových miestnych komunikácií a chodníkov v časti Osada • rekonštrukcia chodníka ? • rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce • zlepšiť propagáciu obce • rozšíriť domácu a cezhraničnú spoluprácu 	<ul style="list-style-type: none"> • čierne skládky odpadu vytvárané predovšetkým návštevníkmi obce • izolácia obyvateľov vo vlastných domoch – „papučová kultúra“ • vysoká denná odchádzka za prácou • nevysporiadané majetkové vzťahy k pozemkom predovšetkým voči Slovenskému pozemkovému fondu • zvyšovanie počtu sociálno-patologických javov u mladej generácie (predovšetkým drogová závislosť)

Prameň: vlastné spracovanie

2. ANALÝZA MOŽNÝCH RIZÍK A HROZIEB, IDENTIFIKÁCIA KRITICKÝCH OBLASTÍ ROZVOJA

Ako je možné vidieť zo SWOT analýzy, obec sa potýka s viacerými problémami, ktoré nie je možné vyriešiť naraz, v dôsledku obmedzených finančných, personálnych a technických zdrojov. Strategické plánovanie rozvoja obce sa preto zakladá na vyselektovaní a riešení prioritných problémov. Pre stanovenie kľúčových problémov je použitá metóda zoznamu možných rizík.

Tabuľka 34 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	turisti	vytváranie čiernych skládok odpadu	Zvýšené výdavky obce na likvidáciu čiernych skládok	vysoká
Technické	kamerový systém	nedostatočný počet kamier	Znížená bezpečnosť obyvateľov obce a nárast vandalizmu v obci	vysoká
Ekologické	zberný dvor	nedostatočná kapacita	zníženie atraktivity obce	vysoká
	kompostovisko	absencia	narušovanie ekologickej stability v území	vysoká
	kanalizácia	nedobudovaná v niektorých častiach obce	vypúšťanie fekálií do voľnej prírody	vysoká
Sociálne	komunitné sociálne služby	absencia	zhoršená kvalita života seniorov v obci	vysoká
Ekonomické	obecné budovy	vysoká energetická náročnosť budov a s tým spojené vysoké prevádzkové náklady	Zvýšené výdavky na prevádzku obecných budov	vysoká

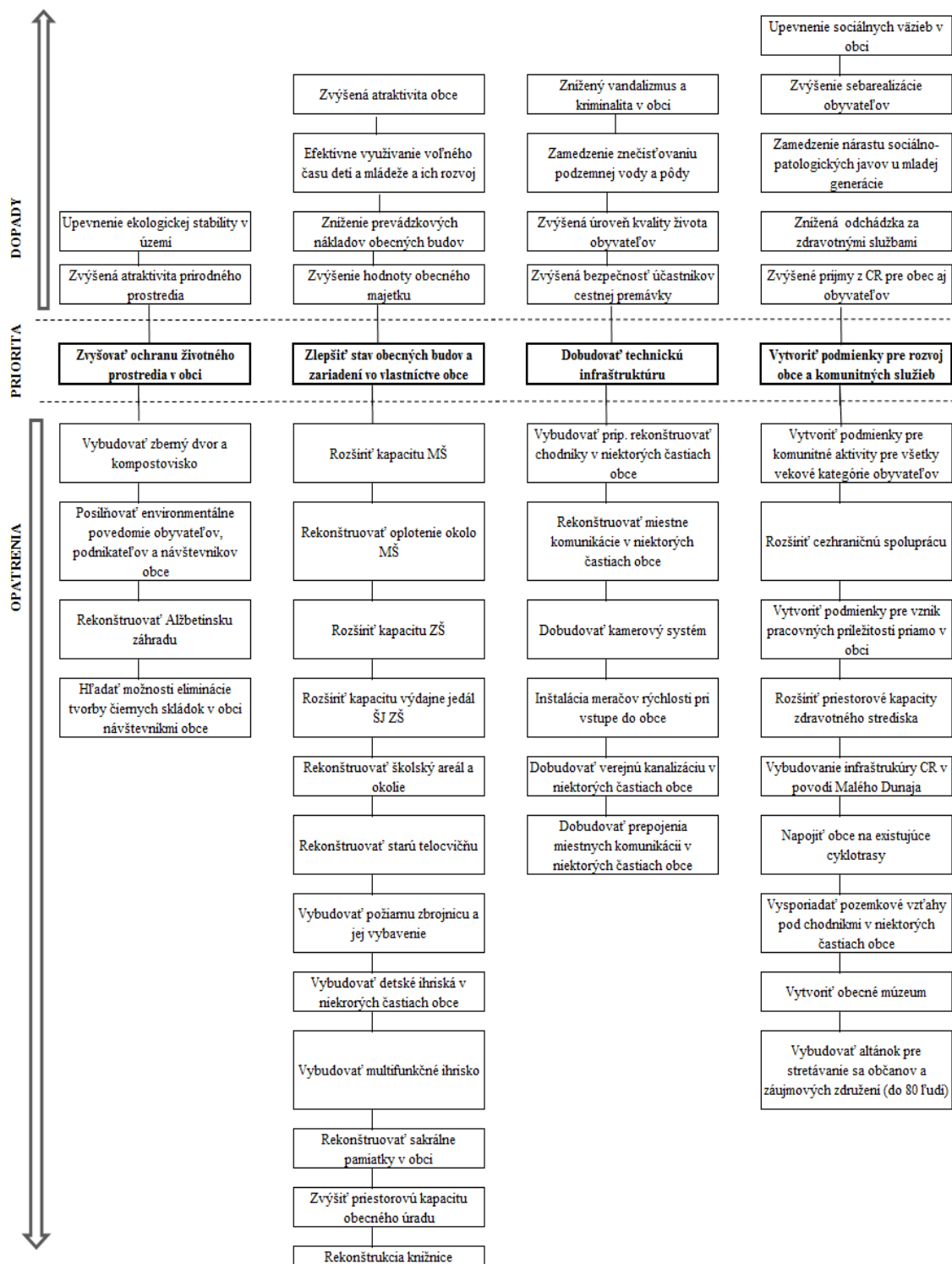
Prameň: vlastné spracovanie

3. IDENTIFIKÁCIA VÝCHODÍSK A MOŽNÝCH RIEŠENÍ

Obyvatelia obce na stretnutí na základe diskusií a spoločného konsenzu definovali, ktoré problémy sú kľúčové, čo spôsobujú (dôsledky) a naopak, čo ich spôsobuje (príčiny). Takéto hierarchizovanie problémov umožní vyselektovať prioritné oblasti, v ktorých by obec mala a chce intervenovať, aby dosiahla zlepšenie stavu a celkový rozvoj. Strom problémov sa teda skladá z príčin (možno ich pokladať za korene problémov), zo samotných kľúčových problémov (kmene) a z následkov (koruna stromu). Pokiaľ budú odstránené korene problémov (príčiny), tak zahynie celý strom problémov. Strom cieľov je pozitívnym zrkadlovým obrazom stromu problémov. Problém vyjadruje súčasný negatívny stav, kým cieľ vyjadruje očakávané zlepšenie stavu. Východiská a možné riešenia vzniknutých problémov sú znázornené v strome cieľov. Vecné ciele, ktoré predstavujú korene vytvorené ako pozitívny odraz vyriešenia príčin a ktorých naplnením sa zlepšuje stav v prioritných oblastiach (opak kľúčových problémov), čím sa dosahuje celkový rozvoj obce – strategický cieľ (dosiahnutie opaku následkov).

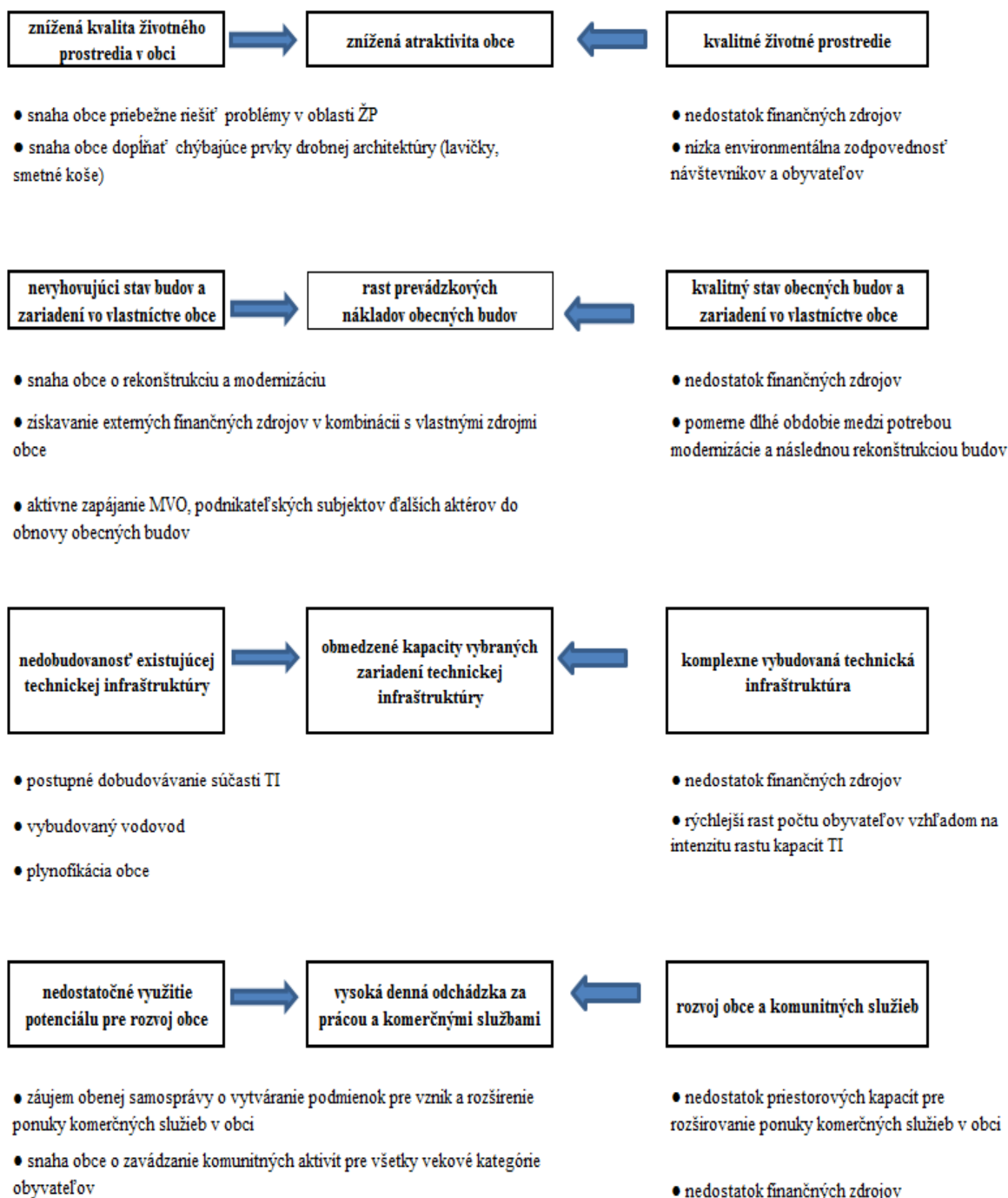
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

STROM CIEĽOV OBCE TOMÁŠOV

4. ODHAD BUDÚCEHO MOŽNÉHO VÝVOJA (ANALÝZA SILOVÝCH POLÍ)

Analýza silových polí predstavuje nástroj na riešenie problémov a prispieva k efektívnemu plánovaniu a zavádzaniu zmien v obci. Na území obce je možné opierajúc sa o predchádzajúce analýzy identifikovať vplyvy (resp. pôsobenie), ktoré podporujú alebo potláčajú otvorenosť obce voči plánovaným zmenám. Zmena môže nastať dvojako: zintenzívnením vplyvov, ktoré zmenu podporujú alebo redukovaním vplyvov, ktoré jej bránia (pôsobia proti nej).

Časť A.IV Ex-post hodnotenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášov (2013 – 2016)

Pri plánovaní stratégie na ďalšie obdobie je nutné vychádzať z toho, čo už sa v obci realizovalo, akým spôsobom sa podarilo naplniť, resp. nenaplniť predchádzajúce ciele, aby bolo možné poučiť sa z chýb a tiež zachovať kontinuitu v rozvoji. Preto je potrebné zhodnotiť predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášov. Keďže Program rozvoja obce Tomášov je ešte aktuálny, hodnotíme projekty realizované do tohto obdobia a ďalšie projekty, ktoré budú realizované v nasledujúcich rokoch, budú napĺňať nasledovnú stratégiu, ktorá nadväzuje na PHSR obce Tomášov na obdobie 2013 – 2016. Hodnotí sa jednak realizácia projektov a ďalej aj proces implementácie, nakoľko sa naplnili stanovené ciele.

Tabuľka 35 Stratégia obce Tomášov na roky 2013 - 2016

Vízia		
<p>„Tomášov bude obcou s trvale udržiavaným životným prostredím chrániacim a zveľaďujúcim bohaté prírodné a kultúrne dedičstvo rovinnej oblasti Podunajskej nížiny a Žitného ostrova späté s riekou Malý Dunaj. Bude obcou, ktorá bude vyvážené zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov, bude napomáhať rozvoju malého a stredného podnikania s dôrazom na pozitívny vplyv na životné prostredie a zachovanie kultúrno – historickej identity obce. Bude obcou, ktorej samospráva bude slúžiť svojim sebavedomým a vzdelaným obyvateľom s aktívnym prístupom k životu a rozvoju obce. Bude bezpečnou obcou spokojných a šťastných ľudí s možnosťami bohatého kultúrneho a športového vyžitia, v ktorej každý občan nájde podmienky pre svoju osobnú realizáciu. Obcou, ktorá na základe spoločného konsenzu obyvateľov, podnikateľov a samosprávy, bude realizovať stanovené ciele trvalo udržateľného rozvoja v prospech kvality života svojich občanov.“</p>		
Priority	<ol style="list-style-type: none"> 1. Životné prostredie, 2. Bývanie a sociálna oblasť (kvalita života), 3. Dopravná a technická infraštruktúra, 4. Školstvo, šport a kultúra (kultúrne dedičstvo), 5. Cestovný ruch a rekreácia 	
Ciele	Počet plánovaných opatrení	Počet realizovaných projektov a celková suma vynaložených prostriedkov v tis. Eur
1.1 Zlepšovanie kvality životného prostredia	5	
1.2 Informovanosť a poradenstvo v životnom prostredí	4	
1.3 Starostlivosť o zeleň	2	2 / 67
2.1 Zlepšovanie podmienok pre bývanie a život v obci	4	
2.2 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení a zvýšiť ich kvalitu.	2	
2.3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych služieb	2	
2.4 Zlepšiť integráciu zdravotne hendikepovaných občanov do života	3	
3.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry	5	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	3	2 / 42,5
4.1 Rozvoj školskej infraštruktúry	4	1 / 63
4.2 Trvalé skvalitňovanie ponuky rekreácie a podmienok pre šport	3	
4.3 Podpora rozvoja miestnej kultúry	3	1 / 8
4.4 Propagácia kultúrneho dedičstva	1	
5. Cestovný ruch a rekreácia	4	

Prameň: vlastné spracovanie

Obec Tomášov realizovala v rokoch 2013 – 2015 spolu 6 projektov v celkovej hodnote 180,5 tis. EUR. Tieto projekty sa zaoberali starostlivosťou o zeleň (revitalizácia parku pred zdravotným strediskom a nákup traktory pre obecné účely), technickou infraštruktúrou (verejné osvetlenie a vsakovacie pásy popri cestných komunikáciách pre odvádzanie vody), školskou infraštruktúrou (realizovala sa I. etapa rekonštrukcie MŠ – tento projekt zároveň prispieva aj k opatreniu 1.1 Zlepšovanie kvality životného prostredia) a podporou rozvoja miestnej kultúry (vybudovanie prístrešku na dome smútku).

Financovanie projektov bolo viaczdrojové; 75,6% pochádzalo z vlastných zdrojov obce, 22,2% zo štátneho rozpočtu a 2,2% z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja. Podrobnejšie sú financie projektov identifikované v prílohe 2. Na základe týchto výsledkov možno stanoviť tieto odporúčania:

- Obec sa bude naďalej snažiť diverzifikovať zdroje pre rozvojové projekty, nakoľko vidiecke obce nie sú schopné akumulovať dostatočný kapitál pre všetky rozvojové projekty,
- V zameraní projektov bude obec pokračovať a rozvíjať stanovené ciele, tieto však upraví na súčasné potreby obce.

ČASŤ B. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR obce Tomášov obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Naplnením strategického cieľa sa obec Tomášov snaží čiastočne naplniť víziu o obci, ktorú si obyvatelia vybrali v prieskume verejnej mienky, odsúhlasili na stretnutí 14. 7. 2015 a pripomienkovali v pracovnej verzii.

1. ROZVOJOVÁ VÍZIA

Vízia prezentuje predstavu obyvateľov obce o tom, ako by mala obec vyzerat' v dlhodobom horizonte (20 - 30 rokov). Napĺňaním aktivít a cieľov stratégií sa táto vízia môže postupne napĺňať. Obyvatelia si za svoju víziu vybrali popis, ktorý predstavuje obec ako predovšetkým príjemné miesto pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.

V obci Tomášov bude súdržná komunita, ktorá bude aktívne rozvíjať kultúrno-spoločenský a športový život, budovať dobré vzťahy medzi staršími a mladšími usadlíkmi. Vďaka zabezpečenej kvalitnej občianskej vybavenosti, dostupným službám a atraktívnemu vzhľadu budú v obci vytvorené dobré podmienky pre pokojný život. Obec využije svoj potenciál a bude sa tu úspešne rozvíjať cestovný ruch, malé a stredné podnikanie založené na šetrnom využívaní miestnych zdrojov a tradícií. Obec a jej obyvatelia budú využívať najnovšie poznatky a technológie pre ochranu a zveľad'ovanie životného prostredia a jeho zložiek.

2. STRATEGICKÉ, ŠPECIFICKÉ A VECNÉ CIELE OBCE TOMÁŠOV

Stratégia obce Tomášov je spracovaná na obdobie rokov 2015 – 2022. Stratégia obsahuje okrem dlhodobej vízie strategický cieľ, ďalej prioritné oblasti, pre ktoré sú definované globálne ciele a opatrenia. Prioritné oblasti boli stanovené na základe problémovej analýzy a predstavujú kľúčové oblasti, v rámci ktorých by malo dôjsť k výrazným zmenám a progresu v nasledujúcom období. To je možné práve správnym nastavením cieľov, ktoré si obec stanoví, a následne prostredníctvom projektov a aktivít napĺňaním daných cieľov. Preto je pre každú prioritnú oblasť stanovený globálny cieľ, ktorý vyjadruje k akému zlepšeniu by malo v rámci priority dôjsť. Opatrenia následne konkrétnejšie vytyčujú smerovanie intervencií.

Stratégia vychádza z analýzy zdrojov, rizík a hrozieb a identifikácie kritických oblastí. Na základe spoločného konsenzu pracovnej skupiny bola vytvorená nasledujúca štruktúra cieľov, ktoré budú napĺňané prostredníctvom opatrení a projektov a aktivít.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 36 Hierarchia strategických cieľov

Vízia	<i>V obci Tomášov bude súdržná komunita, ktorá bude aktívne rozvíjať kultúrno-spoločenský a športový život, budovať dobré vzťahy medzi staršími a mladšími usadlíkmi. Vďaka zabezpečenej kvalitnej občianskej vybavenosti, dostupným službám a atraktívnemu vzhľadu budú v obci vytvorené dobré podmienky pre pokojný život. Obec využije svoj potenciál a bude sa tu úspešne rozvíjať cestovný ruch, malé a stredné podnikanie založené na šetrnom využívaní miestnych zdrojov a tradícií. Obec a jej obyvatelia budú využívať najnovšie poznatky a technológie pre ochranu a zveľaďovanie životného prostredia a jeho zložiek.</i>				
Strategický cieľ	Obec Tomášov do roku 2022 zlepši kvalitu a dostupnosť občianskej vybavenosti, vytvorí podmienky pre rozvoj CR súvisiaceho s využitím Malého Dunaja, zníži environmentálne problémy a zvýši atraktivitu územia. Zároveň vytvorí podmienky pre rozvoj športového a komunitného života.				
Prioritné oblasti	Prioritná oblasť 1 – ekonomická Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj		Prioritná oblasť 2 – sociálna Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život		Prioritná oblasť 3 – environmentálna Životné prostredie a vzhľad obce
Globálne ciele	1.1 Zvýšiť kvalitu a dostupnosť občianskej vybavenosti pre obyvateľov	1.2 Využiť potenciál obce pre ekonomický rozvoj	2.1 Zvýšiť dostupnosť a efektivitu verejných služieb a využiteľnosť verejných budov a zariadení.	2.2 Posilniť komunitný život a vytvoriť podmienky pre sebarealizáciu obyvateľov	3.1 Zlepšiť kvalitu životného prostredia a vzhľad obce.
Opatrenia	1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry	1.2.1 Využiť potenciál pre ekonomický rozvoj obce	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb	2.2.1 Vytvoriť podmienky pre rozvoj kultúrno-spoločenského, športového a komunitného života	3.1.1 Zvyšovať ochranu životného prostredia v obci 3.1.2 Zvýšiť atraktivitu obce

Prameň: vlastné spracovanie

Pri pracovných stretnutiach v obci Tomášov boli identifikované rôzne problémy, preto bolo potrebné ich zatriediť do spoločných skupín. Mnohé problémy spolu súvisia, sú prepojené a je možné určité problémy vyriešiť tým, že budú vyriešené iné problémy. Preto boli jednotlivé problémy hierarchizované do stromu problémov, z ktorého boli následne stanovené prioritné oblasti a ciele. Obec Tomášov identifikovala 3 prioritné oblasti a v rámci nich bolo definovaných 6 opatrení. Nižšie bližšie popisujeme prioritné oblasti a globálne ciele.

3.1 PRIORITNÁ OBLASŤ 1 – EKONOMICKÁ: OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A EKONOMICKÝ ROZVOJ

Priorita má dva globálne ciele, ktoré sa týkajú jednak občianskej vybavenosti a ďalej ekonomického rozvoja. Prvým globálnym cieľom priority 1 je „Zvýšiť kvalitu a dostupnosť občianskej vybavenosti pre obyvateľov“ a druhým globálnym cieľom priority 1 je „Využiť potenciál obce pre ekonomický rozvoj“

Odôvodnenie: Obec Tomášov má vybudovanú väčšinu prvkov technickej infraštruktúry, avšak pri svojom rozvoji potrebuje stále dobudovať niektoré prvky a ďalej zvyšovať ich kvalitu a dostupnosť pre obyvateľov. Obec Tomášov patrí k obciam s vyšším počtom obyvateľov, čo si vyžaduje a následné investície do občianskej vybavenosti, najmä čo sa týka dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a poskytovania dopravných služieb, keďže väčšina obyvateľov dochádza za prácou či službami mimo obce. Preto sa prvá časť priority zameriava na zvyšovanie kvality občianskej vybavenosti. Druhá priorita sa naopak zaoberá využitím potenciálu, ktorý v obci a jej okolí je, hlavne povodia Malého Dunaja, ktoré je možné využiť pre rozvoj služieb v cestovnom ruchu. Zároveň sa zameriava aj na oblasť rozvoja podnikania v obci a na vytváranie pracovných miest, ktoré by mohlo aspoň čiastočne zvýšiť ekonomickú samostatnosť obce a zlepšiť dostupnosť tovarov a služieb pre obyvateľov.

3.2 PRIORITNÁ OBLASŤ 2 – SOCIÁLNA: SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA, SLUŽBY A KOMUNITNÝ ŽIVOT

Priorita 2 sa zaoberá sociálnou oblasťou a stanovuje si 2 globálne ciele. Prvým globálnym cieľom priority 2 je „Zvýšiť dostupnosť a efektivitu verejných služieb a využiteľnosť verejných budov a zariadení.“ a druhým globálnym cieľom je „Posilniť komunitný život a vytvoriť podmienky pre sebarealizáciu obyvateľov“.

Odôvodnenie: Obec Tomášov poskytuje rôzne služby nielen pre svojich obyvateľov aj pre obyvateľov z okolitých obcí. Preto má zvýšené nároky na investície do oblasti zabezpečovania verejných služieb a skvalitňovania vzdelávania, zdravotných, sociálnych alebo ďalších služieb. Preto sa prvá časť priority venuje práve oblasti zabezpečovania a zvyšovania dostupnosti a kvality služieb pre obyvateľov, najmä investíciami do budov, v ktorých sú služby poskytované. Zároveň tieto aktivity budú prispievať aj k zefektívňovaniu využívania energie, a teda k environmentálnej stránke rozvoja obce. Druhá časť tejto priority sa týka kultúrno-spoločenského, športového a komunitného života v obci. V obci Tomášov žijú aktívni obyvatelia, čo je možné vidieť z množstva aktívnych spolkov, združení, záujmových krúžkov a pod.. preto cieľom priority je vytvárať podmienky pre trávenie voľného času obyvateľov a na ich sebarealizáciu, čím sa na jednej strane podporí rozvoj kultúrno-spoločenského a športového života a na strane druhej sa buduje lokálpatriotizmus a spolupodieľanie sa občanov na rozvoji obce.

3.3 PRIORITNÁ OBLASŤ 3 – ENVIRONMENTÁLNA: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A
VZHLAD OBCE

Globálnym cieľom tretej priority je „Zlepšiť kvalitu životného prostredia a vzhľad obce.“

Odôvodnenie: Environmentálna stránka rozvoja obce je nevyhnutnou podmienkou udržateľného rozvoja. Obec Tomášov sa snaží zvyšovať environmentálne povedomie obyvateľov a zefektívňovať odpadové hospodárstvo tak, aby sa predchádzalo tvorbe ilegálnych skládok. Tejto oblasti sa bude venovať v rámci tretej priority. Okrem toho sa zameria na zvyšovanie atraktivity a udržanie si vidieckeho rázu obce, pretože atraktivita obce tiež ovplyvňuje nielen atmosféru v obci, ale aj podporuje rozvoj cestovného ruchu.

4 SÚLAD PHSR OBCE TOMÁŠOV S PROGRAMOM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO
KRAJA NA ROKY 2014 – 2020

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce predstavuje plán jej ďalšieho rozvoja. Obec však vytvára väzby so širším okolím, preto je potrebné pri plánovaní rozvoja obce akceptovať a nadväzovať na ďalšie strategické dokumenty na regionálnej úrovni. V prípade obce Tomášov je to PHSR Bratislavského samosprávneho kraja 2014 – 2020.

Globálnym cieľom PHSR BSK je: „Vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie inováčnej výkonnosti bratislavského regiónu v rámci európskeho priestoru.“ Obec Tomášov síce nemá dostatočné kapacity na splnenie tohto globálneho cieľa, avšak vo svojej stratégii plánuje podporovať inováčné aktivity na posilnenie miestnej ekonomiky (priorita 1, opatrenie 1.2.1). Nižšie je uvedená nadväznosť stratégie obce Tomášov na tieto opatrenia. Konkrétnejšie je sledovaný súlad s aktivitami PHSR BSK v Akčnom pláne a v Súhrnnom prehľade projektových zámerov obce Tomášov.

Tabuľka 37 Nadväznosť stratégie obce Tomášov na opatrenia Bratislavského samosprávneho kraja

Opatrenia PHSR BSK	Opatrenia PHSR obce Tomášov
1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	1.2.1 Využiť potenciál pre ekonomický rozvoj obce
2. Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality (PO1 Veda, výskum a inovácie),	
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného hospodárstva (PO4 Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie),	1.2.1 Využiť potenciál pre ekonomický rozvoj obce

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb
5. Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia	
6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov (PO5 Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie).	1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry 2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb 2.2.1 Vytvoriť podmienky pre rozvoj kultúrno-spoločenského, športového a komunitného života 3.1.1 Zvyšovať ochranu životného prostredia v obci 3.1.2 Zvýšiť atraktivitu obce
7. Podpora udržateľnej doprave a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach (PO5 Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie),	1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry 2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb
8. Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily (PO3 Zamestnanosť)	1.2.1 Využiť potenciál pre ekonomický rozvoj obce
9. Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe (PO2 Ľudské zdroje),	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb 2.2.1 Vytvoriť podmienky pre rozvoj kultúrno-spoločenského, športového a komunitného života
10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania (PO2 Ľudské zdroje),	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb 2.2.1 Vytvoriť podmienky pre rozvoj kultúrno-spoločenského, športového a komunitného života
11. Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy	

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ C. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce Tomášov, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych cieľov v prioritných oblastiach na úroveň opatrení a projektov a aktivít. Návrh opatrení vznikol počas pracovného stretnutia v obci na základe predchádzajúcej diskusie k analýze zdrojov, problémovej analýze a analýze rizík a hrozieb a kritických oblastí. Následne boli opatrenia rozpracované do návrhov konkrétnych projektov, ktoré vychádzali jednak z návrhov vyplývajúcich zo SWOT analýzy, návrhov členov pracovnej skupiny ako aj z výsledkov prieskumu verejnej mienky. Neskôr boli návrhy projektov prehodnotené na základe ich realizovateľnosti a vybrané projektové zámery boli rozpracované do akčného plánu.

1. POPIS OPATRENÍ

Nižšie sú bližšie popísané prioritné oblasti a zdôvodnenie, prečo sú kľúčové pre obec Tomášov, ďalej sú v rámci priorít popísané jednotlivé opatrenia a zoznam projektov a aktivít, z ktorých boli neskôr vybrané do akčného plánu tie aktivity a projekty, ktoré sú realizovateľné v najbližšom období. Prehľad opatrení, projektov a aktivít predstavuje zoznam všetkých projektov, ktoré boli navrhnuté v rámci pracovných stretnutí a ktoré by obec chcela realizovať v nasledujúcich rokoch. Tento prehľad predstavuje aj prepojenie na strategické dokumenty vyššieho územného celku. Následne je v prílohe 2 spracovaný Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Tomášov, ktorý uvádza konkrétnejšie informácie o projektoch, ako určenie priority projektu, termín realizácie, približné predpokladané náklady a stanovenie zodpovednosti za realizáciu projektu, resp. aktivity.

Prioritná oblasť 1 – ekonomická: Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj

Opatrenie 1.1. 1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry

Nakoľko obec Tomášov má väčšinu prvkov technickej infraštruktúry dobudovanej, opatrenie sa bude zameriavať na zvyšovanie jej kvality, dobudovanie dopravnej infraštruktúry, zvyšovanie bezpečnosti a na skvalitnenie a diverzifikáciu dopravných služieb.

Opatrenie 1.2.1 Využiť potenciál pre ekonomický rozvoj obce

Cieľom opatrenia bude podpora rozvoja cestovného ruchu na základe využívania potenciálu Malého Dunaja ako aj vytvárania podmienok pre rozvoj podnikania a vznik pracovných miest v obci, čím sa môže zvýšiť ekonomická samostatnosť obce.

Prioritná oblasť 2 – sociálna: Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život

Opatrenie 2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb

Investíciami do obecných budov sa zvýši kvalita poskytovaných služieb v obci a vytvoria sa podmienky pre uspokojovanie potrieb rôznych skupín obyvateľstva.

Opatrenie 2.2.1 Vytvoriť podmienky pre rozvoj kultúrno-spoločenského, športového a komunitného života

Cieľom opatrenia je vytvoriť podmienky pre voľno časové aktivity obyvateľov a pre sebarealizáciu, čím sa podporí budovanie dobrých vzťahov v obci, zaktivizujú sa občania pre ďalší rozvoj obce.

Prioritná oblasť 3 – environmentálna: Životné prostredie a vzhľad obce

Opatrenie 3.1.1 Zvyšovať ochranu životného prostredia v obci

Opatrenie sa zameriava najmä na zlepšenie a zefektívnenie odpadového hospodárstva a zlepšenie stavu životného prostredia najmä v oblasti budovania environmentálneho povedomia a zamedzovaniu tvorby ilegálnych skládok odpadu.

Opatrenie 3.1.2 Zvýšiť atraktivitu obce

Cieľom opatrenia je revitalizovať zaujímavé časti prírodného a kultúrneho dedičstva obce a zvyšovať atraktivitu obce pri zachovaní vidieckeho rázu obce.

Tabuľka 38 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prior. oblasť	Opatrenie	Projekt / aktivita	Napĺňanie priority PHSR Bratislavského samosprávneho kraja
Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj	1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry	Výstavba a dobud. komunikácií a chodníkov	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Rekonštruovať miestne komunikácie a chodníky v niektorých častiach obce	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Dobudovať kamerový systém	
		Inštalácia meračov rýchlosti pri vstupe do obce	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Dobudovanie kanalizácie - časť Doma, ulice Podzáhradná, Sv. Trojica	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Vybudovanie spojenia ciest Bratislavská, Mierová - 600 m	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Napojiť obec na existujúce cyklotrasy	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Vysporiadať pozemkové vzťahy pod chodníkmi v niektorých častiach obce	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Cykloturistický chodník v okolí obce	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Zlepšenie kvality a dostupnosti verejnej dopravy	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
		Budovanie dopravnej siete s napojením na regionálnu integrovanú dopravu	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
		Vytvárať podmienky pre rozvoj cyklistiky (ako alternatívnej formy prepravy)	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
	1.2.1 Využiť potenciál pre ekonomický rozvoj obce	Vytvoriť podmienky pre vznik pracovných príležitostí priamo v obci	8.3 Podpora vytvárania nových malých podnikov a podpora ďalších foriem tvorby pracovných miest vo vidieckych oblastiach
		Vybudovanie infraštruktúry CR v povodí Malého Dunaja - Využitie výnimočného potenciálu rieky Malý Dunaj - vybudovanie prístaviska malých plavidiel, aktánku, ohniska, požičovne lodí na pravej strane rieky od mostu dole	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Podpora inovácií v miestnych podnikoch	1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb	Prístavba k MŠ na zvýšenie kapacity	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Vybudovať nové oplotenie okolo MŠ	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Zvýšenie kapacity ZŠ - dostavba priestorov tried a šatní	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Rozšíriť kapacitu výdajne jedál ŠJ ZŠ	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Rekonštruovať školský areál a okolie	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Vybudovanie dopravného uzla pri ZŠ a parkovacích miest	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Parkovisko pred zdravotným strediskom	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Rozšíriť priestorové kapacity zdravotného strediska	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
		Výstavba budovy požiarnej zbrojnice a technického vybavenia	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Výstavba nového obecného úradu	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Rekonštruovať knižnicu	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Vybudovať sociálne byty pre seniorov	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
		Poskytovať inovatívnu komunitnú starostlivosť a sociálne služby	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
		Zvýšenie energetickej efektívnosti budov (bytových domov, obecných budov využívaných napr. na zdravotné, sociálne, vzdelávacie účely)	4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch
	2.2.1 Vytvoriť podmienky pre rozvoj kultúrno-spoločenského, športového a komunitného života	Vytvoriť podmienky pre komunitné aktivity pre všetky vekové kategórie obyvateľov	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
		Rozšíriť cezhraničnú spoluprácu	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
		Rekonštruovať futbalové ihrisko	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Rekonštrukcia športového areálu (športové plochy a jeho okolie)	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Rekonštrukcia šatne a zateplenie, výstavba sociálnych zariadení na futbalovom ihrisku	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Rekonštruovať starú telocvičňu	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Vybudovať detské ihriská v niektorých častiach obce - časť Doma	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Výstavba multifunkčného ihriska 18 x 33 m (20 x 40 m) na školskom dvore s umelým povrchom	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Podpora organizovaného športu	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Životné prostredie a vzhľad obce		Vytvoriť obecné múzeum	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Vybudovať altánok pre stretávanie sa občanov a záujmových združení (do 80 ľudí)	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
	3.1.1 Zvyšovať ochranu životného prostredia v obci	Vybudovať zberný dvor a kompostovisko	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
		Posilňovať environmentálne povedomie podnikateľov, obyvateľov a návštevníkov obce	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
		Hľadať možnosti eliminácie tvorby čiernych skládov v obci návštevníkmi obce	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
	3.1.2 Zvýšiť atraktivitu obce	Obnova sakrálnych pamiatok v obci	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
		Revitalizácia a obnovenie parku pri Hlavnej ceste (Alžbetínska záhrada)	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb
		Revitalizácia okolia Malého Dunaja	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ D. REALIZAČNÁ ČASŤ

Pre úspešnú realizáciu stratégie je nutné nastaviť implementačný rámec, ktorý určuje spôsob, ako majú byť stanovené ciele naplnené. Táto časť upresňuje inštitucionálne a organizačné zabezpečenie implementácie stratégie. Ciele, priority aj jednotlivé opatrenia sa naplňajú prostredníctvom projektov. Preto je nutné stanoviť si konkrétne aktivity, ktoré sa musia zrealizovať. Tieto aktivity sú rozpracované v akčnom pláne. Akčný plán by mal byť každý rok hodnotený a aktualizovaný. Pri tvorbe a aktualizácii akčného plánu by mali byť prítomní rôzni aktéri, minimálne poslanci obecného zastupiteľstva, starosta, zástupcovia mimovládnych organizácií a významných podnikateľov, aktívni obyvatelia. Preto v rámci informovania a komunikácie samosprávy s verejnosťou budú každý rok konané verejné prerokovania. Okrem toho budú vydávané tlačové a internetové správy, rozhlasové správy, ktoré budú informovať o realizácii jednotlivých projektov a aktivít. Týmto bude docieľaná nielen informovanosť obyvateľov, ale bude posilnená komunikácia a propagácia programu rozvoja. Samospráva bude využívať aj ďalšie kanály pre prezentovanie stratégie.

Tabuľka 39 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1	03. - 04. mesiac každý rok	obec	obyvatelia, podnikateľské subjekty a iné organizácie pôsobiace v obci	verejné prerokovanie	prezentácia a pripomienkovanie monitorovacej správy, pripomienkovanie k akčnému plánu	monitorovacia správa	monitorovacia správa, vysoká účasť verejnosti na verejnom zhromaždení
2	priebežne	obec, mikroregión, región	obyvatelia	tlačová správa	informovanie o zrealizovaných aktivitách a projektoch	informácie o projektoch a aktivitách	tlačové správy v mikroregionálnych a regionálnych novinách
3	priebežne	obec, mikroregión, región	obyvatelia	správa na webových portáloch	informovanie o zrealizovaných aktivitách a projektoch	informácie o projektoch a aktivitách	internetové správy na stránke obce, mikroregiónu, iných relevantných stránok
4	každé 3 roky	obec	obyvatelia	prieskum verejnej mienky	prieskum zameraný na súčasný stav, hodnotenie dosiahnutých zmien a na budúci rozvoj obce		analýza prieskumu

Prameň: vlastné spracovanie

Pri príprave projektov a aktivít je nutné si stanoviť aj kritériá výberu, ktoré by mali slúžiť pri rozhodovaní sa, či projekt realizovať v danom čase, spôsobom a danými prostriedkami. Aké bude mať výhody pre obec, prípadne aké riziká môžu plynúť z jeho realizácie, resp. nerealizácie. K tomuto slúžia výberové kritériá, resp. otázky, ktoré by si vedenie samosprávy, resp. realizátori projektu mali vždy klásť. Bližšie sú rozpracované v

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Hodnotiacich tabuľkách pre výber projektov (Príloha 2). Okrem týchto otázok sú v podmienkach pri viaczdrojovom financovaní stanovované aj ďalšie kritériá. Pre zhodnotenie kvality PHSR obce je možné využiť kritériá, ktoré zhodnotí externý hodnotiteľ a prideliť im bodové hodnotenie. Na základe tohto hodnotenia je možné v priebehu trvania stratégie zlepšiť. Kritériá sú stanovené nasledovne.

Tabuľka 40 Kritériá hodnotenia PHSR

P. č.	Kritérium	Body	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1	Miera zapojenia všetkých aktérov do procesu tvorby PHSR (princíp participácie)		0 – 3	
2	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi		0 – 5	
3	Komplexnosť navrhovaných opatrení (realizovaných prostredníctvom projektov a aktivít) vzhľadom na stanovené ciele (Je možné dosiahnuť stanovené ciele na základe stanovených opatrení a zoznamu projektov a aktivít?)		0 – 5	Prosím konkretizovať, ktoré ciele a opatrenia
4	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni		0 – 3	
5	Zrozumiteľnosť a efektívnosť postupov monitorovania a hodnotenia		0 – 4	
	spolu		20	

Prameň: vlastné spracovanie

1. AKČNÝ PLÁN

Akčný plán predstavuje plán na najbližšie 2 až 3 roky, v ktorom si obec Tomášov naplánovala realizáciu 21 projektov. Každý rok sa monitoruje napĺňanie tohto plánu a tento sa aktualizuje – t.j. postupne sa do neho pridávajú projekty zo Súhrnného prehľadu projektových zámerov obce Tomášov (Príloha 2). Okrem napláňovaných cieľov sa v obci realizujú aj ďalšie aktivity, ktoré v pláne nie sú, ale prispievajú k napĺňaniu stratégie a mali by byť aj vyhodnocované v rámci každoročného monitorovania.

Za realizáciu jednotlivých projektov je zodpovedný realizátor projektu. V akčnom pláne väčšinou ako realizátor (zodpovedný) vystupuje obec, preto starosta pri každom realizovanom projekte určí zodpovednú osobu, ktorá bude dohliadať na realizáciu projektu. V prípade, že má obec partnera, je nevyhnutné stanoviť z každej inštitúcie zodpovedné osoby, aby bola zabezpečená komunikácia a tým sa predišlo zbytočným prieťahom a možným problémom. Nefungujúca komunikácia a nestanovenie zodpovednosti konkrétnej osoby pre konkrétne úlohy sú najčastejšími dôvodmi zlyhania projektov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 41 Akčný plán obce Tomášov

Č	Číslo opatr.	Názov projektu / aktivity	Zodp., prípadní partneri	Termín realizácie projektu		Predpokl. náklady	Zdroj financovania	Ukazovateľ výstupu	Riziká/ ohrozenia	Kľúčové kroky	Napĺňanie opatrenia PHSR VÚC	Zodp. za realizáciu
				od	do							
1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12
1	1.1.1	Cykloturistický chodník v okolí obce	obec Tomášov	2016	2016	50 000 €	2 500 rozpočet obce, 47 500 štátny rozpočet, EŠIF	Dĺžka nových, resp. rekonštruovaných cyklistických komunikácií	vysporiadanie pozemkov, trasovanie	PD sa pripravuje, ÚR, SP pripraviť, podanie ŽoNFP	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva	starosta, OZ
2	1.1.1	Dobudovanie kanalizácie - časť Doma, ulice Podzáhradná, Sv. Trojica	obec Tomášov	2016	2017	200 000 €	10 000 rozpočet obce, 190 000 štátny rozpočet, OPKŽP	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojok)	neschválenie ŽoNFP	PD hotová, ÚR, SP pripraviť, podanie ŽoNFP	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí	starosta, OZ
3	1.1.1	Vybudovanie spojenia ciest Bratislavská, Mierová - 600 m	obec Tomášov	2016	2016	100 000 €	10 000 rozpočet obce, 90 000 štátny rozpočet, EŠIF	Celková dĺžka nových, resp. zrekonštruovaných ciest a chodníkov, mostov a iných prvkov dopravnej infraštruktúry	vlastnícke vzťahy spor z vlastníkom	je v Územnom pláne je, PD pripravená, ÚR, SP pripraviť, podanie ŽoNFP	7.2 Posilnenie regionálnej mobility	starosta, OZ
4	1.2.1	Využitie výnimočného potenciálu rieky Malý Dunaj - vybudovanie prístaviska malých plavidiel, aktánku, ohniska, požičovne lodí na pravej strane rieky od mostu dole	obec Tomášov	2016	2017	300 000 €	15 000 rozpočet obce, 285 000 štátny rozpočet, EŠIF	Počet projektov zameraných na rozvoj cestovného ruchu	vysporiadanie poz.	PD sa pripravuje, ÚR, SP pripraviť, podanie ŽoNFP	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb	starosta, OZ
5	2.1.1	Parkovisko pred zdravotným strediskom	obec Tomášov	2015	2016	25 000 €	rozpočet obce, EŠIF	Počet vybudovaných parkovacích miest	projekt sa realizuje	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry	starosta, OZ	2.1.1
6	2.1.1	Vybudovanie dopravného uzla pri ZŠ a parkovacích miest	obec Tomášov	2016	2018	55 000 €	rozpočet obce, EŠIF		Vysporiadanie, vykop pozemkov	PD pripravená	7.2 Posilnenie regionálnej mobility	2.1.1
7	2.1.1	Zvýšenie kapacity ZŠ	obec	2017	2019	500 000 €	IROP	Počet realizovaných	neschválenie	PD hotová, ÚR,	10.2 Podpora prístupu	starosta,

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

		Tomášov - dostavba priestorov tried a šatní	Tomášov					projektov zlepšenia dostupnosti vzdelávania a poskytovania inovatívnej komunitnej starostlivosti a sociálnych služieb, Energetická trieda zrekonštruovaných, novopostavených budov	ŽoNFP	SP pripraviť, podanie ŽoNFP	ku kvalitnému vzdelaniu	OZ
8	2.1.1	Prístavba k MŠ na zvýšenie kapacity	obec Tomášov	2015	2015	150 000 €	50 000 rozpočet obce, 100 000 štátny rozpočet, IROP		neschválenie ŽoNFP	PD, ÚR, SP pripravené	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu	starosta, OZ
9	2.1.1	Vybudovať nové oplotenie okolo MŠ	obec Tomášov	2016	2016	20 000 €	14 000 rozpočet obce, 6 000 rozpočet BSK	Počet projektov rekonštrukcie, resp. modernizácie budov, zariadení a priestorov		Ohlásenie drobnej stavby, podanie žiadosti o grant	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu	starosta, OZ
10	2.1.1	Nové oplotenie celého školského areálu	obec Tomášov	2016	2016	30 000 €	24 000 rozpočet obce, 6 rozpočet BSK			Ohlásenie drobnej stavby, podanie žiadosti o grant	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu	starosta, OZ
11	2.1.1	Výstavba-rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice a technického vybavenia	obec Tomášov	2017	2018	200 000 €	10 000 rozpočet obce, 190 000 štátny rozpočet, EŠIF	Plocha novopostavených, resp. zrekonštruovaných budov vo vlastníctve obce, Energetická trieda zrekonštruovaných, novopostavených budov	neschválenie ŽoNFP	Ohlásenie drobnej stavby, podanie ŽoNFP	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí	starosta, OZ
12	2.1.1	Výstavba nového obecného úradu	obec Tomášov	2018	2018	700 000 €	35 000 rozpočet obce, 665 000 PRV		neschválenie ŽoNFP	projekt. zámer hotový, vypracovať PD, ÚR, SP pripraviť	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí	starosta, OZ
13	2.1.1	Rozšíriť kapacitu výdajne jedál ŠJ ZŠ	obec Tomášov	2016	2016	90 000 EUR	vlastný rozpočet, dotácia, granty			vypracovanie projektovej dokumentácie	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu	starosta, OZ
14	2.2.1	Rekonštrukcia športového areálu (športové plochy a jeho okolie)	obec Tomášov	2015	2016	40 000 €	2 000 rozpočet obce, 38000 UV SR		neschválenie ŽoNFP	vypracovanie PD, ÚR, SP	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí	starosta, OZ
15	2.2.1	Rekonštrukcia šatne a zateplenie, výstavba sociálnych zariadení na futbalovom ihrisku	obec Tomášov	2015	2015	20 000 €	1 000 rozpočet obce, 19 000 štátny rozpočet, EŠIF	Počet zrekonštruovaných, novopostavených	projekt sa realizuje		6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí	starosta, OZ

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

16	2.2.1	Rekonštrukcia starej telocvične	obec Tomášov	2017	2018	300 000 €	15 000 rozpočet obce, 285 000 štátny rozpočet, EŠIF	alebo modernizovaných priestorov a zariadení pre športové aktivity, Energetická trieda zrekonštruovaných, novopostavených budov a zariadení	neschválenie ŽoNFP	všetky podklady hotové, podanie ŽoNFP	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu	starosta, OZ
17	2.2.1	Vybudovanie detského ihriska v časti Doma	obec Tomášov	2016	2016	20 000 €	14 000 rozpočet obce, 6 000 rozpočet BSK		vysporiadanie poz.	vypracovanie PD, ÚR, SP	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí	starosta, OZ
18	2.2.1	Výstavba multifunkčného ihriska 18 x 33 m (20 x 40 m) na školskom dvore s umelým povrchom	obec Tomášov	2015	2015	70 000 €	18 000 rozpočet obce, 52 000 BSK		neschválenie grantu	všetky podklady hotové, podanie žiadosti o grant	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí	starosta, OZ
19	3.1.1	Dobudovanie zberného dvora	obec Tomášov	2017	2018	500 000 €	rozpočet obce, EŠIF	Kapacita zariadení na zber rôznych druhov odpadov		vypracovanie PD, ÚR, SP	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva	starosta, OZ
20	3.2.1	Revitalizácia a obnovenie parku pri Hlavnej ceste (Alžbetínska záhrada)	obec Tomášov	2017	2017	20 000 €	6 000 rozpočet obce, 4 000 rozpočet BSK	Plocha revitalizovaného územia	neschválenie ŽoNFP	Ohlásenie drobnej stavby, podanie žiadosti o grant	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb	starosta, OZ
21	3.2.1	Obnova sakrálnych pamiatok v obci	obec Tomášov	2016	2018	30 000 €	20 000 rozpočet obce, 10 000 BSK	Počet zhodnotených, resp. obnovených kultúrnych, historických a sakrálnych pamiatok		Ohlásenie drobnej stavby, podanie žiadosti o grant	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva	starosta, OZ

Prameň: vlastné spracovanie

2. MONITOROVANIE A HODNOTENIE STRATÉGIE

Aby stratégia bola aj naozaj napĺňaná a neostala len nerealizovaným strategickým dokumentom, je potrebné sledovať pokrok v napĺňaní stratégie a prispôbiť ďalšie aktivity podľa reálnych potrieb. Tieto potreby je možné sledovať práve v procese monitorovania, kedy sa hodnotí pokrok v napĺňaní jednotlivých cieľov na základe sledovania monitorovacích ukazovateľov (tabuľka 42). Indikátory umožňujú sledovať pokrok v napĺňaní stratégie. Pre monitorovanie napĺňania opatrení používame indikátory výstupu, pre hodnotenie napĺňania globálnych cieľov indikátory výsledku, ktoré hodnotia dlhodobý efekt realizovaných aktivít na celkový rozvoj obce.

Monitorovanie prebieha raz ročne, kde sa na konci sledovaného obdobia vypracuje monitorovacia správa, ktorá bude pozostávať z krátkeho popisu aktivít, ktoré sa v obci realizovali počas roka a definovanie ich nadväznosti na stanovenú stratégiu. Ďalej bude sledovať napĺňanie stanovených monitorovacích ukazovateľov. Samospráva každý rok spracuje do monitorovacej správy pripomienky úradu, poslancov, verejnosti. Monitorovacia správa (Príloha 2) tvorí podklad aj pre plánovanie ďalších aktivít a aktualizáciu Akčného plánu, preto by bolo vhodné ju spracovávať v čase prípravy a schvaľovania rozpočtu pre ďalší rok. Za spracovanie monitorovacích správ je zodpovedná samospráva (obecný úrad a starosta), pokiaľ nebude zriadená iná organizácia/komisia, ktorá bude mať v kompetencii napĺňanie stratégie. Monitorovacie správy budú predkladané a schvaľované obecným zastupiteľstvom obce do 31.4. nasledujúceho roku a následne budú predložené vyššiemu územnému celku.

Hodnotiaci proces zbilancuje naplnenie jednotlivých cieľov na základe realizovaných aktivít v území. Hodnotenie napĺňania cieľov stratégie prebehne raz v priebehu trvania stratégie (v polovici trvania stratégie), na základe výsledkov hodnotenia bude aktualizovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášov, a ďalšie hodnotenie prebehne na konci realizácie stratégie. Výsledky záverečného hodnotenia budú tvoriť podklad pre plánovanie ďalšej stratégie (ako Ex-post hodnotenie – Časť A.IV.). Hodnotenie bude zabezpečované samosprávou, príp. organizáciou/komisiou, pričom by bolo vhodné do hodnotenia zapojiť externého hodnotiteľa kvôli zabezpečeniu objektívneho zhodnotenia situácie.

Tabuľka 42 Zoznam ukazovateľov prioritných oblastí a opatrení PHSR

Typ ukazovateľ a	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					2015	2022
Prioritná oblasť 1 – ekonomická: Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj						
výsledkový	Počet dopravných nehôd		PZ SR, obec	Počet		
výsledkový	Úspora času v preprave osôb (min.)	Úspora času v preprave osôb v dôsledku zladenia grafikonu verejnej cestnej a železničnej dopravy, resp. v dôsledku iných opatrení. Vypočíta sa ako priemerná úspora času prepravy v pracovných dňoch	obec	Min.		
výsledkový	Počet domácností, ktorým sa zlepšila dostupnosť občianskej vybavenosti	Vypočíta sa ako súčet domácností, ktorým sa zlepšila dostupnosť vďaka realizovaným projektom (pripojili sa na siete, miestne komunikácie a pod.)	obec	Počet	0	
výsledkový	Počet osôb využívajúcich cyklistické cesty	Vypočíta sa ako priemerný počet osôb využívajúcich v pracovných dňoch cyklistickú trasu na prepravu do zamestnania, školy resp. za službami	obec	Počet		
výsledkový	Počet vytvorených, resp. udržiavaných pracovných miest	Celkový počet vytvorených a obsadených nových pracovných miest počas 1 roka.	podniky	počet za rok	0	
výsledkový	Počet návštevníkov obce	Súčet návštevníkov podujatí, turistických atrakcií a produktov CR, využívajúcich služby CR a pod. v priebehu kalendárneho roka	obec	počet za rok		
výsledkový	Počet novovytvorených podnikov, živnostníkov a pod.		podniky	Počet	0	
1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry						
výstupový	Celková dĺžka nových, resp. zrekonštruovaných ciest a chodníkov, mostov a iných prvkov dopravnej infraštruktúry	Dĺžka sa napočítava	obec	Km	0	
výstupový	Dĺžka nových, resp. rekonštruovaných cyklistických komunikácií	Dĺžka sa napočítava	obec	Km	0	
výstupový	Počet nových verejných dopravných služieb	Počet opatrení, ktoré prispievajú k zabezpečeniu lepšej dostupnosti verejnej dopravy	obec	Počet	0	
výstupový	Počet zavedených opatrení na zníženie rýchlosti		obec	Počet	0	
výstupový	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojk)		obec	Km	0	
výstupový	Plocha vysporiadaných majetko-právnych vzťahov pod pozemkami		obec	m2	0	
výstupový	Počet osadených prvkov kamerového systému		obec	počet	0	
1.2.1 Využiť potenciál pre ekonomický rozvoj obce						
výstupový	Počet projektov zameraných na zvýšenie		ÚPSVAR,	Počet	0	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

	zamestnanosti v obci		obec			
výstupový	Počet podporených malých a stredných podnikov	Počet malých a stredných podnikov dostávajúcich podporu v ľubovoľnej forme z rozpočtu obce, EŠIF a pod.	podniky	Počet	0	
výstupový	Počet podnikov, ktoré inovovali	Za inováciu sa považuje nový produkt alebo služba vyvíjaná firmou, alebo nové technologické postupy, resp. nové procesy v riadení.	podniky	Počet	0	
výstupový	Počet projektov zameraných na rozvoj cestovného ruchu	realizované projekty zamerané na rozvoj infraštruktúry CR, produktov CR, propagáciu a pod.	obec, podniky	Počet	0	
Prioritná oblasť 2 – sociálna: Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život						
výsledkový	Spotreba energie v budovách po realizácii opatrení energetickej efektívnosti		obec	MWh/rok		
výsledkový	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	Súčet všetkých novovytvorených, resp. vynovených verejných služieb alebo projektov výstavby, rekonštrukcie, resp. modernizácie obecných budov a zariadení	obec	počet	0	
výsledkový	Počet obyvateľov využívajúcich nové, resp. zlepšené verejné služby	Počet potenciálnych klientov, pre ktorých je daná služba dostupná	obec	počet	0	
výsledkový	Kapacita podporenej školskej infraštruktúry materských a základných škôl	Počet detí alebo žiakov ktorí môžu používať nové alebo zlepšené zariadenia materských a základných škôl.	obec	Dieťa, žiak	0	
výsledkový	Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí rok po ukončení projektu		obec	počet	0	
výsledkový	Kapacita podporených zariadení sociálnych služieb	Počet prijímateľov sociálnej služby, ktorí môžu využívať novovzniknuté alebo existujúce (zrekonštruované alebo zmodernizované) zariadenia sociálnych služieb.	obec	Miesto v sociálnych službách	0	
výsledkový	Obsadenosť obecných budov určených pre aktivity verejnosti	počet hodín do roka, kedy sú priestory budov a zariadení, ktoré prešli rekonštrukciou alebo modernizáciou, využívané	obec	počet		
výsledkový	Počet obyvateľov, ktorí sa aktívne podieľajú na daniach v obci	Počet obyvateľov, ktorí sa zúčastňujú na spoluorganizovaní aktivít a podujatí v obci, zúčastnia sa zasadania komisií, obecných zastupiteľstiev a pod.	obec	počet		
výsledkový	Vyťaženosť športových priestorov	Počet hodín do roka, kedy sú využívané priestory ihriska	obec	počet	0	
výsledkový	Počet realizovaných projektov spolupráce		obec	počet		
2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce a zlepšiť poskytovanie komunitných služieb						
výstupový	Počet vybudovaných parkovacích miest		obec	m2	0	
výstupový	Energetická trieda zrekonštruovaných budov a zariadení	Energetická trieda skolaudovanej a zrekonštruovanej budovy uvedená v rámci energetickeho certifikátu objektu.	obec	Trieda		
výstupový	Počet projektov rekonštrukcie, resp. modernizácie budov, zariadení a priestorov	Celkový počet zrekonštruovaných budov, zariadení a ich okolia vplyvom realizácie aktivít projektu.	obec	Počet	0	
výstupový	Podlahová plocha novopostavených, resp. zrekonštruovaných budov vo vlastníctve obce	Celková podlahová plocha zrekonštruovaných a skolaudovaných budov.	obec	m2	0	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE TOMÁŠOV NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

výstupový	Kapacita zdravotného strediska		obec	Počet		
výstupový	Počet vybudovaných bytových jednotiek		obec	počet	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov zlepšenia dostupnosti vzdelávania a poskytovania inovatívnej komunitnej starostlivosti a sociálnych služieb		obec	počet	0	
2.2.1 Vytvoriť podmienky pre rozvoj kultúrno-spoločenského, športového a komunitného života						
výstupový	Počet zrealizovaných podujatí a aktivít	Počet podujatí, ktoré prispievajú k zapájaniu rôznych skupín obyvateľstva	obec	počet	0	
výstupový	Počet vytvorených kurzov, vzdelávacích aktivít, školení, prednášok a pod., ktoré sú určené pre rôzne skupiny obyvateľov		obec	počet	0	
výstupový	Plocha vytvorených, resp. vyčlenených priestorov pre stretávanie sa obyvateľov		obec	počet	0	
výstupový	Počet zrekonštruovaných, novopostavených alebo modernizovaných priestorov a zariadení pre športové aktivity		obec	Počet	0	
výstupový	Počet vytvorených alebo udržiavaných partnerstiev		obec	Počet	0	
výstupový	Počet podporených projektov zhodnocujúcich kultúrno-historický a prírodný potenciál		obec	počet	0	
Prioritná oblasť 3 – environmentálna: Životné prostredie a vzhľad obce						
výsledkový	Množstvo vytriedeného odpadu	Množstvo vytriedeného komunálneho odpadu, ktorý bol vytriedený na jednotlivé zložky počas jedného kalendárneho roka.	obec	t/rok		
výsledkový	Počet osôb širokej verejnosti oslovených informačnými aktivitami		obec	Počet	0	
výsledkový	Počet obyvateľov využívajúcich zvýšenú atraktivitu obce	Počet obyvateľov, ktorí potenciálne využívajú efekt realizovaných projektov zameraných na zvýšenie atraktivity obce	obec	Počet	0	
3.1.1 Zvyšovať ochranu životného prostredia v obci						
výstupový	Plocha odstránených ilegálnych skládok		obec	m2	0	
výstupový	Počet zrealizovaných informačných aktivít	Počet aktivít zameraných na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva	obec	počet	0	
výstupový	Kapacita zariadení na zber rôznych druhov odpadov	sleduje sa plocha a počet separovaných zložiek na zbernom dvore	obec	m3, počet		
3.1.2 Zvýšiť atraktivitu obce						
výstupový	Plocha revitalizovaného územia		obec	m2	0	
výstupový	Počet zhodnotených, resp. obnovených kultúrnych, historických a sakrálnych pamiatok		obec	Počet	0	

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ E. FINANČNÁ ČASŤ

1. INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN OBCE TOMÁŠOV

Kapitola súvisiaca s finančným plánom obce je nevyhnutnou a dôležitou súčasťou Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Tomášov. Obec plánuje svoj rozvoj z pohľadu financií z dlhodobého hľadiska, čo ovplyvňuje mnoho faktorov. Preto je tento finančný plán indikatívny, vytvorený na základe odhadov možných nákladov projektových zámerov, ktoré si obec naplánovala v rámci programovej časti. Je potrebné brať do úvahy, že do finančného plánovania vstupujú viaceré faktory, ako každoročný príjem do rozpočtu obce (daňový ako aj nedaňový), možnosti a podmienky financovania z Európskych štrukturálnych a investičných fondov ako aj ďalších fondov a grantov, harmonogramy výziev, podmienky bankových úverov a pod.

Tabuľka 43 Indikatívny rozpočet v tis. Eur - sumarizácia

priorita /rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	spolu
1 Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj	37,5	508,9	323,9	73,9	73,9	73,9	53,9	53,9	1 200,0
2 Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život	343,1	538,8	735,5	875,5	623,8	457,1	323,1	323,1	4 220,0
3 Životné prostredie a vzhľad obce	3,8	20,4	270,4	270,4	3,8	3,8	3,8	3,8	580,0
spolu	384,4	1 068,1	1 329,8	1 219,8	701,5	534,8	380,8	380,8	6 000,0

Prameň: vlastné spracovanie

2. VIACZDROJOVÉ FINANCOVANIE PROJEKTOV A AKTIVÍT A MOŽNOSTI FINANCOVANIA PROJEKTOV

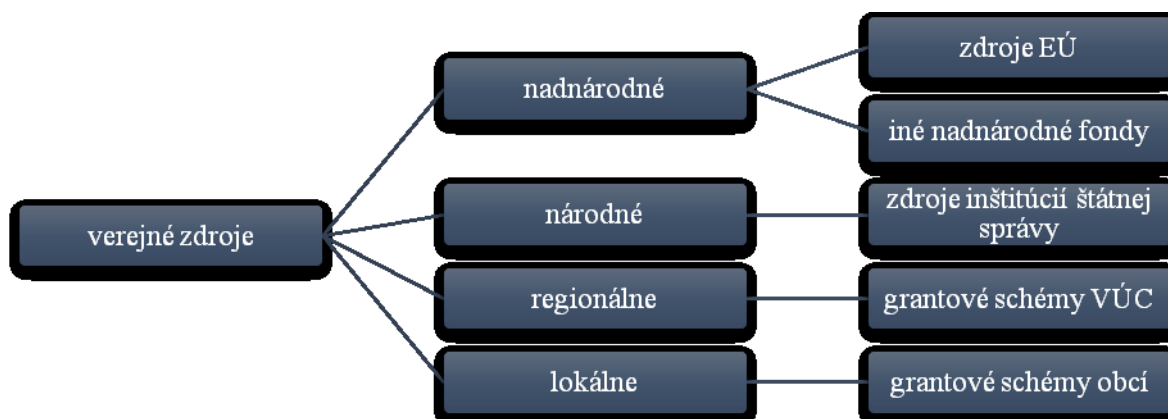
Princíp participatívnosti by sa nemal uplatňovať len pri príprave strategického dokumentu, ale aj pri jeho implementácii. Očakáva sa, že nie všetky projekty budú realizované obecnou samosprávou, ale že sa do realizácie zapoja aj ďalšie subjekty, ako je súkromný sektor (napr. v prípade opatrení zameraných na rozvoj ekonomiky, cestovného ruchu, ľudských zdrojov a pod.), tretí sektor (najmä pri projektoch voľno časových aktivít, kultúrno-spoločenského života, komunitného života, ale aj pri zabezpečovaní verejných služieb), subjekty verejnej správy (napr. ÚPSVAR pri vzdelávaní nezamestnaných a pod.). V tom prípade sa očakáva aj viaczdrojové financovanie, ktoré znižuje riziko nerealizovania projektov a teda nenapĺňania stratégie, čo môže vyústiť až do stagnácie rozvoja obce Tomášov.

Pri hľadaní finančných zdrojov je nutné vychádzať z možností, ktoré obec má a povahy aktivity alebo projektu, ktorý je potrebné v obci realizovať. Podľa toho je možné vyhľadať a zvoliť rôzne spôsoby financovania. Možnosti financovania sa dajú zjednodušene rozdeliť na dve skupiny:

1. **Možnosti financovania projektov z verejných zdrojov**, medzi ktoré patria EÚ fondy, národné zdroje, ale tiež regionálne, prípadne lokálne zdroje.
2. **Možnosti financovania projektov zo súkromných zdrojov**. Väčšinou sú to granty poskytované neziskovými organizáciami a súkromnými firmami. Ďalej sú to bankové úvery, sponzoring, vstupné, poplatky a pod.

2.1 FINANCOVANIE Z VEREJNÝCH ZDROJOV

Obrázok 21 Verejné zdroje financovania projektov

Prameň: vlastné spracovanie

Najvýznamnejšími zdrojmi financovania pre obce sú v súčasnom období verejné zdroje, a to najmä **zdroje EÚ**. V programovacom období 2014 – 2020 sú pripravené možnosti spolufinancovať určité projektové zámery z **Politiky súdržnosti** prostredníctvom **Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)**, ktoré spolu s príspevkom zo Štátneho rozpočtu SR umožňujú realizovať na jednej strane investične náročné projekty ako aj projekty zamerané na ľudské zdroje, kultúru a pod. Rôzne subjekty z verejného, súkromného ako i tretieho sektora môžu žiadať o nenávratný finančný príspevok v závislosti od projektu z týchto operačných programov (uvedené spolu s Riadiacimi orgánmi, ktoré sú za program zodpovedné):

• Integrovaný regionálny OP	MPRV SR
• Program rozvoja vidieka	MPRV SR
• Ľudské zdroje	MPSVR SR
• Kvalita životného prostredia	MŽP SR
• Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR
• Integrovaná infraštruktúra	MDVRR SR
• Efektívna verejná správa	MV SR
• Rybné hospodárstvo	MPRV SR

Ďalšími možnosťami pre získanie finančných prostriedkov z EÚ predstavujú programy **Európskej územnej spolupráce a komunitárne programy**.

Čo sa týka **Európskej územnej spolupráce**, každý z programov je zameraný na rozvoj spolupráce, takže základnou podmienkou je mať aspoň jedného partnera s oprávnených krajín alebo regiónov. Okrem toho má každý program svoje priority, opatrenia a skupiny aktivít, ktoré podporuje. Medzi programy patria: **Programy cezhraničnej spolupráce** (Riadiacim orgánom je MPRV SR): SK - CZ 2014 – 2020, SK - AT 2014 – 2020, PL - SK 2014 – 2020, SK - HU 2014 – 2020 a ENI HU - SK - RO - UA 2014 – 2020, ďalej **Programy nadnárodnej spolupráce** (Riadiacim orgánom je ÚV SR): Stredná Európa a ETC Dunaj a **Programy medziregionálnej spolupráce**: INTERREG (MH SR), ESPON (MDVRR SR), INTERACT (BSK/MH SR) a URBACT (MDVRR SR).

Komunitárne programy sa zase zameriavajú na špecifické oblasti a medzinárodnú spoluprácu, pričom tieto programy väčšinou riadi Európska únia. Pre obdobie 2014 – 2020 sú pripravené tieto programy: **Erasmus +** pre oblasť Vzdelávanie, odborná príprava, mládež a šport, **Kreatívna Európa (Creative Europe)** pre oblasť Kultúra, **Program zamestnanosti a sociálnej inovácie (programme for Employment and Social Innovation- EaSI)** pre oblasť Zamestnanosť a sociálna politika, **Program pre konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov COSME** pre oblasť Podnikanie a priemysel, **Horizon 2020** pre oblasť Veda, výskum, inovácie a energetika, **LIFE** pre oblasť Životné prostredie a **Zdravie pre rast (Health for Growth)** pre oblasť Zdravotníctvo.

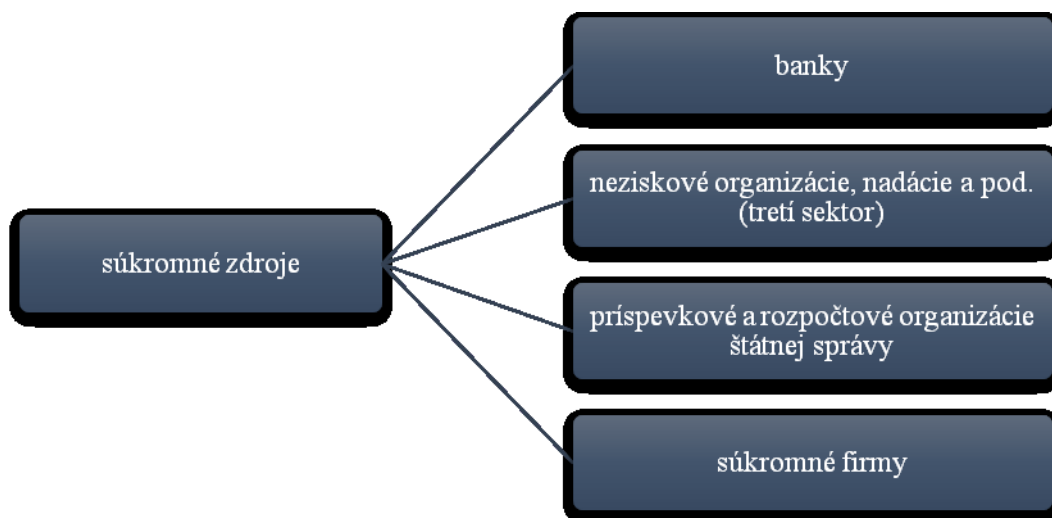
Okrem zdrojov EÚ existujú aj ďalšie možnosti ako napríklad **Nórsky finančný mechanizmus** a **Finančný mechanizmus EHP** (EEA grants – granty Islandu, Lichtenštajnska, Nórska).

Národné zdroje sú vytvárané jednotlivými rezortmi pre podporu špecifických aktivít. Úrad vlády SR, jednotlivé ministerstvá a ďalšie orgány štátnej správy majú svoje schémy, ktorými podporujú vybrané aktivity. Najznámejšie verejné zdroje z príspevkových a rozpočtových organizácií sú napríklad *Program obnovy dediny*, *EkoFond*, *Environmentálny fond*, *Štátny fond rozvoja bývania* a pod., z Úradu vlády SR napr. *Program podpory športu*, či napr. z Ministerstva kultúry SR – *Kultúra znevýhodnených skupín*, *Nehmotné kultúrne dedičstvo a kultúrno-osvetová činnosť* a pod.

Vyššie územné celky si môžu vytvárať svoje regionálne grantové schémy na podporu určitých oblastí. Napríklad Nitriansky samosprávny kraj má vytvorený nástroj na podporu rozvoja vidieka *Leader NSK*, Prešovský samosprávny kraj – *NEFO fond*, alebo Bratislavský samosprávny kraj – *Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu kultúry* a pod.

Možno sa stretnúť aj s príkladmi vlastných grantových schém **na miestnej úrovni**, a to nielen na úrovni väčších miest (napr. Nitrianska komunitná nadácia, Grantový program na primárnu protidrogovú prevenciu a voľnočasové aktivity detí a mládeže Bratislavy), ale napr. aj na úrovni vidieckych obcí – príkladom môže byť obec Hrušov (okres Veľký Krtíš), ktorá si vytvorila grantovú schému pre podporu domácich spolkov a združení, čím aktivizovala miestne spolky a združenia a ich projektovú činnosť.

2.2 FINANCOVANIE ZO SÚKROMNÝCH ZDROJOV

Obrázok 22 Súkromné zdroje financovania projektov

Prameň: vlastné spracovanie

Súkromné zdroje poskytujú rôzne organizácie, buď pre budovanie dobrého mena spoločensky zodpovednej organizácie alebo takouto podporou naplňajú svoje poslanie.

Jednak môže ísť o návratný príspevok (úver v banke, zvýhodnená pôžička a pod.), ale tiež o poskytnutie nenávratného finančného príspevku – grantu. Poskytovateľmi na Slovensku sú rôzne organizácie. Granty, ktoré poskytujú sú väčšinou na menšie projekty, ale za to sú jednoduchšie a menej administratívne náročné. Známejšími na Slovensku sú *Nadácia SPP*, *Nadácia Orange*, *IKEA foundation*, *Nadácia MONDI Business Paper SCP*, *Nadácia EKOPOLIS*, *Nadácia Markíza*, *Nadácia Allianz*, *Nadácia TESCO*, *Nadácia VÚB*, *Nadácia Tatra banky*, *ČSOB Nadácia*, *Nadácia Dexia banky Slovensko*, *Nadácia Slovenskej sporiteľne*, *Nadácia Pontis*, *Nadácia otvorenej spoločnosti* a mnohé ďalšie.

Okrem toho aktivity a projekty rozvoja obce môžu podporiť aj domáce firmy prostredníctvom sponzoringu, poskytnutia zariadenia, materiálu a pod.

ZÁVER

Pripravený strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Tomášov na roky 2015 – 2022 reflektuje aktuálne potreby obce pre jej ďalší rozvoj. Bol pripravený v spolupráci rôznych subjektov, ktorých sa rozvoj obce Tomášov dotýka (samospráva, podnikatelia, občania, spolky a združenia). Pri implementácii programu rozvoja je potrebné aj naďalej spolupracovať a komunikovať so všetkými subjektmi, aby bolo možné realizovať naplánované projekty a aktivity a aby sa naplňali stanovené ciele. Vďaka komunikácii bude tiež možné reagovať na prípadné zmeny, ktoré môžu ovplyvniť realizáciu.

PHSR obce Tomášov na roky 2015 – 2022 stanovil strategický rámec, ktorý nadväzuje aj na regionálny strategický dokument (PHSR Bratislavského samosprávneho kraja), ale aj na ciele politiky súdržnosti, ktoré si stanovila Slovenská republika v Partnerskej dohode implementovanej prostredníctvom operačných programov. Strategický zámer sa zameriava na 3 oblasti; a to hospodársku, environmentálnu a sociálnu. V rámci týchto oblastí si stanovila 6 opatrení, ktoré sa týkajú jednak dobudovania a modernizácie občianskej vybavenosti, sociálnej infraštruktúry a zvýšenia dostupnosti a kvality služieb, využívania potenciálu pre rozvoj CR v oblasti Malého Dunaja a na zvýšenie pracovných príležitostí v obci a podporu podnikania, na rozvoj komunitného a kultúrno-spoločenského života, na atraktívne vzhľad a zlepšenie úrovne odpadového hospodárstva. Pre jednotlivé opatrenia boli stanovené monitorovacie indikátory a spôsob, akým sa bude program realizovať a monitorovať.

Tento dokument bol spracovaný v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. a Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 2.0.

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Príloha č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 44 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a zdrojov informácií

Tabuľka 45 Ex-post hodnotenie PHSR Tomášov (2013 – 2016)

Tabuľka 46 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Tomášov

Tabuľka 47 Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

Formulár Monitorovacej správy

PRÍLOHA č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Vážená občianka, občan,

Vaša obec spolu s ďalšími susednými obcami potrebujú vypracovať nové strategické dokumenty, v ktorých bude plánovaný ich ďalší rozvoj v rokoch 2014-2020.

Preto sa na Vás obraciame s prosbou o spoluúčasť a spoluprácu pri získavaní Vašich názorov, skúseností, postojov a predstáv o ďalšom smerovaní rozvoja obce. Vďaka nim bude možné vypracovať dokument, ktorý pomôže riešiť Vami stanovené problémy a rozvíjať oblasti, ktoré sú podľa Vás dôležité pre rozvoj.

Vyplnený dotazník, prosím, odovzdajte do zberného boxu, ktorý sa nachádza na Vašom obecnom úrade najneskôr do **21. mája 2014**.

A. OSOBNÉ INFORMÁCIE

1. Pohlavie /vek	Žena	Muž		2. Sociálny status		3. Ako dlho v obci žijete?	
18-24				Zamestnanec		Od narodenia	
25-34				Podnikateľ		Prisťahoval som sa v detstve	
35-44				Nezamestnaný		Prisťahoval som sa v dospelosti	
45-54				Dôchodca		pred viac ako 5 rokmi	
55-64				Študent		Prisťahoval som sa v dospelosti	
65 a viac				Rodičovská dovolenka		v posledných 5 rokoch	
				Iné			

B. MIESTO BÝVANIA

4. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci najviac páči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím
4.1 Život je tu pokojnejší ako v meste.		
4.2 Ľudia sa tu viac zaujímajú jeden o druhého ako v meste.		
4.3 Môžem sa tu lepšie realizovať, naplňovať svoje plány.		
4.4 Blízky kontakt s prírodou.		
4.5 Mám tu rodinu a blízkych priateľov.		
4.6 Iné:		

5. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci, naopak, nepáči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
5.1 Málo pracovných príležitostí.			
5.2 Horšia kvalita a nedostatok služieb a tovarov ako v meste.			
5.3 Za všetkým treba dochádzať do mesta.			
5.4 Nie je tu vytváraný priestor na sebarealizáciu.			
5.5 Znečistené životné prostredie.			
5.6 Ľudia sa nechcú zapájať do spoločenského života a tak sa tu nič nedeje.			
5.7 Iné:			

C. ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ POTREBY

6. Označte, prosím, úroveň spokojnosti s poskytovaním služieb.	Spokojný(á)	Nespokojný(á)
6.1 Dopravná dostupnosť obce		
6.2 Stav chodníkov a ciest		
6.3 Vybavenosť obce kanalizáciou		
6.4 Vybavenosť obce verejným vodovodom		
6.5 Vybavenosť obce plynom		
6.6 Vybavenosť obce elektrinou		
6.7 Dostupnosť internetovým pripojením		
6.8 Dostupnosť signálom mobilných operátorov		
6.9 Stav a upravenosť verejných priestranstiev		
6.10 Systém zberu komunálneho odpadu		
6.11 Dostupnosť a kvalita zdravotníckych služieb		
6.12 Dostupnosť a kvalita predškolských zariadení		
6.13 Dostupnosť a kvalita vzdelávania na ZŠ		
6.14 Dostupnosť a kvalita sociálnych zariadení		
6.15 Možnosti športového vyžitia		
6.16 Možnosti kultúrneho vyžitia		
6.17 Možnosti pre rekreáciu		
6.18 Množstvo kultúrno-spoločenských aktivít		
6.19 Možnosti stravovania a pohostinstva		
6.20 Možnosti komerčných služieb (napr. poštové a finančné služby, skrášľovacie služby, automoto servisy pod.)		
6.21 Stav obecnej knižnice		
6.22 Požiarna ochrana		
6.23 Činnosť obecnej polície		
6.24 Stav domu smútku		

7. Doplňte, prosím, ktoré služby sú podľa Vás nedostatočné a chýbajú Vám:

.....
.....
.....

D. PRÁCA

8. Ste spokojný(á) s pracovnými možnosťami v obci?	Spokojný(á)	Nespokojný(á)
8.1 Pre mladých		
8.2 Pre ženy		
8.3 Pre mužov		

PRÍLOHA č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

9. V ktorom odvetví by podľa Vás bol najpotrebnejší vznik nových pracovných príležitostí?	10. Prečo podľa Vás nevznikajú uvedené príležitosti?
9.1 V poľnohospodárstve, vinárstve, lesníctve	10.1 Zlá dostupnosť regiónu
9.2 V potravinárskom sektore	10.2 Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra potrebná pre podnikanie
9.3 V priemysle	10.3 Nedostatočná kvalita pracovnej sily
9.4 V stavebníctve	10.4 Legislatívne bariéry
9.5 V remeselnej výrobe	10.5 Nezájum zo strany podnikateľov
9.6 V obchode a komerčných službách	10.6 Nezájum obce
9.7 V cestovnom ruchu	10.7 Iné:
9.8 Vo verejnej správe	
9.9 V sociálnej oblasti	
9.10 V inej sfére:	

E. SOCIÁLNY PRIESTOR

11. Ako by ste charakterizovali:	Dobré	Ani dobré ani zlé
11.1 medziludské vzťahy v obci		
11.2 vaše susedské vzťahy		

12. Zaujímate sa o dianie:	Áno často	Sporadicky
12.1 v obci		

13. Prosím, vyjadrite sa k týmto výrokom podľa situácie vo Vašom okolí	Súhlasím
13.1 Obyvatelia majú dostatok príležitostí k spoločenským kontaktom.	
13.2 Obyvatelia majú dostatok možností na sebarealizáciu.	
13.3 Obyvatelia sú aktívni a snažia sa atraktívniť život v obci, či spríjemniť prostredie.	
13.4 V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci.	
13.5 Obyvatelia sú väčšinou k svojmu okoliu ľahostajní.	
13.6 Niektorí obyvatelia kazia snahu iných.	

14. Odkiaľ získavate väčšinu informácií o dianí v obci?	15. Ste ochotný(á) podieľať sa na aktivitách v obci?
14.1 Z obecného rozhlasu, tlačovín, úradnej tabule	15.1 Áno, a aj som aktívny(a) v spolku, združení .....
14.2 Zo zastupiteľstiev, verejných zhromaždení	
14.3 Od starostu a poslancov	15.2 Áno, som ochotný(á), ale zatiaľ aktívny(a) nie som.
14.4 Na ulici, v obchode, od susedov, v kostole	15.3 Bol by som ochotný(á), ale neviem ako by som mohol.
14.5 Z internetu	15.4 Nie, je mi to jedno.
14.6 Iné:	

F. ROZVOJ OBCE

16. Na čo by ste prednostne využili finančné prostriedky obce?	Prosím, špecifikujte čo konkrétne (aké aktivity by mali byť realizované)
16.1 Na vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry	
16.2 Na vybudovanie, resp. rekonštrukciu školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení	
16.3 Na vytvorenie podmienok pre kultúrno-spoločenský a športový potenciál	
16.4 Na kultúrno-spoločenské a športové aktivity	
16.5 Na zatraktívnenie okolia	
16.6 Na zlepšenie životného prostredia	
16.7 Na podporu rozvoja výroby	
16.8 Na podporu rozvoja služieb	
16.9 Na podporu rozvoja cestovného ruchu a rekreáciu	
16.10 Na podporu poľnohospodárstva, vinárstva, potravinárstva	
16.11 Na podporu tvorby pracovných miest v iných oblastiach	
16.12 Na rozvoj špecifických sociálnych skupín (mládež, dôchodcovia, nezamestnaní a pod.)	
16.13 Iné:	

17. Ako si predstavujete budúcnosť Vašej obce?
17.1 Obec bude známy v širokom okolí vďaka rozvinutému vidieckemu cestovnému ruchu založenom na lokálnych produktoch a službách. Domácim obyvateľom bude poskytovať príjemný priestor pre bývanie založenom na tradičnom vidieckom štýle.
17.2 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.
17.3 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami s dostatkom pracovných príležitostí pre domácich obyvateľov.
17.4 Obec bude vďaka svojej dostupnosti a infraštruktúrnej vybavenosti centrom pre investičné výrobné aktivity, ktoré budú poskytovať prácu nielen domácim obyvateľom, ale aj obyvateľom mimo obce.
17.5 Ak máte inú predstavu, uveďte ju prosím:

Ďakujeme za Vašu spoluprácu, trpezlivosť a Vaše podnetné návrhy.

Tabuľka 44 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a zdrojov informácií

Názov dokumentu / Zdroj dát	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu / dát	Oblasť dát / téma	Webová stránka
Metodika na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 2.0	Platná od Februára 2015	národná		
Štatistický úrad SR	-	národná	Demografia, prírodné zdroje	www.statistics.sk
SODB 1991, 2001, 2011	-	národná	Demografia, ekonomická situácia, sociálna a technická infraštruktúra	www.statistics.sk
Živnostenský register SR, Obchodný register SR	-	národná	Ekonomická situácia	www.orsr.sk, www.zrsr.sk
Vyhl. č. 81/1998 Z. z. zo dňa 3.3.1998	platná od 1.5.1998	národná	Životné prostredie	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášov	2013 – 2016	miestna	Ex-post hodnotenie	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja 2014 – 2020	2014 – 2020	regionálna	Súlad programu s regionálnym strategickým dokumentom	
Partnerská dohoda o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014-2020 a súvisiace operačné programy	2014 – 2022	národná	Finančný plán	www.partnerskadohoda.gov.sk
Metodický pokyn CKO č. 17, verzia 1	Od 2015	národná	Merateľné ukazovatele	http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/

Prameň: vlastné spracovanie

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 45 Ex-post hodnotenie PHSR Tomášov (2013 – 2016)

č.	Opatrenie PHSR obce	Opatrenie PHSR kraja	Názov projektu/aktivity	Klasifikácia investície (stavby)	Rok začatia a ukončenia projektu	Cena podľa vykonávacieho		Objem vynaložených fin. prostriedkov (v tis. Eur)								
						Celkom	Z toho stavebná časť	Celkom	Z toho verejné				Súkr. zdroje			
									Štátny rozpočet	Rozpočet VÚC	Rozpočet obce	Rozpočet EÚ	Úvery	Granty	Sponzorské	Iné zdroje
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Starostlivosť o zeleň	2.1.3. Ochrana krajiny a trvalo udržateľný rozvoj	Nákup traktora		2013	30		30			30					
2	Starostlivosť o zeleň	2.1.3. Ochrana krajiny a trvalo udržateľný rozvoj	Revitalizácia parku pred zdravotným strediskom		2015	37		37			37					
Starostlivosť o zeleň						67	0	67	0	0	67	0	0	0	0	0
3	Rozvoj technickej infraštruktúry	11.1.1. Regenerácia sídiel a inžinierskych sietí	Výbudovanie vsakovačiek	2223 Miestne kanalizácie	2013	8,5	8,5	8,5			8,5					
4	Rozvoj technickej infraštruktúry	11.1.1. Regenerácia sídiel a inžinierskych sietí	repasácia verejného osvetlenia		2013	34		34			34					
Rozvoj technickej infraštruktúry						42,5	8,5	42,5	0	0	42,5	0	0	0	0	0
5	Rozvoj školskej infraštruktúry	12.2.3. Budovanie efektívnej výchovnej sústavy	I. etapa - rekonštrukcia MŠ	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	2015	63	63	63	40	4	19					
Rozvoj školskej infraštruktúry						63	63	63	40	4	19	0	0	0	0	0
6	Podpora rozvoja miestnej kultúry	11.1.1. Regenerácia sídiel a inžinierskych sietí	Výbudovanie prístrešku na dome smútku v cintoríne Osada	1271 Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	2013	8	8	8			8					
Podpora rozvoja miestnej kultúry						8	8	8	0	0	8	0	0	0	0	0
spolu v abs.						180,5	79,5	180,5	40	4	136,5	0	0	0	0	0
spolu v %						100,0%	44,0%	100,0%	22,2%	2,2%	75,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Prameň: vlastné spracovanie

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 46 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Tomášov

P. č.	číslo opatr	Názov projektu/aktivity	Zodp., prípadní partneri	Klasifikácia stavby	Priorita	Termín realizácie projektu		Predpokladané náklady	Napĺňanie opatrenia PHSR VÚC
						od	do		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1.1.1	Výstavba a dobud. komunikácií a chodníkov	obec Tomášov	2112 Miestne komunikácie	nízka	2015	2022	100 000 €	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
2	1.1.1	Rekonštruovať miestne komunikácie a chodníky v niektorých častiach obce	obec Tomášov	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2022	100 000 €	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
3	1.1.1	Dobudovať kamerový systém	obec Tomášov		vysoká	2016	2016	do 30 000 €	
4	1.1.1	Inštalácia meračov rýchlosti pri vstupe do obce	obec Tomášov		vysoká	2015	2016	10 000 €	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
5	1.1.1	Dobudovanie kanalizácie - časť Doma, ulice Podzáhradná, Sv. Trojica	obec Tomášov	2223 Miestne kanalizácie	vysoká	2016	2017	200 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
6	1.1.1	Vybudovanie spojenia ciest Bratislavská, Mierová - 600 m	obec Tomášov	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2016	2016	100 000 €	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
7	1.1.1	Napojiť obec na existujúce cyklotrasy	obec Tomášov	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2022		6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
8	1.1.1	Vysporiadať pozemkové vzťahy pod chodníkmi v niektorých častiach obce	obec Tomášov		nízka	2015	2022	do 30 000 €	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
9	1.1.1	Cykloturistický chodník v okolí obce	obec Tomášov	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2016	2016	50 000 €	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
10	1.1.1	Zlepšenie kvality a dostupnosti verejnej dopravy	obec Tomášov		vysoká	2016	2022	do 150 000 €	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
11	1.1.1	Budovanie dopravnej siete s napojením na regionálnu integrovanú dopravu	obec Tomášov		vysoká	2016	2020	do 100 000 €	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
12	1.1.1	Vytvárať podmienky pre rozvoj cyklistiky (ako alternatívnej formy prepravy)	obec Tomášov		stredná	2015	2022	do 30 000 €	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
13	1.2.1	Vytvoriť podmienky pre vznik pracovných príležitostí priamo v obci	obec Tomášov		stredná	2015	2022	do 30 000 €	8.3 Podpora vytvárania nových malých podnikov a podpora

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

									d'alších foriem tvorby pracovných miest vo vidieckych oblastiach
14	1.2.1	Vybudovanie infraštruktúry CR v povodí Malého Dunaja - Využitie výnimočného potenciálu rieky Malý Dunaj - vybudovanie prístaviska malých plavidiel, aktánku, ohniska, požičovne lodí na pravej strane rieky od mostu dole	obec Tomášov a súkr. sektor		vysoká	2016	2017	300 000 €	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
15	1.2.1	Podpora inovácií v miestnych podnikoch	obec Tomášov		stredná	2015	2022	do 30 000 €	1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu
16	2.1.1	Prístavba k MŠ na zvýšenie kapacity	obec Tomášov	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	vysoká	2015	2015	150 000 €	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
17	2.1.1	Vybudovať nové oplotenie okolo MŠ	obec Tomášov	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	vysoká	2016	2016	20 000 €	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
18	2.1.1	Zvýšenie kapacity ZŠ - dostavba priestorov tried a šatní	obec Tomášov	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	vysoká	2017	2019	500 000 €	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
19	2.1.1	Rozšíriť kapacitu výdajne jedál ŠJ ZŠ	obec Tomášov	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	vysoká	2016	2016	90 000 €	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
20	2.1.1	Nové oplotenie celého školského areálu	obec Tomášov	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	vysoká	2016	2016	30 000 €	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
21	2.1.1	Vybudovanie dopravného uzla pri ZŠ a parkovacích miest	obec Tomášov	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2016	2018	55 000 €	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
22	2.1.1	Parkovisko pred zdravotným strediskom	obec Tomášov	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2015	2016	40 000 €	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
23	2.1.1	Rozšíriť priestorové kapacity zdravotného strediska	obec Tomášov	1264 Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	vysoká	2016	2020	200 000 €	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
24	2.1.1	Výstavba - rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice a technického	obec Tomášov	1274 Ostatné budovy, i.n.	vysoká	2016	2018	200 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

		vybavenia							obcí
25	2.1.1	Výstavba nového obecného úradu	obec Tomášov	1220 Budovy pre administratívu	stredná	2018	2022	700 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
26	2.1.1	Rekonštruovať knižnicu	obec Tomášov	1262 Múzeá a knižnice	vysoká	2016	2020	220 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
27	2.1.1	Vybudovať sociálne byty pre seniorov	obec Tomášov	11 Bytové budovy	vysoká	2017	2022	600 000 €	9.1 Cielené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
28	2.1.1	Poskytovať inovatívnu komunitnú starostlivosť a sociálne služby	obec Tomášov		vysoká	2016	2020	250 000 €	9.1 Cielené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
29	2.1.1	Zvýšenie energetickej efektívnosti budov (bytových domov, obecných budov využívaných napr. na zdravotné, sociálne, vzdelávacie účely)	obec Tomášov		projekt realizovaný prostredníctvom projektov rekonštrukcie, resp. výstavby budov a zariadení				4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch
30	2.2.1	Vytvoriť podmienky pre komunitné aktivity pre všetky vekové kategórie obyvateľov	obec Tomášov		stredná	2015	2022	do 30 000 €	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
31	2.2.1	Rozšíriť cezhraničnú spoluprácu	obec Tomášov		stredná	2015	2022	do 50 000 €	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
32	2.2.1	Rekonštruovať futbalové ihrisko	obec Tomášov	2411 Športové ihriská	vysoká	2015	2022	200 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
33	2.2.1	Rekonštrukcia športového areálu (športové plochy a jeho okolie)	obec Tomášov	2411 Športové ihriská	vysoká	2015	2016	40 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
34	2.2.1	Rekonštrukcia šatne a zateplenie, výstavba sociálnych zariadení na futbalovom ihrisku	obec Tomášov	2412 Ostatné športové a rekreačné stavby	vysoká	2016	2016	20 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
35	2.2.1	Rekonštruovať starú telocvičňu	obec Tomášov	1265 Budovy na šport	vysoká	2017	2018	300 000 €	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
36	2.2.1	Vybudovať detské ihriská v niektorých častiach obce - časť Doma	obec Tomášov	2412 Ostatné športové a rekreačné stavby	vysoká	2016	2016	20 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

37	2.2.1	Výstavba multifunkčného ihriska 18 x 33 m (20 x 40 m) na školskom dvore s umelým povrchom	obec Tomášov	2411 Športové ihriská	vysoká	2015	2015	70 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
38	2.2.1	Podpora organizovaného športu	obec Tomášov		vysoká	2015	2022	400 000 €	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
39	2.2.1	Vytvoriť obecné múzeum	obec Tomášov	1262 Múzeá a knižnice	projekt realizovaný v rámci projektu rekonštrukcie knižnice (op. 2.1.1, projekt č. 26)				6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
40	2.2.1	Vybudovať altánok pre stretávanie sa občanov a záujmových združení (do 80 ľudí)	obec Tomášov	1261 Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	vysoká	2016	2018	50 000 €	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
41	3.1.1	Vybudovať zberný dvor a kompostovisko	obec Tomášov		vysoká	2017	2018	500 000 €	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
42	3.1.1	Posilňovať environmentálne povedomie podnikateľov, obyvateľov a návštevníkov obce	obec Tomášov		stredná	2015	2022	do 30 000 €	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
43	3.1.1	Hľadať možnosti eliminácie tvorby čiernych skládov v obci návštevníkmi obce	obec Tomášov		stredná	2015	2022	do 30 000 €	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
44	3.1.2	Obnova sakrálnych pamiatok v obci	obec Tomášov	1273 Historické alebo chránené pamiatky	vysoká	2016	2018	30 000 €	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
45	3.1.2	Revitalizácia a obnovenie parku pri Hlavnej ceste (Alžbetínska záhrada)	obec Tomášov		vysoká	2016	2018	20 000 €	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb
46	3.1.2	Revitalizácia okolia Malého Dunaja	obec Tomášov		projekt realizovaný v rámci vybudovania infraštruktúry CR v povodí Malého Dunaja (op. 1.2.1, projekt č. 14)				6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb

Prameň: vlastné spracovanie

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 47 Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

otázka		možná odpoveď				
1	Do akej miery je realizácia projektu nevyhnutná?	3 - realizácia je nutná okamžite, havarijný stav	2 - realizácia je potrebná, inak by mohol vzniknúť havarijný stav	1 - realizácia je potrebná	0 - realizácia projektu nie je nevyhnutná	
2	Spĺňame podmienky a kritériá hodnotenia projektu? (v prípade žiadostí o financovanie z iných zdrojov)	áno	nie	pokiaľ nie, tak hľadáme iné možnosti financovania, resp. sa rozhodneme, že projekt nebudeme realizovať		
3	Kto sú dotknuté osoby a inštitúcie projektom?	uviesť:				
3a	Prebehla diskusia so zástupcami dotknutých osôb?	áno	áno, ale nie o všetkými	nie		
3b	Vznikol konsenzus o spôsobe riešenia problému?	áno	vznikol kompromis	väčšina sa zhodla	väčšina sa nezhodla	
3c	Je niekto z dotknutých osôb a inštitúcií ochotný pomôcť?	áno	nie			
3d	Ako?	uviesť:				
3e	Príp. môže nám niekto brániť v realizácii, resp. skomplikovať realizáciu?	áno	nie			
3f	Ako tomu zabrániť?	uviesť:				
4	Je zvolený spoľahlivý partner?	áno	partner nie je	partner nie je spoľahlivý, je potrebné si dávať pozor na		
5	Do akej miery realizácia projektu ovplyvní:					
	- ekonomickú situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	0 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- sociálnu situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	1 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- spoločenskú situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	2 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- ekologickú situáciu v obci a okolí?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	3 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
6	Máme dostatok kapacít na realizáciu daného projektu, aktivít?					

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

	- finančné kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- ľudské kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- časové kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- materiálne kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
7	Existuje iný spôsob riešenia projektu?	áno	nie			
7a	Ak áno, je efektívnejší?	áno	nie			
8	Je zvolený spôsob financovania najvhodnejší?	áno	nie			
8a	Existujú aj iné možnosti financovania projektu?	áno	nie	áno, ale za nevýhodných podmienok		
9	Sú finančné náklady vynaložené efektívne? (vzhľadom k očakávaným výstupom?)	áno	nie			
10	Sú podmienky realizácie projektu legislatívne ošetrené (vlastníctvo, zazmluvnenie dodávateľov a pod.)?	áno	nie			
11	Ktoré opatrenie sa naplňa realizáciou projektu?	uviesť:				
12	Oplatí sa realizovať projekt? (na váhy si dať prínosy a náklady (nielen finančné, ale aj časové, materiálne, ľudské)	prínosy výrazne prevažujú náklady	prínosy prevažujú náklady	prínosy neprevažujú náklady	náklady prevažujú prínosy	

Prameň: vlastné spracovanie

Formulár Monitorovacej správy

Správa o plnení akčného plánu obce Tomášov k ..... (dátum spracovanie monitorovacej správy) bola spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Tomášov na roky 2015 – 2022, kapitola D. Realizačná časť. Cieľom monitoringu Akčného plánu obce Tomášov je pripraviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHSR obce počas celého obdobia platnosti dokumentu. Tieto údaje sú k dispozícii pre samosprávu a širokú verejnosť.

Monitorovacia správa o plnení Akčného plánu má 4 časti:

1. Zhodnotenie realizovaných aktivít a projektov,
2. Opis realizácie projektov a aktivít,
3. Aktualizácia Akčného plánu a
4. Pripomienky a navrhované zmeny v procesoch realizácie, monitorovania a hodnotenia.

Akčný plán obce Tomášov je zoradený podľa priorit a opatrení. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu obce Tomášov, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, partnerská inštitúcia a pod.). V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede. Akčný plán je spracovaný na základe údajov zo schváleného rozpočtu obce, schválených strategických dokumentov obce a údajov obecného úradu obce Tomášov.

Aktuálna verzia akčného plánu je zverejnená na webovej stránke www.....

Pripomienky k akčnému plánu mesta je možné zaslať e-mailom na adresu .....@.....sk.

Ďalší monitoring akčného plánu sa uskutoční ku dňu ..... (text je upraviteľný)

1. Zhodnotenie realizovaných aktivít a projektov z Akčného plánu k ..... (dátum)*

Priorita/opatrenie	Názov priority/opatrenia/projektu/aktivity	Plánovaný termín realizácie	Ukazovateľ výstupu	Počiatková hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Skutočná hodnota ukazovateľa	Rozpočet mesta/obce/kraja	Externé zdroje	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do	Opatrenie samosprávneho kraja

* okrem aktivít a projektov z Akčného plánu, ktoré je povinné monitorovať, budú monitorované aj ďalšie aktivity a projekty, ktoré sa týkajú naplňovania jednotlivých opatrení a cieľov.

2. Opis realizácie aktivít

- popis zásadných faktov, ktoré sa udiali počas realizácie projektov a majú vplyv na plnenie stratégie (oneskorenie realizácie, realizácia nad rámec plánovaného projektu a pod.)
- pokiaľ sa niektoré z projektov z Akčného plánu nerealizovali, zdôvodnenie, prečo sa nerealizovali a aké nápravné opatrenia boli prijaté

3. Aktualizácia Akčného plánu pre rok ....

Opatrenie/aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu	Opatrenie samosprávneho kraja

4. Pripomienky a navrhované zmeny v procesoch realizácie, monitorovania

.....

Prameň: vlastné spracovanie